

PREDLOG ZAKONA O VOZNIKIH (EVA 2010 – 1711-0015)

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje zakona

Zakon o varnosti cestnega prometa ZVCP - 1 je bil sprejet v Državnem zboru 9. julija 2004, objavljen pa v Uradnem listu št. 83/04 z dne 29. julija 2004. Zakon je začel veljati 13. avgusta 2004, uporablja pa se od 1. januarja 2005. Zakon je bil večkrat spremenjen in dopolnjen, bistvene spremembe pa so bile usmerjene v ukrepe, ki naj bi zagotavljale večjo varnost v prometu. Kljub pomembnim dosežkom na tem področju, pa obstoječi zakon ne omogoča temeljite prenove zasnov, na katerih je potrebno graditi ukrepe za večjo varnost v prometu, zato je potrebno sprejeti nov zakon.

Zaradi lažjega izvajanja zelo obsežnih zakonskih vsebin, sta resorni ministrstvi, ministrstvo za promet in ministrstvo za notranje zadeve sprejeli strategijo prenove zakonodaje na tem področju. Strategija temelji na rezultatih twinning projekta, ki je potekal v sodelovanju z nizozemskimi strokovnjaki s področja prometa in ki ga je financirala Evropska unija. Pri tem je bilo upoštevano tudi strokovno stališče, da je potrebno obsežno zakonsko materijo s področja varnosti cestnega prometa urediti na pregleden način, po zaokroženih vsebinskih sklopih. Vsebina zakona o varnosti cestnega prometa se je tako razdelila na zakon o voznikih, zakon o motornih vozilih, zakon o pravilih cestnega prometa in zakon o javnih cestah.

Besedilo zakona o voznikih se usklajuje z Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu, UL L 376, 27. 12. 2006, str. 36, predvsem z vidika prostega pretoka storitev usposabljanja kandidatov za voznike in izobraževanja voznikov. Zakon sledi cilju direktive, da se v večji meri poenostavijo upravni postopki, odpravijo ovire za storitvene dejavnosti in okrepi medsebojno zaupanje med državami članicami ter zaupanje ponudnikov in uporabnikov v notranji trg. Evropska unija si prizadeva oblikovati vedno tesnejše vezi med državami in narodi Evrope ter zagotoviti gospodarski in socialni napredek. Odprava ovir za razvoj storitvenih dejavnosti med državami članicami je bistvena za krepitev povezovanj držav in spodbujanje uravnoveženega in trajnostnega gospodarskega in socialnega napredka. Zato je pomembno, da se vzpostavi notranji trg storitev in pri tem ohrani pravo ravnovesje med odpiranjem trga in ohranjanjem javnih storitev. Z zakonom se zato sledi tistim zahtevam, ki vplivajo na opravljanje storitvene dejavnosti usposabljanj in izobraževanj voznikov in zahtevam po odpravi omejevalnih pogojev za izvajanje dejavnosti. Z zakonom je v pravni red Republike Slovenije v celoti prenesena tudi Direktiva Sveta 2006/103/ES z dne 20.11.2006 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prometne politike zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L št. 363, str. 344) in Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voznških dovoljenjih, ki vsebuje pravila o voznških dovoljenjih in pogoje za izdajo dovoljenj. Pravila o voznških dovoljenjih so bistveni sestavni del skupne evropske prometne politike, prispevajo k izboljšanju prometne varnosti in pospešujejo prosto gibanje oseb, ki nameravajo bivati v državi članici, ki ni država, v kateri se dovoljenje izda. Zaradi pomena osebnih prevoznih sredstev imetništvo voznškega dovoljenja, ki ga uradno priznava država članica gostiteljica, spodbuja prosto gibanje oseb in njihovo svobodo ustanavljanja. Kljub napredku, doseženem pri usklajevanju predpisov o voznških dovoljenjih, še vedno obstajajo znatne razlike med predpisi držav članic v zvezi s periodičnostjo podaljševanja voznških dovoljenj in glede podkategorij vozil, zato je treba te predpise uskladiti, s čimer bi prispevali k izvajanju politik Skupnosti. V zakonu je v skladu z direktivo določen zamik uveljavitve nekaterih določb, ki zato terjajo prehodno ureditev. Tako je uveljavitev določb o omejevanju veljavnosti voznških dovoljenj na 5 oziroma 10 let zamaknjena v leto 2013, izhajajoč iz člena 7 2(a),(b) in 3 direktive.

2. Cilji, načela in pogloblitve rešitve zakona

2.1. Cilji

Temeljni cilj zakona je povečanje varnosti cestnega prometa in s tem zmanjšanje števila prometnih nesreč z najhujšimi posledicami, kar je potrebno doseči z ukrepi, ki se začnejo že pri usposabljanju mladih voznikov, ki se bodo po pridobitvi vozniškega dovoljenja samostojno udeleževali v cestnem prometu. Predlog tega zakona zato daje izhodišče za ureditev področja vzgoje in izobraževanja za varno udeležbo v cestnem prometu v programih predšolske vzgoje in programih osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja. Vsebine in način vključitve vzgoje in izobraževanja za varno vožnjo v vzgojne in izobraževalne programe bo predpisal minister, pristojen za šolstvo.

Predmet zakonskega urejanja je osredotočen predvsem na:

- vzgojo in usposabljanje kandidatov in voznikov, ki celostno zajema vsa področja prometnega življenja, s poudarkom na medsebojnih odnosih udeležencev v prometu, zavedanju tveganja v prometu in nevarnosti prometnih situacij. Posebno skrb namenja kategoriji mladih voznikov, ki bodo v procesu dodatnega usposabljanja pridobili številna teoretična in praktična znanja, ki bodo vplivala na večje zavedanje o nevarnostih, ki so lahko posledica njihovega nepremišljenega in neodgovornega ravnanja v cestnem prometu;
- resocializacijo povratnikov prometnih kršitev, kjer bo sistem urejen tako, da bo povratnike spodbujal k pozitivni spremembi stališč do prometne varnosti in kulture;
- normiranje področja kontrolnih zdravstvenih pregledov in preventivnih pregledov s svetovanjem pri osebnem zdravniku za tiste voznike, ki vozijo pod vplivom alkohola;
- odprava ovir pri mobilnosti voznikov znotraj držav članic Evropske unije, z uvedbo enotnega obrazca vozniškega dovoljenja in poenotenjem kategorij motornih vozil.

V predlogu zakona so vsebovane tudi določbe, ki opredeljujejo ustanovitev in delovanje Javne agencije za varnost prometa.

Na zmanjšanje števila prometnih nesreč lahko nacionalne zakonodaje vplivajo tudi z ukrepi in normiranjem stanja, ki vpliva na resocializacijo povratnikov prometnih kršitev, takšnimi ukrepi, ki bodo povratnike spodbujali k pozitivni spremembi stališč do prometne varnosti in kulture. Tako predlog zakona za tiste kršitelje, ki jim je v postopku izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja določa obvezno udeležbo na kontrolnem zdravstvenem pregledu in programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo oziroma udeležbo rehabilitacijskih programov, katerega cilj je med drugimi voznikom vzbuditi zavest o nevarnostih vožnje v nezgodnem psihofizičnem stanju in dejavnikih, ki vplivajo na takšno stanje ter spodbuditi zavedanje o pomembnosti upoštevanja različnih vrst udeležencev v cestnem prometu.

Cilji, ki jim sledijo predlagane spremembe zakona in ki naj omogočijo doseganje učinkovitejše varnosti v cestnem prometu in prilagajanju direktivam EU, pa so še:

- uskladitev z Direktivo o storitvah, predvsem na področju usposabljanja kandidatov za voznike. Ta od držav članic zahteva poenostavitev upravnih postopkov, vzpostavitev „enotnih kontaktnih točk“ za ponudnike storitev, zagotovitev možnosti za opravljanje postopkov na daljavo in v elektronski obliki ter lahko dostopnost informacij o nacionalnih zadevah in postopkov za ponudnike in prejemnike storitev;
- uskladitev z Direktivo 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voznških dovoljenjih.

2.2. Načela

Glede na postavljene cilje se je pri pripravi predloga zakona sledilo predvsem naslednjim načelom (usmeritvam, vodilom):

- načelo osebne odgovornosti: zakon uvaja večjo osebno odgovornost posameznikov namesto normativne odgovornosti, ki se je izkazala za neučinkovito.
- načelo svobodne gospodarske iniciative: zakon uvaja svobodnejšo možnost delovanja različnim subjektom, ki delujejo na področju prometne varnosti.
- načelo postopnosti: zakon uvaja postopnost vzgoje in izobraževanja za prometno varnost, z začetkom v predšolskem obdobju in do konca vozniške dobe.
- načelo prehodnosti: zakon uvaja zvezno prehodnost vzgoje in izobraževanja za prometno varnost, ki se smiselno nadgrajuje.

2.3. Poglavitne rešitve

Kot izhaja iz ciljev, se Zakon o voznikih usklajuje z Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu in Direktivo 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voznških dovoljenjih in na tem področju uvaja naslednje poglavitne rešitve:

1. zakon dovoljuje, da sme oseba, ki je starejša od 16 let, voziti avtomobil v spremstvu spremljevalca, ko se usposobi v šoli vožnje in po končanem usposabljanju opravi teoretični del voznškega izpita pred izpitno komisijo izpitnega centra. Ta alternativna oblika usposabljanja se je že po veljavnem zakonu izkazala kot pozitivna, saj mladi pridobijo določene voznške izkušnje pri vožnji v spremstvu polnoletnega ožjega družinskega člana ali osebe ki jo ta pooblasti, ki vozniku s svojim znanjem pomaga k pridobivanju prvih voznških izkušenj. V predlaganem členu so opredeljeni pogoji, ki jih mora izpoljevati oseba, ki se odloči za vožnjo v spremstvu druge osebe in pogoji, ki jih mora izpolnjevati spremljevalec (za spremljevalca sta znižana pogoja, ki se nanašata na starost in čas imetništva voznškega dovoljenja). S predlogom zakona se ukinja obvezno usposabljanje spremljevalca z učiteljem vožnje ter teoretični in praktični del preizkusa znanja v šoli vožnje.
2. določeno je izhodišče za ureditev področja vzgoje in izobraževanja za varno udeležbo v cestnem prometu v programih predšolske vzgoje in programih osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja. Vzgoja za varno udeležbo v cestnem prometu zajema vsa področja prometnega življenja, s poudarkom na medsebojnih odnosih udeležencev v prometu, zavedanju tveganja v prometu in nevarnosti prometnih situacij. Kandidatom za voznike motornih vozil, ki bodo zaključili navedene programe predšolske vzgoje in programe osnovnošolskega ter srednješolskega izobraževanja se bo priznalo opravljen teoretični del usposabljanja in jim ga ne bo potrebno opraviti v šoli vožnje.
3. s predlogom zakona je preizkus znanja kandidatov za voznike motornih vozil iz teorije in prakse izključno v pristojnosti izpitnih centrov (v šolah vožnje ne izvajajo več predhodnega preizkušanja znanja teorije in prakse, t.i. društvenih izpitov) iz česar izhaja, da morajo kandidati pred začetkom praktičnega dela usposabljanja v šoli vožnje opraviti teoretični del voznškega izpita pri izpitnem centru. Tudi mednarodna komisija, ki deluje na področju varnosti cestnega prometa (CIECA) je kot slabost navedla t.i. medsebojno neuskklajenost dosedanje ureditve (npr. razlika med t.i. društvenim izpitom, kjer je komisija šole vožnje in kjer je uspešnost kandidatov kar 90% v primerjavi z voznškim izpitom pred komisijo izpitnega centra, kjer je uspešnost kandidatov 50%);
4. s predlogom zakona se ukinja vožnja odličnosti kot del dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, saj menimo, da v obliki kot je do sedaj predpisana ne bo prinesla dodane vrednosti na področju varnosti cestnega prometa. Po dosedanji ureditvi je za

izvajanje vožnje odličnosti pristojna šola vožnje. Potrebno je poudariti, da dodatno usposabljanje voznikov začetnikov za osebo predstavlja dodaten strošek.

5. spreminjajo se pogoji glede ponovne pridobitve vozniškega dovoljenja v primeru, da je osebi izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (poleg ponovnega opravljanja vozniškega izpita se mora oseba, ki ji je izrečena sankcija udeležiti tudi programa usposabljanja, ki je predpisan za voznike storilce prekrškov ali rehabilitacijskega programa, ki bo obsegal vsebine o nevarnosti vožnje pod vplivom alkohola);
6. zaradi zagotavljanja prostega pretoka storitev je za podjetja, ki imajo sedež v državi članici EU dodana izjema, da organizacije, ki so v državi članici EU registrirane za izvajanje tega programa, lahko ta program izvajajo tudi v Republiki Sloveniji. Zaradi uskladitve z Direktivo o storitvah se spreminjajo pogoji glede kadrov, opreme, prostorov za delo šol vožnje (ukinja se pogoj zaposlitve določenega števila učiteljev vožnje, ukinja se obveznost, da mora imeti šola vožnje pisarniški prostor za sprejem kandidatov in za delo vodje šole vožnje, opušča se obveznost, da mora imeti šola vožnje za kategorijo B najmanj dve vozili, opremljeni za poučevanje kandidatov). Smiselno je, da se da večji poudarek na kvaliteto usposabljanja in izvajanju ustreznega nadzora, kot predpisovanju visokih standardov glede materialnih pogojev;
7. v predlogu zakona se izobraževanje učiteljev prometne vzgoje in strokovnih vodij šol vožnje ter dodatno usposabljanje učiteljev prometne vzgoje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje prenese v izvajanje javnim visokošolskim zavodom. Usposabljanje in dodatno usposabljanje učiteljev vožnje pa bo izvajala javna agencija;
8. z namenom zagotovitve višje ravni kakovosti usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil je s predlogom zakona zahtevana višja izobrazba za učitelje vožnje (ravni 6/I), ki se izenači z izobrazbo učiteljev predpisov;
9. predpisano je, da lahko dovoljenje za učitelje vožnje in učitelje predpisov pridobijo osebe, ki imajo enakovredno veljavno dovoljenje v drugi državi članici EU. Merilo mora biti kvaliteta usposabljanja in ne formalno ustrezanje predpisanim tehničnim in kadrovskim pogojem;
10. predlogu zakona se daje pooblastilo izbranemu osebnemu zdravniku, da voznika v primeru če med pregledom ali zdravljenjem podvomi o telesni ali duševni zmožnosti imetnika vozniškega dovoljenja napoti na pregled k pooblaščenim zdravstveni organizaciji, v primeru ugotovljene zdravstvene nezmožnosti pa je o tem obveščena tudi upravna enota. Poleg tega pa lahko napotitev voznika na kontrolni zdravstveni pregled poleg dosedanjih predlagateljev predlaga tudi izpitna komisija;
11. predlog uvaja tudi novost, to je zdravstveni pregled vozika s svetovanjem kot oblika alternativnega preventivnega ukrepa, ki se ga lahko udeleži voznik, ki je vozil pod vplivom alkohola (med 0,5 grama alkohola na kilogram krvi do vključno 0,8 grama alkohola na kilogram krvi). Z udeležbo na tem pregledu lahko voznik zmanjša število kazenskih točk za polovico;
12. predlog zakona ureja t.i. rehabilitacijske programe na katere so napoteni imetniki veljavnega vozniškega dovoljenja, ki so jim bile izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in jih v program napoti sodišče v primeru odložitve izvršitve stranske sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, skladno z zakonom, ki ureja postopek o prekršku. Rehabilitacijski programi so:
  - a) edukacijske delavnice v obsegu najmanj 6 pedagoških ur z vsebinami varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;

- b) psihosocialne delavnice v obsegu najmanj 17 pedagoških ur, od tega najmanj dve uri individualne obravnave in najmanj 15 ur dela v skupini z vsebinami varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;
- c) programi zdravljenja potekajo po standardiziranih programih zdravljenja odvisnosti.

Za voznika, ki pa mu je izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, na podlagi stranske sankcije kazenskih točk, ki niso bile izrečene zaradi prekrškov vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi je predvidena udeležba na programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, ki jo v program napoti sodišče v primeru odložitve izvršitve stranske sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, skladno z zakonom, ki ureja postopek o prekršku,,

13. predlog zakona določa, da se v evidenco izdanih vozniških dovoljenj zaznamujejo podatki o odvzemu vozniškega dovoljenja zaradi zdravstvenih razlogov (npr. če se oseba ne udeleži kontrolnega zdravstvenega pregleda, na katerega je napotena; če se na pregledu ugotovi zdravstvena nezmožnost). S tem se prepreči, da bi se oseba, pri kateri je podan utemeljen sum o zdravstveni nezmožnosti ali pa je ta že ugotovljena, še nadalje udeleževala v cestnem prometu, čeprav še poseduje vozniško dovoljenje. Organom nadzora je omogočen neposreden vpogled v evidenco izdanih vozniških dovoljenj, ki bo vsebovala tudi zaznamke o odvzemu vozniškega dovoljenja zaradi zdravstvenih razlogov;
14. pri izvajanju programa izobraževanja in usposabljanja za varno vožnjo predlog zakona določa, da je udeležba le prostovoljna, če je voznik dosegel 4 kazenske točke in ni presegel 17 kazenskih točk, pri čemer se mu iz evidence izbrišejo 4 kazenske točke v razdobju dveh let.

3. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

V predlogu zakona smo sledili nekaterim pravnim ureditvam držav Evropske unije in drugih držav, saj je potrebno z namenom zagotovitve boljše prometne varnosti začeti že z izobraževanjem in usposabljanjem mladih voznikov, preden so ti sposobni samostojnega udeleževanja v cestnem prometu. Zato se daje večji poudarek kvaliteti programov izobraževanja in usposabljanja, ne le zaostrovanju pogojev za delo šol vožnje in predpisovanju kriterijev glede najmanjšega števila zaposlenih v posamezni vozniški šoli.

3.1. Ureditev v članicah Evropske unije

Velika Britanija

Teoretično usposabljanje kandidatov za voznike je v Veliki Britaniji neobvezno. Mogoče je prostovoljno sodelovati v programu usposabljanja kandidatov za voznike. Ustanovitelj šole vožnje sme biti vsakdo, ki si pridobi kvalifikacije za inštruktorja (s posebnimi izpiti). Za delovanje šole vožnje zadostuje ena oseba (voznik inštruktor), ki je zaposlena v vozniški šoli. Za nadzor šol vožnje je odgovorna DSA (agencija za vozniške standarde). V Veliki Britaniji je teoretično in praktično usposabljanje voznikov inštruktorjev prostovoljno. Potrebno je posebno dovoljenje za izvajanje del inštruktorja vožnje. Inštruktorsko dovoljenje daje pravico do dela samo v okviru šol vožnje. Pogoj za izdajo dovoljenja za voznika inštruktorja so določene izkušnje znanja vožnje na določeni kategoriji. (posedovanje vozniškega dovoljenja vsaj tri leta in starost nad enaindvajset let).

Švedska

Teoretično usposabljanje je na Švedskem neobvezno, je pa mogoče prostovoljno sodelovanje v programu usposabljanja. Obvezen je samo »training možnega tveganja«, ki se izvaja kot poseben program. Od kandidata samega je odvisno, ali se usposablja v vozniki šoli ali zasebno, s podporo spremljevalca (= voznja s spremljevalcem). Največ kandidatov za voznike se poslužuje obeh možnosti.

Ustanovitelj šole vožnje sme biti manager, avtošolski učitelj; oba z uradnimi potrdili o svojem statusu in s pedagoško predizobrazbo. Ustanovitelj mora imeti dovoljenje za učitelja vožnje, v preteklih desetih letih je moral delati kot avtošolski učitelj ali delati na področju usposabljanja poklicnih voznikov kategorij C, CE ali D, opraviti pa mora tudi tečaj za podjetnike na področju šol vožnje. Ustanovitelj ne sme biti kaznovan, niti najaviti bankrota in mora imeti ustrezne finančne vire za ustanovitev šole vožnje. Za delovanje šole vožnje zadostuje ena oseba (voznik inštruktor), ki je zaposlena v vozniki šoli. Za nadzor šol vožnje je odgovorna SRA (švedska administracija za ceste). Na Švedskem je obvezno teoretično in praktično usposabljanje voznikov inštruktorjev. Vsebina usposabljanja zajema izobraževanje za znanja poučevanja in znanja o sami vožnji vozila, vsebine programa usposabljanja kandidatov za voznike, dodaten pedagoški trening - znanje obnašanja in vedenja, pouk vožnje, prometna varnost. Potrebno je posebno dovoljenje za izvajanje del inštruktorja vožnje. Inštruktorsko dovoljenje daje pravico do dela samo v okviru šol vožnje. Pogoji za izdajo dovoljenja za voznika inštruktorja so določene izkušnje znanja vožnje določene kategorije motornih vozil (potrebna tri leta voznikiških izkušenj). Za izdajo dovoljenja za voznika inštruktorja je potrebna posebna izobrazba za voznika inštruktorja (običajno trajanje leto in pol; posebni tečaji za ostale kategorije vozil razen B).

Finska

Po ureditvi, ki velja na Finskem je v sklopu usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil obvezno tako teoretično kot tudi praktično usposabljanje. Usposabljanje (za kategorijo B) poteka v dveh fazah:

- I. faza: 20 lekcij teorije vožnje (po 45 min.), 30 lekcij praktične vožnje (po 25 min.) in 2 lekciji vožnje v temi (brez dnevne svetlobe);
- II. faza: 4 lekcije teorije vožnje (po 45 min.), 2 lekciji praktične vožnje v prometu (po 25 min.), 6 lekcij vožnje na določen cilj (»driving on track«).

Ustanovitelj šole vožnje mora imeti dovoljenje za učitelja vožnje, v preteklih desetih letih je moral delati kot avtošolski učitelj ali delati na področju usposabljanja poklicnih voznikov kategorij C, CE ali D, opraviti mora tečaj za podjetnike na področju šol vožnje, ne sme biti kaznovan, niti najaviti bankrota in imeti ustrezne finančne vire za ustanovitev šole vožnje. Za delovanje šole vožnje zadostuje ena oseba (voznik inštruktor), ki je zaposlena v vozniki šoli. Za nadzor šol vožnje je odgovorna AKE (administracija za vozila). Na Finskem je obvezno teoretično in praktično usposabljanje voznikov inštruktorjev. Vsebina usposabljanja zajema pedagoška znanja, didaktiko teoretičnega in praktičnega poučevanja, veščine vožnje, motoroznanstvo, zakonodajo, prometno varnost. Potrebno je posebno dovoljenje za izvajanje del inštruktorja vožnje. Pogoji za izdajo dovoljenja za voznika inštruktorja so določene izkušnje znanja vožnje določene kategorije motornih vozil in voznikiško dovoljenje kategorij A, B in C. Za izdajo dovoljenja za voznika inštruktorja je potrebna posebna izobrazba za avtošolskega učitelja.

Ukrepi v zvezi z ukinitvijo (»suppression«) voznikiškega dovoljenja so povezani z določenimi prekrški. Imetnikom začasnega (»short-term«) voznikiškega dovoljenja (prva izdaja voznikiškega dovoljenja kategorije B) je prepovedana vožnja, če so spoznani za krive prekrškov trikrat v dveh letih ali dvakrat v enem letu. Naslednje voznikiško dovoljenje je izdano ponovno kot začasno, policija pa lahko odredi osebi, da opravi izpit (teoretični in praktični del voznikiškega izpita) z namenom, da si pridobi dovoljenje. Soglasje policije je potrebno, da se oseba sme

prijaviti na izpit. Za izdajo soglasja policije je potrebno priložiti tudi zdravniško spričevalo. Ponovno opravljanje vozniškega izpita, ki je obvezno po ukinitvi vozniškega dovoljenja v Sloveniji, je v večini držav nadomeščeno z nujnostjo udeležbe na rehabilitacijskih programih ali z nujnostjo opravljanja posebnih medicinsko-psiholoških pregledov.

Madžarska

Po ureditvi, ki velja na Madžarskem je v sklopu usposabljanja kandidatur za voznike motornih vozil obvezno tako teoretično kot tudi praktično usposabljanje. Usposabljanje sestoji iz vsebin o prometnih pravilih, teoriji vožnje, nekaj tehničnih vsebin preverjanja vozila pred začetkom vožnje, praktično usposabljanje na neprometni površini in usposabljanje v prometu.

Zakonsko je določeno, kdo sme ustanoviti šolo vožnje. Ustanovitelj mora biti najprej inštruktor vožnje in končati mora poseben tečaj za vzgojo in izobraževanje voznikov. Za delovanje šole vožnje zadostuje ena oseba (voznik inštruktor), ki je zaposlena v vozniški šoli. Za nadzor šol vožnje je odgovorna Nacionalna prometna administracija v okviru Ministrstva za transport. Na Madžarskem je obvezno teoretično in praktično usposabljanje voznikov inštruktorjev. Vsebina usposabljanja zajema pedagogiko, andragogiko, didaktiko, zakonska določila, prometna pravila in znanja o tehničnih lastnostih vozil. Potrebno je posebno dovoljenje za izvajanje del inštruktorja vožnje. Inštruktorsko dovoljenje daje pravico do dela samo v okviru šol vožnje, razen poučevanje tistih, ki že imajo vozniška dovoljenja. Pogoji za izdajo dovoljenja za voznika inštruktorja so določene izkušnje znanja vožnje na določeni kategoriji (potrebni dve leti vozniških izkušenj). Za izdajo dovoljenja za voznika inštruktorja je potrebna višješolska izobrazba.

Ponovno opravljanje vozniškega izpita, ki je obvezno po ukinitvi vozniškega dovoljenja v Sloveniji, je v večini držav nadomeščeno z nujnostjo udeležbe na rehabilitacijskih programih ali z nujnostjo opravljanja posebnih medicinsko-psiholoških pregledov, kar pa na podoben način ureja predlog tega zakona.

3.2. Ureditev v drugih državah

Norveška

Na Norveškem je obvezno samo praktično usposabljanje, ne pa tudi teoretično usposabljanje, je pa mogoče prostovoljno sodelovanje v programu usposabljanja. Za delovanje šole vožnje zadostuje ena oseba (voznik inštruktor), ki je zaposlena v vozniški šoli. Norveška ima posebne zahteve za inštruktorja vožnje (tri leta izkušenj kot učitelj in pol leta dodatnega izobraževanja za vodenje podjetij). Za nadzor šol vožnje je odgovorna administracija za javne ceste (javna agencija). Na Norveškem je obvezno teoretično in praktično usposabljanje voznikov inštruktorjev. Vsebina usposabljanja zajema dve leti izobraževanja za učitelja vožnje na univerzitetnem nivoju. V Norveški mora biti avtošolski učitelj univerzitetno izobražen. Potrebno je posebno dovoljenje za izvajanje del inštruktorja vožnje. Inštruktorsko dovoljenje daje pravico do dela samo v okviru šol vožnje. Pogoji za izdajo dovoljenja za voznika inštruktorja so določene izkušnje znanja vožnje določene kategorije vozil. (potrebni tri leta vozniških izkušenj). Za izdajo dovoljenja za voznika inštruktorja je potrebna univerzitetna izobrazba.

Ukrepi v zvezi z ukinitvijo (»suppression«) vozniškega dovoljenja so povezani z določenimi prekrški. Ob ukinitvi vozniškega dovoljenja kategorije B je ob prvi ponovni izdaji uvedena preizkusna doba dveh let, ki se zabeleži na vozniškem dovoljenju. Če se izda novo vozniško dovoljenje druge kategorije med preizkusno dobo, se ostanek časa preizkusne dobe označi na vozniškem dovoljenju. Oseba, ki izgubi pravico do vožnje med preizkusno dobo zaradi kršitev pravil ravnanja in obnašanja v prometu, mora opraviti nov vozniški izpit. Ko opravi vozniški izpit, pridobi novo vozniško dovoljenje z novo preizkusno dobo dveh let. Ponovno

opravljanje voznškega izpita, ki je obvezno po ukinitvi voznškega dovoljenja v Sloveniji, je v večini držav nadomeščeno z nujnostjo udeležbe na rehabilitacijskih programih ali z nujnostjo opravljanja posebnih medicinsko-psiholoških pregledov, kar pa na podoben način ureja predlog tega zakona.

3.3. Prilagojenost pravnemu redu Evropske unije

Besedilo se usklajuje z Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu, UL L 376, 27. 12. 2006, str. 36, predvsem z vidika prostega pretoka storitev usposabljanja kandidatov za voznike in izobraževanja voznikov. Zakon sledi cilju direktive, da se v večji meri poenostavijo upravni postopki, odpravijo ovire za storitvene dejavnosti in okrepi medsebojno zaupanje med državami članicami ter zaupanje ponudnikov in uporabnikov v notranji trg. Gre za prilagojenost pravnemu redu:

- spreminjajo se pogoji glede kadrov, opreme, prostorov za delo šol vožnje (ukinja se pogoj zaposlitve določenega števila učiteljev vožnje in strokovnega vodje šole vožnje, ukinja se obveznost, da mora imeti šola vožnje pisarniški prostor, opušča se obveznost, da mora imeti šola vožnje najmanj dve vozili za usposabljanje kandidatov B kategorije);
- pravnim subjektom, ki imajo sedež v drugi državi članici EU se zagotavlja možnost opravljanja določenih storitvenih dejavnosti na področju izobraževanja in usposabljanja v Republiki Sloveniji, ob pogoju, da ti subjekti določene storitve opravljajo tudi v drugi državi članici EU in imajo za to izdana ustrezna dovoljenja (izvajanje programov za voznike začetnike; usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil; opravljanje nalog učitelja vožnje in učitelja predpisov);

Zakon je usklajen tudi z načeli in poglavitnimi rešitvami Direktive 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voznških dovoljenjih glede obrazca voznškega dovoljenja, starostnih pogojev za pridobitev voznškega dovoljenja in novih kategorij.

Predlog zakona je v celoti usklajen s pravnim redom EU.

4. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovila s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1		
SKUPAJ:				

5. Druge posledice, ki jih bo imel sprejem zakona

Razlogi, zakaj je postopek ali druga administrativna obveznost nujno potrebna, in javni interes, ki se s tem dosega. Dokazi, da javnega interesa ni mogoče doseči na drug, za stranke enostavnejši način.	
Spoštovanje načela "vse na enem mestu" (načelo, da stranki ni treba opravljati zadev, ki se nanašajo na en življenjski oziroma poslovni dogodek, na več mestih). Kraj izvajanja storitve oziroma obveznosti.	
Poraba časa in stroški (upravna taksa, plačilo storitve ...), ki jih stranki povzroča postopek ali obveznost.	
Dokumentacija, ki jo bo morala predložiti stranka za izvedbo postopka. Zmanjšanje obsega dokumentov, ki jih mora predložiti, oziroma obrazložitev, zakaj zmanjšanja ni.	

Način plačevanja storitve, upravne takse ... (z gotovino, s kreditnimi in plačilnimi karticami, po e-monetni, drugo).	
Področje in življenjski oziroma poslovni dogodek na portalu e-uprave, na katerega se postopek nanaša, oziroma predlog za uvedbo drugega dogodka.	/
Dodaten prostor za navedbo predloga novega dogodka.	
Obseg postopka, ki ga bo mogoče opraviti po elektronski in drugih sodobnih poteh, oziroma obrazložitev, zakaj to ne bo mogoče.	/
Podatki, potrebni za izvedbo postopka, ki jih bo pristojni organ pridobil sam iz uradnih evidenc, in način pridobivanja teh podatkov.	

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o voznikih

I. UVODNE DOLOČBE

Vsebina zakona

1. člen

(1) S tem zakonom se določajo načrtovanje in izvajanje nalog za preventivo in varnost v cestnem prometu, pravila in pogoji za udeležbo voznikov v cestnem prometu, pravila in pogoji za usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil, pogoji za delovanje šol vožnje, program vozniškega izpita in pogoji opravljanja zdravstvenih pregledov ter dodatnih usposabljanj voznikov.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voznških dovoljenjih (UL L št. 403 z dne 30.12.2006, str. 18), Direktiva Sveta 2006/103/ES z dne 20.11.2006 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prometne politike zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L št. 363, str. 344) in Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376, 27. 12. 2006, str. 36).

Pomen izrazov

2. člen

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. voznik je oseba, ki na cesti vozi vozilo;
2. voznik začetnik je voznik motornega vozila do dopolnjenega 21. leta starosti in voznik motornega vozila dve leti od prve pridobitve vozniškega dovoljenja ne glede na to, ali je bilo pridobljeno v Republiki Sloveniji ali tujini. Voznik začetnik je tudi voznik motornega vozila dve leti od prve pridobitve vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil katere od kategorij A2, A ali B, čeprav že ima vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorij AM, A1, B1, F ali G;
3. imetnik vozniškega dovoljenja je oseba, ki ji je izdano vozniško dovoljenje;
4. šola vožnje je subjekt, ki izvaja dejavnost usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil;
5. učitelj prometne vzgoje je oseba, ki poučuje predpise o varnosti cestnega prometa v izobraževalnih zavodih in šolah vožnje;
6. učitelj predpisov je oseba, ki v šoli vožnje poučuje predpise o varnosti cestnega prometa;
7. učitelj vožnje je oseba, ki na podlagi dovoljenja v šoli vožnje poučuje praktični del usposabljanja;
8. spremljevalec voznika je oseba, ki je vpisana v evidenčni karton vožnje in ima pravico spremljati kandidata, ki vozi v cestnem prometu in še ni opravil praktičnega dela vozniškega izpita;
9. spremljevalec izrednega prevoza je oseba, ki je usposobljena za spremljanje izrednih prevozov;
10. zdravniško spričevalo je spričevalo, ki ga na podlagi opravljenega zdravstvenega pregleda izda pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti;
11. strokovni nadzor je nadzor na d izvajanjem in spoštovanjem zakonov in drugih predpisov.

(2) Drugi izrazi o vozilih, voznikih, cestah, delih ali vrstah cest imajo v tem zakonu enak pomen, kot ga določajo predpisi o motornih vozilih, pravih cestnega prometa, javnih cestah in prevozih v cestnem prometu.

PREVENTIVA IN VZGOJA V CESTNEM PROMETU

Nacionalni program za varnost cestnega prometa

3. člen

(1) Republika Slovenija določi nacionalni program varnosti cestnega prometa, s katerim se za obdobje desetih let določijo prednostne naloge in cilji za zagotovitev večje varnosti cestnega prometa.

(2) Naloge na področju priprave in usklajevanja Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa, opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

Javna agencija za varnost prometa

4. člen

(1) Za izvajanje regulatornih, razvojnih, strokovnih in drugih nalog s področja voznikov, vozil in prevoza nevarnega blaga, analitsko-raziskovalnih nalog, povezanih z varnostjo cestnega prometa, preventive, vzgoje, usposabljanja v cestnem prometu, neodvisnega preiskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč s smtnim izidom ter strokovnih nalog za pripravo in izvedbo nacionalnega programa varnosti cestnega prometa, Republika Slovenija ustanovi Javno agencijo za varnost prometa (v nadaljnjem besedilu: javna agencija).

(2) V imenu Republike Slovenije uresničuje ustanoviteljske pravice in izpolnjuje obveznosti Vlada Republike Slovenije.

(3) Glede vprašanj organizacije in delovanje javne agencije, ki s tem zakonom niso urejena, se uporablja zakon, ki ureja javne agencije.

Vzgoja in izobraževanje za varno udeležbo v cestnem prometu

5. člen

Vzgoja in izobraževanje za varno udeležbo v cestnem prometu se zagotavlja v programih predšolske vzgoje ter programih osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja.

Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v samoupravnih lokalnih skupnostih

6. člen

(1) Za načrtovanje in usklajevanje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni ustanovijo samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti) svete za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (v nadaljnjem besedilu: svet).

(2) Svet je posvetovalno telo župana, ki ga sestavljajo predstavniki organov, organizacij in institucij, katerih dejavnost je usmerjena k preventivi in vzgoji v cestnem prometu (npr. vzgojno izobraževalnih organizacij, organizacij civilne družbe, policije, občinskih redarjev, šol vožnje, upravljavci cest in drugih izvajalcev). Župan lokalne skupnosti določi število članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: članov) sveta in jih na podlagi predlogov organizacij in institucij iz prejšnjega stavka, imenuje za mandatno dobo štirih let.

(3) Svet ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu na lokalni ravni, predlaga županu lokalne skupnosti programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo

izvajanje, koordinira izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa na lokalni ravni predvsem pa skrbi za izvajanje prometne vzgoje, dodatno izobraževanje in obveščanje udeležencev cestnega prometa, izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni. Strokovne naloge za svet zagotavlja uprava lokalne skupnosti. Svet sodeluje z javno agencijo in ministrstvom, pristojnim za promet.

(4) Svet se ustanovi za območje lokalne skupnosti. Dve ali več občin lahko ustanovijo skupni svet. Za usklajevanje dela na širšem območju lahko župani dveh ali več občin ustanovijo odbor.

(5) Sredstva za financiranje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni se zagotovijo s proračuni lokalnih skupnosti ter iz drugih sredstev.

Delovanje v javnem interesu

7. člen

Društva, ki delujejo na področjih, pomembnih za preventivo in varnost cestnega prometa, pridobijo status društva v javnem interesu skladno z zakonom, ki ureja društva, če razvijajo in izvajajo programe s področja preventive in varnosti v cestnem prometu (usposabljanje, dodatno izobraževanje, izdaja gradiv, promocija, razprave, predstavitve, razstave s področja varnosti cestnega prometa in podobno), razen dejavnosti šol vožnje.

III. JAVNA AGENCIJA ZA VARNOST CESTNEGA PROMETA

Status javne agencije

8. člen

Javna agencija je pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata ta zakon in zakon, ki ureja javne agencije.

Naloge javne agencije

9. člen

Javna agencija na podlagi javnega pooblastila opravlja naslednje naloge:

- izdaja odločb, izbira in pooblašča organizacij za opravljanje nalog s področja voznikov in vozil ter strokovni nadzor nad njihovim delom;
- izdaja odločb s področja prevoza nevarnega blaga;
- vodenje in upravljanje zbirk podatkov in evidenc homologiranih vozil, evidenc izdanih potrdil o skladnosti, zbirk podatkov in evidenc izdanih dovoljenj s področja dodatnega usposabljanja voznika začetnika, registra šol vožnje, evidence o opravljenih preizkusih usposobljenosti članov izpitnih komisij, evidence o opravljenih izpitih in preizkusih usposobljenosti za kontrolorje in vodje tehničnih pregledov ter referente, prevoza nevarnega blaga, neodvisnega preiskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom, vzgojnih in preventivnih akcij, priznanj in nagrad;
- naloge s področja ugotavljanja skladnosti vozil.

Strokovne naloge javne agencije so:

- izvajanje izobraževalnih programov s področja voznikov in vozil;
- načrtovanje, vodenje in usklajevanje strokovnih nalog s področja varnosti cestnega prometa, potrebnih za izvajanje nacionalnega programa varnosti cestnega prometa, ter izvedbenih načrtov, ki zahtevajo sodelovanje državnih organov, lokalnih skupnosti,

drugih organizacij, civilne družbe in strokovnjakov za varnost cestnega prometa (v nadaljnjem besedilu: strokovnjaki);

- razvijanje in pospeševanje prometne vzgoje, izdajanje in priprava prometnovzgojnih publikacij in drugega gradiva (letaki, plakati, brošure, filmi, spletno gradivo, ipd.), razvijanje in izvajanje preventivnih programov, kampanj in akcij za varnost cestnega prometa;
- strokovna pomoč in sodelovanje s sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni.

Analitsko-raziskovalne naloge javne agencije so:

- priprava analiz in poročil, ocenjevanje stanja varnosti cestnega prometa in sodelovanje pri oblikovanju politike na tem področju;
- proučevanje, načrtovanje, analiziranje in predlaganje strokovnih podlag za izdelavo nacionalnega programa varnosti cestnega prometa ter drugih strateških dokumentov in predpisov s tega področja;
- organiziranje in opravljanje analitskega in raziskovalnega dela ter izdajanje strokovnih mnenj in ekspertiz o varnosti cestnega prometa, pa tudi spodbujanje raziskovalnega dela na tem področju pri drugih izvajalcih.

Javna agencija opravlja tudi naslednje naloge:

- načrtovanje, organizacija in izvajanje neodvisnega preiskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom;
- preverjanje varnosti cestne infrastrukture v vseh fazah načrtovanja in obratovanja, ki temelji na presoji idejne zasnove in projektne dokumentacije ter pregledu obstoječe cestne infrastrukture;
- organiziranje usposabljanja izvajalcev programov usposabljanja, določenih s tem zakonom, zagotavljanje opravljanja voznških izpitov ter razvijanje in izvajanje različnih oblik dodatnega usposabljanja udeležencev v cestnem prometu;
- organiziranje in razvijanje mednarodnega sodelovanja na področjih voznikov, vozil, prevoza nevarnega blaga, preventivnega, vzgojnega in raziskovalnega dela ter na drugih področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa;
- sodelovanje z raziskovalnimi in vzgojno-izobraževalnimi zavodi, gospodarskimi organizacijami in združenji, državnimi organi, sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v lokalnih skupnostih ter s posameznimi znanstvenimi delavci in strokovnjaki, ki delujejo na področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa;
- sodelovanje z nevladnimi in drugimi organizacijami civilne družbe, ki delujejo na področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa, ter sofinanciranje njihovega delovanja;
- podeljevanje priznanj in nagrad na področju preventive, vzgoje in varnosti cestnega prometa;
- druge naloge v skladu s tem in drugimi zakoni.

Organi javne agencije

10. člen

(1) Organa javne agencije sta svet javne agencije in direktorica oziroma direktor (v nadaljnjem besedilu: direktor).

(2) Svet javne agencije sestavlja 11 članov, ki jih ustanovitelj v svet javne agencije imenuje za dobo petih let z možnostjo ponovnega imenovanja. Šest članov sveta javne agencije imenuje neposredno, pet članov pa na podlagi javnega poziva izmed predstavnikov uporabnikov, strokovnih organizacij in organizacij civilne družbe.

(3) Svet javne agencije ima na področju preventive in vzgoje posvetovalno telo, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, ki daje pobude in predloge za načrtovanje programa dela javne agencije in finančnega načrta na področju preventive in vzgoje. Sestavljajo ga predstavniki svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu lokalnih skupnosti ter predstavniki strokovne javnosti in civilne družbe. Število članov, način

njihovega imenovanja, vsebino in način dela ter razmerje do ostalih organov javne agencije določa ustanovitveni akt. Svet javne agencije ima lahko poleg navedenega tudi druga posvetovalna telesa.

(4) Za direktorja javne agencije je lahko imenovana oseba, ki ima:

- najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje, oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje,
- najmanj 10 let delovnih izkušenj, ki jih je pridobila z delom na delovnih mestih, za katere je zahtevana najmanj izobrazba, določena v prejšnji alineji, od tega najmanj 7 let vodstvenih izkušenj,
- izpolnjuje druge pogoje, določene z zakonom, ki ureja javne agencije in z ustanovitvenim aktom.

(5) Javni natečaj za imenovanje direktorja izvede svet javne agencije, ki Vladi Republike Slovenije predlaga kandidata za direktorja. Direktorja javne agencije imenuje Vlada Republike Slovenije.

Financiranje javne agencije

11. člen

Prihodki javne agencije so:

- sredstva državnega proračuna, pridobljena na podlagi pogodbe z ministrstvom pristojnim za promet;
- prihodki, pridobljeni s prodajo blaga in storitev na trgu,
- sponzorstvo, donacije, dediščina in darila,
- drugi prihodki skladno s predpisi.

IV. PRISTOJNOSTI IN POOBLASTILA

Pristojnost za odločanje v upravnih zadevah

12. člen

V upravnih zadevah v katerih na prvi stopnji na podlagi tega zakona odločajo javna agencija, upravne enote oziroma izpitni centri, na drugi stopnji odloča ministrstvo, pristojno za promet, če ta zakon ne določa drugače.

Pooblastila vlade

13. člen

(1) Vlada Republike Slovenije določi ceno programa dodatnega usposabljanja za voznika začetnika, ki jo plača udeleženec.

(2) Vlada Republike Slovenije na predlog javne agencije določi ceno vozniškega izpita.

Pooblastila ministra, pristojnega za promet

14. člen

Minister, pristojen za promet :

- predpiše program dodatnega usposabljanja za voznike začetnike;
- predpiše program usposabljanja in izpita za izvajalce dodatnega usposabljanja ter program rednega izpopolnjevanja znanja za osebe, ki izvajajo dodatno usposabljanje;

- predpiše obrazec kartona voznika začetnika;
- predpiše način označitve vozila pri vožnji s spremljevalcem in vozila, ki ga vozi voznik
- predpiše natančnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati pravna oseba oziroma samostojni podjetnik posameznik za izvajanje programov dodatnega usposabljanja;
- predpiše načine in postopke kontrole ter opremo inšpektorjev;
- predpiše natančnejše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pravne osebe ali samostojni podjetniki za izvajanje usposabljanja po tem zakonu;
- izda natančnejše predpise o obliki, načinu in pogoje vodenja registra šol vožnje;
- izda natančnejše predpise o obliki, načinu in pogojih vodenja registra kandidatov, evidenčnega kartona vožnje, dnevnega razvida vožnje ter dnevnika usposabljanja;
- izda natančnejše predpise o opremljenosti in delu šol vožnje, načinu vodenja predpisanih evidenc in natančneje določi program usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil;
- izda predpise o označevanju vozil, na katerih se usposablja kandidate za voznike, o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati ta vozila, in predpiše vsebino, barvo, obliko in dimenzije svetlobnih tabel ter "L" tablic;
- določi program, po katerem se mora učitelj vožnje usposabljeti in dodatno usposabljeti ter način izvajanja in preverjanja znanja po programu usposabljanja;
- predpiše natančnejše pogoje glede poslovnih prostorov, opreme in naprav ter kadrov, ki jih mora izpolnjevati organizacija, ki jo javna agencija pooblasti za izvajanje programov usposabljanja učiteljev predpisov in učiteljev vožnje
- predpiše obrazec dovoljenja za učitelja vožnje in učitelja predpisov ter določi postopek izdaje in podaljšanja veljavnosti, zamenjave dovoljenj in vodenja evidenc ter ceno obrazcev;
- predpiše načine in postopke kontrole ter opremo inšpektorjev;
- izda natančnejše predpise o programu, pogojih, ocenjevanju in načinu opravljanja vozniškega izpita za voznika motornih vozil;
- izda natančnejše predpise o delu izpitnih komisij;
- izda natančnejše predpise o evidencah, ki jih vodijo izpitni centri ter
- imenuje predsednika in člane izpitnih komisij.
- izda natančnejše predpise o obliki, načinu in pogojih vodenja registra kandidatov, evidenčnega kartona vožnje, dnevnega razvida vožnje ter dnevnika usposabljanja;
- v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila izbere podjetje ali organizacijo za izdelavo obrazcev vozniških dovoljenj in obrazcev vlog za izdajo vozniških dovoljenj;
- v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila izbere podjetje ali organizacijo za personalizacijo obrazcev vozniških dovoljenj;
- program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, ki obsega vsebine o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;
- obrazec vozniškega dovoljenja ter postopek za izdajo, podaljšanje veljavnosti, nadomestitev in zamenjavo vozniških dovoljenj, enotne kode pripomočkov, ki jih mora voznik uporabljati pri vožnji vozila in omejitev ter način vodenja evidenc;
- izda natančnejše predpise o obliki, načinu in pogojih vodenja registra kandidatov, evidenčnega kartona vožnje, dnevnega razvida vožnje ter dnevnika usposabljanja;
- določi program usposabljanja ter postopek preverjanja in ocenjevanja usposobljenosti predsednika in članov izpitne komisije, strokovnem izobraževanju članov izpitnih komisij, načinu zagotavljanja kakovosti in nadzora nad delom članov izpitnih komisij.
- določi izpitne centre, ki se organizirajo kot teritorialne izpostave javne agencije in njihova območja ter kraj, kjer se opravlja vozniški izpit, in kategorije vozil, za katere se v posameznem izpitnem centru glede na gostoto prometa, urejenost prometnih površin, opremljenost križišč, število kandidatov za voznike, opravljajo vozniški izpiti,
- predpiše program usposabljanja za spremljevalce izrednih prevozov, pogoje, ki jih mora izpolnjevati izobraževalna ali druga organizacija za izvajanje tega programa, obrazec potrdila o uspešno opravljenem programu, način vodenja evidence o izdanih potrdilih.

Pooblastila ministra, pristojnega za zdravje

15. člen

(1) Minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet:

- izda predpise o vrsti in obsegu zdravstvenih pregledov, ki jih morajo opravljati kandidati za voznike motornih vozil in vozniki motornih vozil;
- izda predpise o obsegu preventivnega zdravstvenega pregleda s svetovanjem in predpiše obrazec potrdila o opravljenem pregledu;
- izda predpise o vsebini in obsegu kontrolnih zdravstvenih pregledov in rehabilitacijskih programov določenih s tem zakonom;
- določi pogoje, ki jih morajo za izvajanje zdravstvenih pregledov izpolnjevati izvajalci zdravstvene dejavnosti;
- določi pogoje, ki jih morajo za izvajanje rehabilitacijskih programov izpolnjevati izvajalci zdravstvene dejavnosti;
- določi pogoje, ki jih morajo za izvajanje kontrolnih zdravstvenih pregledov izpolnjevati pooblaščen izvajalci zdravstvene dejavnosti in
- določi način in postopek izdajanja zdravniških spričeval in mnenj za voznike motornih vozil.

(2) Minister, pristojen za zdravje:

- na predlog Razširjenega strokovnega kolegija za medicino dela, prometa in športa pooblasti javne zdravstvene zavode in druge fizične in pravne osebe, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na področju medicine dela, prometa in športa, za opravljanje kontrolnih zdravstvenih pregledov in zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike motornih vozil, ki jim je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja;
- pooblasti organizacije za izvajanje rehabilitacijskih programov določenih s tem zakonom;
- imenuje posebno zdravstveno komisijo, ki opravlja zdravniške preglede po ugovoru kandidata za voznika in voznik motornega vozila, ki se ne strinja z zdravniškim spričevalom o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil;
- določi organizacije, ki določajo potrebno prilagojenost vozil za osebe, ki morajo imeti zaradi omejenih telesnih zmožnosti zato, da lahko vozijo vozilo v cestnem prometu, tem zmožnostim prilagojeno vozilo in ugotavljajo ustreznost prilagoditve vozil;
- določi pogoje za izvajanje usposabljanj iz prve pomoči, program izpita iz prve pomoči ter način vodenja evidenc o opravljenem izpitu iz prve pomoči;
- na podlagi javnega razpisa lahko za opravljanje izpita in izvajanje usposabljanj iz prve pomoči pooblasti drugo organizacijo, ki izpolnjuje predpisane pogoje, če pristojna organizacija Rdečega križa ne izpolnjuje pogojev za izvajanje usposabljanj iz prve pomoči ter
- določi, kateri izpit iz prve pomoči in kakšna zdravstvena izobrazba sta pogoj, da je kandidat za voznika oproščen izpita iz prve pomoči.

Pooblastila ministra, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo

16. člen

Minister, pristojen za kmetijstvo in gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, predpiše program usposabljanja za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije oziroma zavodi za izvajanje tega programa, način izdaje potrdil o uspešno opravljenem tečaju in vodenja evidenc ter pooblasti organizacije oziroma zavode za izvajanje tega programa.

Pooblastila ministra, pristojnega za šolstvo

17. člen

Minister, pristojen za šolstvo :

- določi vsebine in način vključitve vzgoje in izobraževanja za varno udeležbo v cestnem prometu v vzgojne in izobraževalne programe;
- predpiše program usposabljanja za vožnjo kolesa;
- predpiše program kolesarskega izpita in

- predpiše obrazec kolesarske izkaznice.

Pooblastila ministra, pristojnega za obrambo

18. člen

Minister, pristojen za obrambo v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, podrobneje predpiše način in pogoje za vožnjo vojaških vozil, pri čemer določi zlasti število oseb in pogoje za prevoz oseb ter kategorijo vozniškega dovoljenja in vojaško usposobljenost voznikov.

Pooblastilo za izvajanje ukrepov po zakonu, ki ureja cestno prometna pravila

19. člen

Pooblaščené uradne osebe, ki izvajajo nadzor nad izvrševanjem tega zakona pri nadzoru uporabljajo ukrepe določene z zakonom, ki ureja cestno prometna pravila.

V. POOBLASTILA INŠPEKCIJSKIH IN DRUGIH NADZORNIH ORGANOV

Strokovni nadzor

20. člen

(1) Strokovni nadzor nad izvajanjem predpisov o voznških dovoljenjih in voznških izpitih, opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

(2) Strokovni nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, povezanih z delom subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike motornih vozil, izvajajo programe za voznike začetnike, izvajajo programe usposabljanja in dodatnega usposabljanja za učitelje vožnje in učitelje predpisov, izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov, opravlja javna agencija.

Policijska pooblastila

21. člen

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, katerih kršitve predstavljajo prekrške v cestnem prometu, izvaja policija, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(2) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, katerih kršitve predstavljajo prekrške voznikov vojaških vozil v cestnem prometu, izvaja vojaška policija, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

Inšpekcijska pooblastila

22. člen

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki urejajo področje:

- prevozov v cestnem prometu, opravlja inšpekcija, pristojna za cestni promet;
- zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike in voznikov motornih vozil, opravlja zdravstvena inšpekcija;

- dela, opravlja inšpekcija, pristojna za nadzor dela.

Pooblastila Prometnega inšpektorata Republike Slovenije

23. člen

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, povezanih z delom subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike motornih vozil, izvajajo programe za voznike začetnike in izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov ter spremljevalcev izrednih prevozov, opravlja Prometni inšpektorat Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: inšpektorat).

(2) Inšpektorat poleg pooblastil, določenih s tem zakonom, opravlja tudi naloge prekrškovnega organa, če je kršena določba tega zakona, ki ureja zamenjavo vozniškega dovoljenja in izdajo dvojnika.

(3) V inšpektoratu opravljajo inšpekcijski nadzor inšpektorice oziroma inšpektorji (v nadaljnjem besedilu: inšpektor) kot delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

(4) Če ni s tem zakonom določeno drugače, se za inšpektorja in opravljanje inšpekcijskega nadzora uporabljata zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor, in zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

(5) Če je za prekršek, določen s tem zakonom, predpisana globa v razponu, inšpektor v hitrem postopku izreče globo v okviru tega razpona.

Opravljanje inšpekcijskega nadzora prometnega inšpektorata

24. člen

(1) Inšpekcijski nadzor opravljajo inšpektorji v prostorih šole vožnje in pooblaščenih organizacijah. Inšpekcijski nadzor nad usposabljanjem kandidatov za voznike motornih vozil opravlja inšpektor tudi v vozilih, s katerimi se kandidati za voznike motornih vozil usposabljujejo v vožnji.

(2) Inšpekcijski nadzor sme opravljati inšpektor tudi v cestnem prometu, v okviru svojih pooblastil, pri čemer ima pravico ustaviti vozilo in pregledati naprave in opremo na vozilu, dokumente in druga dokazila, ki jih mora imeti pri sebi voznik, učitelj vožnje, spremljevalec ali kandidat za voznika motornih vozil in so predmet inšpekcijskega nadzora. V ta namen uporablja označena službena vozila in posebno tehnično in svetlobno opremo.

Izvajanje inšpekcijskega nadzora prometnega inšpektorata

25. člen

(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora ima inšpektor pravico pregledati prostore, naprave in opremo, ki se uporablja pri izvajanju določb tega zakona ter pogodbe, listine, spise in druge dokumente organizacije, ki se nanašajo na izvajanje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov.

(2) Inšpektor sme ugotavljati istovetnost oseb, ki v organizaciji opravljajo dela, nad izvajanjem katerih se opravlja nadzor ter preveriti, ali te osebe izpolnjujejo pogoje za opravljanje dela, predpisane s tem zakonom.

(3) Če se pri inšpekcijskem nadzoru ugotovi, da se kandidat za voznika motornih vozil, voznik začetnik ali voznik na dodatnem izobraževanju in usposabljanju, ni usposabljal po predpisanem programu, z odločbo odredi, da se mora ta oseba ponovno usposobiti po predpisanem programu, stroške ponovnega usposabljanja pa krije šola vožnje ali pooblaščen organizacija, ki te osebe ni usposabljala po predpisanem programu.

(4) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne omogoči inšpektorju opravljanja dejanj iz prvega odstavka tega člena, odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

(5) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek oseba iz drugega odstavka tega člena, če ne izkaže svoje identitete na inšpektorjevo zahtevo.

Pravice prometnega inšpektorja pri izvajanju inšpekcijskega nadzora

26. člen

Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora v vozniški šoli ali pooblašteni organizaciji ima inšpektor pravico:

1. pregledati evidence, ki jih organizacija vodi na podlagi tega zakona;
2. pridobiti podatke in opraviti pregled tehničnega in drugega varovanja prostorov, naprav, opreme, evidenc in listin, obrazcev ter pečatov;
3. zaseči listine in druge dokumente;
4. opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom inšpekcijskega nadzora.

Ukrepi inšpektorja

27. člen

(1) Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da šola vožnje ali pooblaščen organizacija krši določbe tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov, ima pravico in dolžnost:

1. odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi;
2. organizaciji začasno prepovedati opravljanje dela za izvajanje določb tega zakona za čas, ki ga določi kot rok za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti;
3. šoli vožnje začasno prepovedati delo ter javni agenciji predlagati izbris šole vožnje iz registra šol vožnje, če je bil šoli vožnje v roku dveh let že s pravnomočno odločbo izrečen enak ukrep zaradi neizpolnjevanja predpisanih pogojev in nepravilnostih pri izvajanju programov;
4. prepovedati, da opravlja delo oseba, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev za opravljanje dela ali če ga opravlja v času, ko ji je omejena pravica opravljati to delo;
5. z odločbo napotiti delavca organizacije na ponovno opravljanje izpita oziroma preizkusa, ki je predpisan s tem zakonom;
6. predlagati pristojnemu organu odvzem pooblastila, izbris iz registra oziroma izvedbo ukrepov za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti;
7. odrediti ukrepe za odpravo in preprečitev nepravilnosti pri vodenju, uporabi ali posredovanju podatkov iz evidenc, predpisanih s tem zakonom.

(2) Delavec organizacije, ki je z odločbo inšpektorja napoten na ponovno opravljanje izpita oziroma preizkusa, ne sme opravljati dela v zvezi z izvajanjem tega zakona, dokler ne opravi izpita oziroma preizkusa, na katerega je bil napoten.

Posredovanje in namen zbiranja osebnih podatkov

28. člen

(1) Javna agencija, ministrstvo, pristojno za promet, policija, upravna enota in ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, imajo v zvezi s svojim delom pravico pridobiti in uporabljati podatke o imetnikih vozniških dovoljenj, kandidatih za voznike motornih vozil, vozilih, prekrških in kaznivih dejanjih voznikov, storjenih v cestnem prometu, ter o izrečenih kaznih in ukrepih.

(2) Podatke o imetnikih vozniških dovoljenj in podatke iz drugih evidenc, predpisanih v tem zakonu, ki jih potrebujejo v zvezi s svojim delom pri izvajanju tega zakona in podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi, imajo pravico pridobiti in uporabljati tudi drugi organi in organizacije, kadar izvajajo javna pooblastila. Podatke o imetnikih vozniških

dovoljenj imajo v zvezi s svojim delom pravico pridobivati in uporabljati tudi organizacije, ki so z javnim razpisom izbrane za izdelavo in personalizacijo vozniških dovoljenj.

(3) Organi in organizacije, ki zbirajo podatke, potrebne za izvajanje tega zakona, morajo brezplačno poslati te podatke organom in organizacijam iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Osebni podatki, ki se vodijo v evidencah in registrih, ki so vzpostavljeni v skladu s tem zakonom, se vodijo zaradi obdelave podatkov, pomembnih za izvajanje tega zakona, za voznike in varnost v cestnem prometu. Vodijo se tudi zaradi njihovega pošiljanja organom in organizacijam, ki imajo v zvezi s svojim delom te podatke pravico pridobiti.

VI. USPOSABLJANJE KANDIDATOV ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL

Opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil

29. člen

(1) Usposabljanje kandidatov oziroma kandidatk (v nadaljnjem besedilu: kandidatov) za voznike motornih vozil ali skupine vozil (v nadaljnjem besedilu: dejavnost usposabljanja kandidatov) opravljajo gospodarske družbe, javni in zasebni izobraževalni zavodi in druge pravne osebe zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki, ki izpolnjujejo pogoje, določene v tem zakonu in drugih predpisih (v nadaljnjem besedilu: šola vožnje).

(2) Šola vožnje sme opravljati dejavnost usposabljanja kandidatov, ko izpolni pogoje za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov določene s tem zakonom ter drugih predpisov in jo javna agencija vpiše v register šol vožnje.

(3) Javna agencija izda odločbo o registraciji šole vožnje za izvajanje usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil za tisto kategorijo motornih vozil, za katero izpolnjuje pogoje.

(4) Javna agencija izda odločbo o registraciji šole vožnje za izvajanje usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil tudi pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki ima enakovredno dovoljenje za izvajanje usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil ali skupine vozil v drugi državi članici EU in izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov določene s tem zakonom ter drugih predpisov in jo javna agencija vpiše v register šol vožnje.

(5) Šole vožnje, vpisane v register šol vožnje, morajo v petnajstih dneh javni agenciji prijaviti vsako spremembo, ki vpliva na točnost podatkov v registru šol vožnje. Podatki, vpisani v register šole vožnje, so javni in jih sme vsakdo pregledovati, prepisovati ali zahtevati izpis iz registra.

(6) Javna agencija izda odločbo o izbrisu šole vožnje iz registra šol vožnje:

- če je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik izbrisan iz evidence poslovnih subjektov;
- če pravna oseba sporoči, da je prenehala z opravljanjem dejavnosti usposabljanja kandidatov oziroma če samostojni podjetnik posameznik umre ali sporoči, da je prenehal z opravljanjem dejavnosti usposabljanja kandidatov;
- če ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov;
- če v določenem roku ne odpravi pomanjkljivosti, ugotovljenih z odločbo inšpektorja;
- če ji je bila v roku dveh let dvakrat izdana odločba o začasni prepovedi dela zaradi neizpolnjevanja predpisanih pogojev, ki se nanašajo na kadre in izvajanje programov;
- zaradi uvedbe prisilne poravnave, stečaja ali likvidacije v skladu z zakonom, ki ureja prisilno poravnavo, stečaj oziroma osebni stečaj in likvidacijo;
- če ne izvaja usposabljanja v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(7) V primeru izbrisa šole vožnje iz registra šol vožnje na podlagi pete alineje prejšnjega odstavka se sme ponovni vpis v register izvesti po preteku petih let od izdane odločbe o izbrisu iz registra. V tem roku se v register šol vožnje ne vpiše šole vožnje katere zakoniti zastopnik je oseba, ki je bila zakoniti zastopnik šole vožnje, izbrisane iz registra šol vožnje.

(8) Register šol vožnje vodi javna agencija. Register vsebuje naslednje podatke:

- številko vpisa v register,
- matično številko poslovnega subjekta,
- naziv šole vožnje,
- sedež in poslovni naslov,
- statusno obliko,
- naslov učilnice, kjer šola vožnje opravlja dejavnost,
- kategorije, za katere je registrirana,
- datum vpisa v register in datum vpisa spremembe v register.

(9) Šola vožnje mora na predpisan način voditi register kandidatov ter evidenčni karton vožnje, dnevni razvid vožnje in dnevnik usposabljanja iz teorije.

(a) Register kandidatov vsebuje:

- registrsko številko kandidata;
- datum vpisa;
- osebno ime kandidata;
- stalno oziroma začasno prebivališče;
- EMŠO;
- številko evidenčnega kartona in datum njegove izdaje;
- podatke o usposabljanju;
- podatke o izpisu kandidata iz šole vožnje.

(b) Evidenčni karton vožnje poleg podatkov iz registra vsebuje še osebno ime učitelja vožnje ter osebno ime, EMŠO in stalno oziroma začasno prebivališče spremljevalca.

(c) Dnevni razvid vožnje vsebuje podatke o vozniški šoli, ki ga je izdala, številki in datumu izdaje dnevnega razvida vožnje, osebnem imenu učitelja vožnje, registrski označbi vozila, podatke o številu prevoženih kilometrov, podatke o kandidatu iz registra in podatke o usposabljanju kandidata.

(d) Dnevnik usposabljanja iz teorije vsebuje zaporedno številko dnevnika, čas usposabljanja, osebno ime predavatelja, podatke o kandidatu iz registra ter podatke o poteku usposabljanja.

(10) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost usposabljanja kandidatov za voznike in za usposabljanje ne izpolnjuje predpisanih pogojev ter ni vpisana v register šol vožnje, odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

(11) Z globo 800 eurov se kaznujeta za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ne vodi registra kandidatov, evidenčnega kartona vožnje, dnevnega razvida vožnje ali dnevnika usposabljanja iz teorije, na predpisan način, odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

Pogoji za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov

30. člen

(1) Šola vožnje mora imeti:

- šolsko učilnico, ki je funkcionalno opremljena za nemoteno učenje odraslih;
- najmanj eno vozilo, opremljeno za poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil, tistih kategorij za katere je vpisana v register šol vožnje;
- neprometno površino, na kateri je mogoče izvajanje vaje iz tehnike vožnje vozila, predpisanih za opravljanje vozniškega izpita.

(2) V šolah vožnje smejo usposabljati kandidate za voznike motornih vozil samo učitelji vožnje, učitelji predpisov oziroma učitelji prometne vzgoje, ki imajo veljavna dovoljenja za opravljanje tega dela ter delo opravljajo skladno z delovnopravno zakonodajo.

(3) Za izvajanje dejavnosti usposabljanja kandidatov, mora šola vožnje zagotavljati tudi strokovnega vodjo šole vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za strokovnega vodjo šole vožnje ter delo opravlja skladno z delovnopravno zakonodajo. Strokovni vodja šole vožnje je odgovoren za:

- vodenje izvajanja dejavnosti,
- notranje dopolnilno informiranje in izobraževanje,
- organizacijo in skrb za strokovno usposabljanje,
- vodenje evidenc,

- obveščanje javne agencije o času izvajanja teoretičnega dela usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil preko spletnega mesta Ministrstva za promet
- sodelovanje z izpitnimi centri in občasno spremljanje izpitnih voženj,
- svetovanje kandidatom za voznike,
- skrb in odgovornost za kakovost dela šole vožnje,
- predstavljanje šole vožnje pred organi agencije za varnost v prometu.

(4) Predpise o varnosti cestnega prometa, osnove delovanja naprav in opreme na motornem vozilu, psihologijo v cestnem prometu in prometno etiko smejo v šoli vožnje poučevati:

- učitelji predpisov z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa in učitelji vožnje z veljavnim dovoljenjem za učitelje vožnje, ki imajo ustrezno izobrazbo ravni najmanj 6/1;
- osebe, ki so bile zaposlene kot učitelji predpisov o varnosti cestnega prometa na dan 1. maja 1998 in imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje;
- učitelji prometne vzgoje z ustreznim spričevalom javnega visokošolskega zavoda.

(5) Zakoniti zastopnik šole vožnje ne more biti oseba, ki je bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost ali ogrožanje varnosti prometa z zaporno kaznijo najmanj treh let.

(6) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

Opremljenost vozil, na katerih se kandidati učijo vožnje

31. člen

(1) Šola vožnje sme poučevati kandidata za voznika na vozilu, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(2) Med učenjem kandidata za voznika smejo biti v motornem vozilu ali na njem samo kandidati šole vožnje, ki imajo pri sebi evidenčne kartone vožnje, učitelji vožnje in kandidati za učitelje vožnje, spremljevalci, starši, rejniki, skrbniki, posvojitelji ter osebe, ki opravljajo nadzor nad izvajanjem praktičnega dela programa usposabljanja.

(3) Motorna vozila, na katerih se kandidati za voznika usposabljujejo v praktičnem delu programa, morajo imeti na strehi svetlobno tablo z napisom "ŠOLA VOŽNJE L" in na bočnih straneh vozila napis z nazivom in naslovom šole vožnje. Vozila, ki nimajo strehe, priklopna vozila in vozila, pri katerih se zaradi konstrukcije z zadnje strani svetlobna tabla ne vidi, pa morajo biti med usposabljanjem kandidata za voznika motornega vozila označena s predpisanimi "L" tablicami. Kandidat, ki se usposablja na motornem vozilu kategorij AM, A1, A2, A, in B1, pod pogojem, da se ne usposablja v vozilu z zaprto kabino in vgrajenim zadrževalnim sistemom, mora uporabljati zaščitno oblačilo ali telovnik, ki v vetru ne sme ovirati kandidata, mora biti v signalnih barvah ter na sprednji in zadnji strani označen s simbolom »L« tablice.

(4) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekrške učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(5) Z globo 1000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

Zdravstveni pogoji za usposabljanje

32. člen

(1) Učitelj vožnje ne sme usposabljevati kandidata za voznika v vožnji motornega vozila na cesti, če je utrujen, bolan, če je pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, oziroma je v takem duševnem stanju, da ne more

zanesljivo nadzirati kandidata, ki ga uči, če ima telesne okvare ali poškodbe pa v primeru, da ga to onemogoča pri njegovem delu.

(2) Učitelj vožnje kandidatu za voznika ne sme dovoliti vožnje na cesti, če je očitno, da kandidat zaradi telesne okvare ali poškodbe, utrujenosti, bolezni, duševnega stanja, vpliva alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi ne more zanesljivo voziti.

(3) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

Usposabljanje za vožnjo

33. člen

(1) Učitelj vožnje mora imeti med usposabljanjem kandidata za voznika motornih vozil na cesti pri sebi svoje veljavno vozniško dovoljenje in veljavno dovoljenje za učitelja vožnje, dnevni razvid vožnje in evidenčni karton vožnje ter veljavno zdravniško spričevalo kandidata za voznika, ki ga usposablja. Na zahtevo policista oziroma pristojnega inšpektorja mora navedene dokumente pokazati.

(2) Učitelj vožnje sme usposabljati kandidate za voznike v praktičnem delu programa usposabljanja na cesti v nedeljenem delovnem času največ osem učnih ur dnevno, v deljenem delovnem času pa največ devet učnih ur dnevno.

(3) Učno uro praktičnega dela programa usposabljanja sestavljajo priprava kandidata na vožnjo, vožnja motornega vozila in analiza vožnje. Učna ura traja 50 minut. Učitelj vožnje mora imeti najkasneje po petih učnih urah najmanj 30 minut počitka. Učitelj vožnje mora na predpisan način voditi evidenčni karton vožnje kandidata, ki ga usposablja, in dnevni razvid vožnje.

(4) Učitelj vožnje mora kandidata za voznika motornih vozil usposabljati v skladu s predpisanim programom. Učitelj vožnje sme pričeti usposabljati kandidata na cesti šele, ko ta obvlada tehniko vožnje vozila in ne ogroža svoje varnosti in varnosti drugih udeležencev cestnega prometa, do takrat se mora usposabljati na neprometni površini.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z globo 150 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki prične usposabljati kandidata na cesti, preden ta obvlada tehniko vožnje vozila.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati učitelji vožnje za praktični del usposabljanja

34. člen

(1) Praktični del usposabljanja lahko v šoli vožnje poučujejo učitelji vožnje, ki imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje za učitelja vožnje) tiste kategorije, za katero poučujejo kandidata za voznika motornih vozil.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko poučuje kandidata za voznika motornih vozil:

- kategorije F učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije B in veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije F,
- kategorij AM, A1, A2 učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije A,
- kategorije B1 učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije B,
- kategorije C1 učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije C,
- kategorije C1E učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije CE,

- kategorije D1 učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije D,
- kategorije D1E učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije DE.

(3) Pri poučevanju vožnje je učitelj vožnje odgovoren za varnost vožnje in za prekršek, ki ga je storil kandidat za voznika, razen, če ga ni mogel preprečiti.

(4) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki nima veljavnega dovoljenja za učitelja vožnje tiste kategorije, za katero poučuje kandidata za voznika motornih vozil.

(5) Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo 120 eurov.

Pogoji za izdajo dovoljenja za delo učitelja vožnje in učitelja predpisov

35. člen

(1) Dovoljenje za učitelja vožnje določene kategorije lahko pridobi oseba, ki:

1. je dopolnila starost najmanj 24 let,
2. ima ustrezno izobrazbo najmanj ravni 6/I,
3. je končala program usposabljanja za učitelja vožnje ustrezne kategorije motornih vozil in uspešno opravila preizkus znanja pred izpitno komisijo, ki jo imenuje javna agencija,
4. ima veljavno vozniško dovoljenje ustrezne kategorije najmanj pet let,
5. v evidenci kazenskih točk nima vpisanih več kot 5 kazenskih točk,
6. v zadnjih treh letih ni bila pravnomočno obsojena ali ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost ali ogrožanja javnega prometa ali za kaznivo dejanje nasilništva,
7. ni bila pravnomočno kaznovana za dva ali več hujših prekrškov zoper javni red in mir z elementi nasilja,
8. ji v zadnjih dveh letih ni:
  - bil izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja,
  - bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja zaradi vožnje pod vplivom alkohola ali vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ali zaradi odklonitve preizkusa z ustreznimi sredstvi, napravami ali strokovnega pregleda zaradi preveritve, ali ima v organizmu alkohol, ali odklonitve preizkusa z napravo ali sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi ali zaradi odklonitve strokovnega pregleda,
  - bila izrečena prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije zaradi vožnje pod vplivom alkohola,
9. je telesno in duševno zmožna za učitelja vožnje.

(2) Ne glede na drugo točko prejšnjega odstavka, smejo v šoli vožnje praktični del usposabljanja izvajati osebe, ki so bile zaposlene kot učitelji vožnje na dan uveljavitve tega zakona in imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje.

(3) Učitelj vožnje mora takoj pisno obvestiti upravno enoto in delodajalca, pri katerem opravlja delo v skladu z delopravno zakonodajo, da ima v evidenci kazenskih točk vpisanih več kot pet kazenskih točk.

(4) Predpise o varnosti cestnega prometa, osnove delovanja naprav in opreme na motornem vozilu, psihologijo v cestnem prometu in prometno etiko smejo v šoli vožnje poučevati:

- učitelji prometne vzgoje z ustreznim spričevalom javnega visokošolskega zavoda in izdanim dovoljenjem za učitelja predpisov;
- učitelji predpisov z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa in učitelji vožnje z veljavnim dovoljenjem za učitelje vožnje in učitelja predpisov, ki imajo najmanj ravni 6/I;
- osebe, ki so bile zaposlene kot učitelji predpisov o varnosti cestnega prometa na dan 1. maja 1998 in imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje in učitelja predpisov.

- (5) Dovoljenje za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa lahko pridobi oseba, ki:
- ima najmanj ustrezno izobrazbo ravni 6/1,
  - je končala program usposabljanja za učitelja predpisov in uspešno opravila preizkus znanja pred pred izpitno komisijo, ki jo imenuje javna agencija,
  - ima najmanj tri leta vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B.

(6) Dovoljenje za strokovnega vodjo oziroma strokovno voditeljico (v nadaljnjem besedilu: strokovni vodja) šole vožnje dobi oseba, ki ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na delovnem mestu učitelja vožnje, ima najmanj višjo izobrazbo, veljavno dovoljenje za učitelja vožnje najmanj za vozila kategorije B in je uspešno končala program usposabljanja za vodjo šole vožnje.

(7) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki pisno ne obvesti upravne enote, da ima v evidenci kazenskih toč vpisanih več kot pet kazenskih točk.

Izdaja in podaljšanje veljavnosti dovoljenj

36. člen

(1) Dovoljenje za učitelja vožnje, učitelja predpisov, strokovnega vodjo šole vožnje in učitelja prometne vzgoje izda in podaljša veljavnost upravna enota.

(2) Dovoljenje za učitelja vožnje, dovoljenje za učitelja predpisov in dovoljenje za učitelja prometne vzgoje se izda oziroma podaljša njegova veljavnost za pet let oziroma za krajši čas, če je taka omejitev določena v zdravniškem spričevalu. Dovoljenje se izda oziroma veljavnost dovoljenja se podaljša na podlagi potrdila o opravljenem programu za izobraževanje učiteljev vožnje, učiteljev prometne vzgoje in strokovnih vodij šol vožnje ter dodatnem usposabljanju učiteljev vožnje, učiteljev prometne vzgoje, učiteljev predpisov določenih s tem zakonom. Dovoljenje za strokovnega vodjo šole vožnje se izda brez omejitve veljavnosti.

(3) Veljavnost dovoljenja za učitelja vožnje se ne podaljša, če so podani razlogi iz pete, šeste, sedme in osme točke prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet vodi evidenco izdanih dovoljenj za učitelje vožnje, dovoljenj za učitelje predpisov o varnosti cestnega prometa, dovoljenj za strokovne vodje šol vožnje, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime;
- EMŠO;
- datum izdaje dovoljenja in veljavnost;
- stalno oziroma začano prebivališče;
- kategorijo, za katero je izdano dovoljenje za učitelja vožnje;
- upravno enoto, ki je izdala oziroma podaljšala veljavnost dovoljenja;
- podatke o ugotovljeni začasni ali trajni zdravstveni nezmožnosti opravljanja poklica voznika oziroma učitelja vožnje.

(5) Podatke v evidenco vpisujejo upravne enote.

Odvzem dovoljenja za učitelja vožnje

37. člen

(1) Učitelju vožnje, pri katerem je ugotovljena začasna ali trajna zdravstvena nezmožnost opravljanja poklica voznika oziroma učitelja vožnje, če mu je bilo izrečenih več kot pet kazenskih točk, če je bil v zadnjih treh letih pravnomočno obsojena ali je v kazenskem postopku za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost ali ogrožanja javnega prometa ali za kaznivo dejanje nasilništva, če mu je izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja ter prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije zaradi vožnje pod vplivom alkohola ali vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ali zaradi odklonitve preizkusa z ustreznimi sredstvi, napravami ali strokovnega pregleda zaradi preveritve, ali

ima v organizmu alkohol, ali odklonitve preizkusa z napravo ali sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi ali zaradi odklonitve strokovnega pregleda, se dovoljenje za učitelja vožnje odvzame ali se mu dovoljenje odvzame za čas, za katerega velja taka ugotovitev, ukrep ali sankcija.

(2) Dovoljenje za učitelja vožnje se odvzame tudi učitelju vožnje, ki postane telesno ali duševno nezmožen voziti motorno vozilo, dokler traja taka nezmožnost.

(3) Odločbo o odvzemu dovoljenja za učitelja vožnje izda na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena upravna enota.

VII. IZOBRAŽEVANJE KANDIDATOV, VOZNIKOV TER IZOBRAŽEVANJE IZVAJALCEV IZOBRAŽEVANJA

Program usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil

38. člen

(1) Program usposabljanja za voznike motornih vozil vsebuje teoretični in praktični del.

(2) Teoretični del usposabljanja v trajanju najmanj 20 pedagoških ur je sestavljen iz splošnega in dodatnega dela ter obsega:

- pravila cestnega prometa, prometne znake in njihov pomen, znake, ki jih dajejo policisti in druge s tem zakonom pooblaščen osebe, ter nevarnosti, ki nastanejo zaradi dejanj v prometu, ki nasprotujejo prometnim predpisom;
- osnove delovanja naprav na motornem vozilu, ki so pomembne za varen cestni promet;
- obveznosti in vloge voznikov v cestnem prometu;
- vsebine, ki opredeljujejo pomembnost prepoznavanja in predvidevanja prometnih okoliščin ter z njimi povezani dejavniki tveganja v prometu;
- vsebine, ki opredeljujejo spremembe v vedenju in obnašanju voznika v prometu zaradi vpliva alkohola, drog in psihoaktivnih zdravil, zaradi utrujenosti, bolezni in drugih duševnih in telesnih stanj ter zaradi vremenskih razmer, stanja vozila in ceste, kar vpliva na varnost prometa,
- teme, ki prispevajo k razvijanju humanih odnosov, odnosov vzajemnega spoštovanja in razumevanja med vsemi udeleženci v prometu po načelih zaupanja in solidarnosti ter k ravnanju ob prometni nesreči.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se dodatni del teoretičnega usposabljanja za kandidate, ki imajo veljaven splošni del teoretičnega usposabljanja izvede za kandidate, ki se usposablja za pridobitev vozniškega dovoljenja kategorij AM, A1, A2, A, B1 v trajanju najmanj 8 ur in kategorij BE, C, C1, CE, C1E, D1, D, D1E, DE in F v trajanju najmanj 12 ur.

(4) Praktični del usposabljanja se izvede v trajanju najmanj 20 ur in obsega:

- spoznavanje vozila in učenje osnovnih elementov tehnike vožnje na neprometni površini;
- učenje vožnje po cestah z redkim prometom v naselju in zunaj njega;
- učenje vožnje v gostem prometu v naselju in zunaj njega podnevi in ponoči.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se praktični del usposabljanja za kandidata motornega vozila kategorije F izvede v trajanju najmanj 16 ur. Kandidat, ki že ima vozniško dovoljenje A1 ali A2 in se usposablja za pridobitev vozniškega dovoljenja kategorije A2 ali A ter kandidat, ki se usposablja za vožnjo skupine vozil, katere največja dovoljena masa presega 3500 kg in ne presega 4250 kg, če je vlečnemu vozilu dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik, mora opraviti praktični del usposabljanja v trajanju najmanj 9 ur.

(6) Šola vožnje mora izvajati usposabljanje kandidatov za voznike po programu in trajanju programa kot je to določeno s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(7) Šola vožnje mora o kraju in času izvajanja teoretičnega dela usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil obvestiti javno agencijo najmanj pet dni pred izvedbo usposabljanja preko spletnega mesta Ministrstva za promet.

(8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne izvaja usposabljanja kandidatov za voznike po programu in trajanju programa kot je to določeno s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi,

odgovorna oseba pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika pa z globo 400 eurov.

(9) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek učitelj prometne vzgoje, učitelj vožnje ali učitelj predpisov, ki poučevanja ne izvaja po predpisanem programu.

(10) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki v predpisanem roku ne obvesti javne agencije o kraju in času izvedbe dodatnega usposabljanja, odgovorna oseba pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika pa z globo 200 eurov.

Pogoji za usposabljanje kandidatov

39. člen

(1) Kandidat za voznika se sme v šoli vožnje začeti usposablјati, če mu ne manjka več kot šest mesecev do starosti, predpisane za pridobitev pravice vožnje motornega vozila posamezne kategorije.

(2) Pred začetkom praktičnega dela usposabljanja mora kandidat za voznika z veljavnim zdravniškim spričevalom dokazati, da je telesno in duševno zmožen voziti vozilo, za vožnjo katerega se usposablja ter uspešno opraviti teoretični del voznškega izpita pred komisijo izpitnega centra, kar mora izpitni center vpisati v evidenčni karton vožnje kandidata za voznika. Uspešno opravljen teoretični del voznškega izpita velja tri leta. Med usposabljanjem mora kandidat uporabljati pripomočke za vožnjo vozila, ki so vpisani v zdravniškem spričevalu.

(3) Kandidat za voznika, ki se usposablja za voznški izpit, sme po cesti voziti motorno vozilo tiste kategorije za katero se usposablja, če ga vozi pod nadzorstvom učitelja vožnje.

(4) Po končanem praktičnem delu usposabljanja v šoli vožnje, se lahko kandidat za voznika motornih vozil priklasi k opravljanju praktičnega dela voznškega izpita pred komisijo izpitnega centra.

(5) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek učitelj prometne vzgoje, učitelj predpisov oziroma učitelj vožnje, če usposablja kandidata za voznika, ki ne izpolnjuje pogojev iz prvega ali drugega odstavka oziroma opusti nadzorstvo iz tretjega odstavka tega člena.

Dodatno usposabljanje voznikov začetnikov

40. člen

(1) Voznik začetnik, ki ima v Republiki Sloveniji stalno ali začasno prebivališče in je v Republiki Sloveniji opravil voznški izpit in pridobil voznško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2 ali A ali B mora opraviti program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov. Program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov mora opraviti tudi voznik, ki je pridobil slovensko voznško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2 ali A ali B na podlagi tujega veljavnega voznškega dovoljenja, od izdaje katerega pa je minilo manj kot eno leto ter v državi kjer je pridobil voznško dovoljenje ni opravil takšnega programa.

(2) Vozniku začetniku se ob izdaji voznškega dovoljenja izda tudi karton voznika začetnika za spremljanje opravljenih obveznosti po programu dodatnega usposabljanja za voznika začetnika, na katerega izvajalec programa potrjuje opravljene obveznosti.

(3) Program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov vsebuje vadbo varne vožnje ter skupinsko delavnico o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa.

(4) Nadzor nad izvajanjem programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov opravlja javna agencija.

Izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov

41. člen

(1) Program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov predlaga javna agencija. Teoretični del programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov izvaja javna agencija. Praktični del programa dodatnega usposabljanja izvaja pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če izpolnjuje pogoje glede poslovnih prostorov, vadbene proge, predpisane opreme in naprav ter kadrov, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi, in jo za to pooblasti javna agencija (v nadaljnjem besedilu: izvajalec dodatnega usposabljanja).

(2) Praktični del programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov lahko izvajajo pravne osebe ali samostojni podjetniki posamezniki, ki imajo dovoljenje oziroma pooblastilo za izvajanje usposabljanja voznikov začetnikov v drugi državi članici EU, in jo za to pooblasti javna agencija.

(3) Izvajalec dodatnega usposabljanja mora v 15 dneh javni agenciji sporočiti vsako spremembo, ki vpliva na izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka tega člena.

(4) Izvajalec dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov mora o izvedbi usposabljanja voditi evidenco o udeležencih usposabljanja. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime udeleženca,
- EMŠO,
- stalno oziroma začano prebivališče,
- datum začetka in zaključka usposabljanja in
- številko izdanega potrdila o opravljenem usposabljanju.

(5) Pooblastilo za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov iz prvega in drugega odstavka tega člena javna agencija razveljavi, če pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

- ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov,
- ne izvaja predpisanega programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov v skladu s predpisi;
- javno agencijo obvesti, da je prenehal z izvajanjem programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov;
- če je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik izbrisan iz evidence poslovnih subjektov.

(6) Izvajalec dodatnega usposabljanja mora o izvajanju usposabljanja voznikov začetnikov obvestiti javno agencijo o kraju in času izvedbe dodatnega usposabljanja. Izvajalec dodatnega usposabljanja mora obvestiti javno agencijo najmanj pet dni pred izvedbo usposabljanja preko spletnega mesta Ministrstva za promet.

(7) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki v predpisanem roku ne obvesti javne agencije o kraju in času izvedbe dodatnega usposabljanja, ali če ne sporoči sprememb, ki vplivajo na izpolnjevanje pogojev za pooblastitev, odgovorna oseba pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika pa z globo 200 eurov.

(8) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne izvaja programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov v skladu s predpisi, ali izvaja usposabljanje brez pooblastila ali izvaja usposabljanje, pa ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za izdajo pooblastila, odgovorna oseba pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika pa z globo 800 eurov.

Kadrovski pogoji za izvajanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov

42. člen

(1) Pri izvajalcu programa dodatnega usposabljanja lahko izvaja vadbo vame vožnje fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- je dopolnila starost najmanj 24 let,
- ima ustrezno izobrazbo najmanj ravni 6/I,
- ima veljavno voziško dovoljenje ustrezne kategorije najmanj pet let,
- v evidenci kazenskih točk nima vpisanih več kot 5 kazenskih točk,

- je uspešno opravila izpit za izvajanje vadbe varne vožnje po posebnem programu in
- ji v zadnjih dveh letih ni bil izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja ali prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(2) Pri izvajalcu programa dodatnega usposabljanja lahko izvajajo skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- imajo ustrezno izobrazbo najmanj ravni 6/II,
- so uspešno opravili izpit za izvajanje programa v skupinskih delavnicah po posebnem programu in
- ji v zadnjih dveh letih ni bil izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja ali prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(3) Oseba, ki izvaja vadbo varne vožnje mora takoj pisno obvestiti izvajalca dodatnega usposabljanja pri katerem opravlja delo, da ima v evidenci kazenskih točk vpisanih več kot pet kazenskih točk.

(4) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek oseba iz prejšnjega odstavka, ki pisno ne obvesti izvajalca dodatnega usposabljanja pri katerem opravlja delo, da ima v evidenci kazenskih točk vpisanih več kot pet kazenskih točk.

Program usposabljanja in preizkus znanja izvajalcev usposabljanj voznikov začetnikov

43. člen

(1) Kandidati za izvajalce programa vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic se morajo usposobiti po predpisanem programu in opraviti izpit pred komisijo, ki jo imenuje javna agencija.

(2) Izvajalci programa vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic se morajo vsaka tri leta udeležiti rednega izpopolnjevanja znanja po programu iz 14. člena tega zakona.

(3) Usposabljanje kandidatov za izvajalce programa vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic ter redno izpopolnjevanje znanja izvaja javna agencija.

(4) O izvedbi usposabljanja in rednega izpopolnjevanja znanja mora javna agencija voditi evidenco o udeležencih. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime udeleženca,
- EMŠO,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- številko vozniškega dovoljenja,
- kategorija motornih vozil, za katero je voznik vključen v program usposabljanja,
- datum začetka in zaključka usposabljanja oziroma izpopolnjevanja znanja in
- številko izdanega potrdila o opravljenem usposabljanju oziroma izpopolnjevanju znanja.

(5) Po uspešno opravljenem izpitu iz prvega odstavka tega člena, mora javna agencija v petnajstih dneh od dneva, ko je kandidat uspešno opravil izpit, izdati potrdilo o opravljenem izpitu.

(6) O rednem izpopolnjevanju znanja izda javna agencija potrdilo v petnajstih dneh.

(7) Javna agencija mora o opravljenih izpiti voditi evidenco, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime udeleženca,
- EMŠO,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- datum opravljenega izpita,
- navedbo dela programa usposabljanja za voznike začetnike, za izvajanje katerega je udeleženec usposabljanja opravil izpit,
- številko potrdila o opravljenem izpitu.

Program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo

44. člen

(1) Program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo obsega teoretični in praktični del. Teoretični del obsega 12 pedagoških ur z vsebinami o varnosti cestnega prometa, tveganjih vožnje, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu. Praktični del se izvede v obliki vadbe varne vožnje v obsegu 6 pedagoških ur.

(2) Teoretični del programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo izvaja javna agencija. Praktični del programa dodatnega usposabljanja izvaja pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če izpolnjuje pogoje glede poslovnih prostorov, vadbene proge, predpisane opreme in naprav ter kadrov, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi, in jo za to pooblasti javna agencija (v nadaljnjem besedilu: organizacija).

(3) Organizacija, ki izvaja praktični del programa dodatnega usposabljanja mora v 15 dneh javni agenciji sporočiti vsako spremembo, ki vpliva na izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka tega člena.

(4) Pooblastilo za izvajanje praktičnega dela programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo javna agencija razveljavi v naslednjih primerih:

- če pooblaščen organizacija ne izpolnjuje predpisanih pogojev za izvajanje praktičnega dela programa usposabljanja za varno vožnjo,
- če pooblaščen organizacija ne izvaja predpisanega praktičnega dela programa v skladu s tem zakonom oziroma predpisom iz drugega odstavka tega člena,
- če je pooblaščen organizacija prenehala delovati,
- če pooblaščen organizacija sporoči, da je prenehala z izvajanjem praktičnega dela programa.

(5) Organizacija iz drugega odstavka tega člena ne sme dovoliti udeležbe na programu praktičnega dela dodatnega usposabljanja, če je očitno, da voznik zaradi telesne okvare ali poškodbe, utrujenosti, bolezni, duševnega stanja, vpliva alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih sredstev ne more zanesljivo voziti.

(6) Izvajalec programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo mora o izvedbi usposabljanja voditi evidenco o udeležencih. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime udeleženca,
- EMŠO,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- datum začetka in zaključka usposabljanja in
- številka izdanega potrdila o opravljenem usposabljanju.

(7) Izvajalec praktičnega dela dodatnega usposabljanja za varno vožnjo mora o kraju in času izvajanja usposabljanja obvestiti javno agencijo najmanj pet dni pred izvedbo usposabljanja preko spletnega mesta Ministrstva za promet.

(8) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki v predpisanem roku ne obvesti javne agencije o kraju in času izvedbe praktičnega dela programa dodatnega usposabljanja ali ne obvesti o spremembah, ki vplivajo na pooblastitev, odgovorna oseba pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika pa z globo 200 eurov.

(9) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne vodi ali ne vodi pravilno evidenco o udeležencih usposabljanja, odgovorna oseba pa z globo 100 eurov.

(10) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ne izvaja praktičnega dela programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo v skladu s predpisi, ali izvaja dodatno usposabljanje brez pooblastila ali izvaja dodatno usposabljanje, pa ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za izdajo pooblastila, odgovorna oseba pa z globo 800 eurov.

Udeležba v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo

45. člen

(1) Oseba, ki ji je izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, na podlagi stranske sankcije kazenskih točk, ki niso bile izrečene zaradi prekrškov vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi se udeleži programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, ki jo v program napoti sodišče v primeru odložitve izvršitve stranske sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, skladno z zakonom, ki ureja postopek o prekršku.

(2) Programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo se lahko udeleži tudi imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki doseže ali preseže 4 kazenske točke, pa do dneva, ko opravi program ne preseže 17 kazenskih točk, če mu kazenske točke niso bile izrečene zaradi prekrškov z vožnjo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Po uspešno zaključenem programu se vozniku z dnem ko ministrstvu, pristojnem za pravosodje predloži potrdilo o opravljenem dodatnem usposabljanju za varno vožnjo, enkrat v dveh letih, izbrišejo iz evidence 4 kazenske točke, ki so bile v evidenco kazenskih točk vpisane zadnje.

(3) Oseba iz prvega odstavka mora predložiti potrdilo o opravljenem programu sodišču, ki je pristojno za odločanje o pogojni odložitvi izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja najkasneje v treh mesecih po pravnomočnosti sklepa, s katerim je sodišče pogojno odložilo izvrševanje sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(4) Ministrstvo, ki vodi evidenco kazenskih točk obvesti imetnika vozniškega dovoljenja iz drugega odstavka tega člena o možnosti izbrisa kazenskih točk.

Udeležba v rehabilitacijskih programih

46. člen

(1) Rehabilitacijski programi za imetnike veljavnega vozniškega dovoljenja, ki so jim bile izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in jih v program napoti sodišče v primeru odložitve izvršitve stranske sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, skladno z zakonom, ki ureja postopek o prekršku, so:

- edukacijske delavnice v obsegu najmanj 6 pedagoških ur z vsebinami varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;
- psihosocialne delavnice v obsegu najmanj 17 pedagoških ur, od tega najmanj dve uri individualne obravnave in najmanj 15 ur dela v skupini z vsebinami varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;
- programi zdravljenja potekajo po standardiziranih programih zdravljenja odvisnosti.

(2) Oseba, ki ji je prenehala veljavnost vozniškega dovoljenja se mora pred ponovnim opravljanjem vozniškega izpita udeležiti ustreznega rehabilitacijskega programa iz prvega odstavka v predpisanem obsegu, ki ga določi pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti na podlagi ugotovitev kontrolnega zdravstvenega pregleda.

(3) Ustreznega rehabilitacijskega programa iz prvega odstavka, ki ga določi pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti na podlagi ugotovitev kontrolnega zdravstvenega pregleda se udeleži oseba, ki jo v program napoti sodišče v primeru odložitve izvršitve stranske sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, skladno z zakonom, ki ureja postopek o prekršku.

(4) Oseba iz prejšnjega odstavka tega člena, mora predložiti sodišču, ki je pristojno za odločanje o pogojni odložitvi izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja potrdilo o prijavi v rehabilitacijski program iz prvega odstavka tega člena najkasneje v dveh mesecih po pravnomočnosti sklepa, s katerim je sodišče pogojno odložilo izvrševanje prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ter potrdilo o uspešno opravljenem rehabilitacijskem programu.

Usposabljanje učiteljev predpisov, strokovnih vodij šol vožnje, učiteljev vožnje in prometne vzgoje

47. člen

(1) Izobraževanje učiteljev prometne vzgoje in strokovnih vodij šol vožnje ter dodatno usposabljanje učiteljev prometne vzgoje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje, izvajajo javni visokošolski zavodi, ki sprejmejo in izvajajo ustrezen program za izobraževanje oziroma dodatno usposabljanje, skladno s predpisi, ki urejajo visoko šolstvo.

(2) Usposabljanje in dodatno usposabljanje učiteljev vožnje izvaja javna agencija, ki predlaga program usposabljanja in dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje.

(3) Program usposabljanja za učitelja vožnje mora biti sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela.

(4) Teoretični del programa mora obsegati najmanj naslednje vsebine:

- predpise o varnosti cestnega prometa,
- načela varne vožnje, elemente tveganj in nevarnosti oziroma posledic, ki nastanejo zaradi dejanj v prometu, ki niso v skladu s cestnoprometnimi predpisi;
- osnove psihologije z načeli etike v cestnem prometu,
- osnove teorije pouka (didaktika),
- poznavanje motornih vozil in cest in
- pravila slovenskega jezika.

(5) Praktični del programa mora obsegati:

- vsebino in izvedbo učne ure teoretičnega pouka za vožnjo motornega vozila in
- vsebino in izvedbo učne ure vožnje motornega vozila - praktično poučevanje.

(6) Po programu dodatnega usposabljanja morajo učitelj vožnje, učitelj predpisov in učitelj prometne vzgoje vsakih pet let obnavljati in dopolnjevati svoje znanje.

(7) Izvajalec programov iz prvega in drugega odstavka mora voditi evidenco o osebah, ki se usposabljujejo po posameznih programih usposabljanja, in o poteku usposabljanja. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- datum vključitve v program usposabljanja,
- osebno ime osebe, ki se usposablja,
- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča,
- EMŠO,
- datum opravljenega preizkusa znanja,
- številka potrdila o opravljenem programu usposabljanja.

Usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov

48. člen

(1) Spremljevalec izrednega prevoza mora biti za izvajanje izrednih prevozov glede na kategorijo spremljanja usposobljen po predpisanem programu.

(2) Usposabljanje spremljevalcev izrednega prevoza izvaja izobraževalna ali druga organizacija, ki jo za to pooblasti javna agencija, če organizacija izpolnjuje pogoje predpisane s podzakonskim predpisom.

(3) Z globo 600 evrov se kaznuje za prekršek spremljevalec, ki za spremljanje izrednih prevozov ni usposobljen po predpisanem programu.

VIII. POGOJI ZA VOŽNJO VOZIL

Odgovornost za varno vožnjo

49. člen

(1) V cestnem prometu lahko vozi motorno vozilo oseba, ki izpolnjuje pogoje, ki jih predpisuje ta zakon in je telesno in duševno zmožna varno voziti motorno vozilo.

(2) Kadar je telesna ali duševna zmožnost osebe zmanjšana zaradi prirojenih ali pridobljenih bolezni, poškodb ali duševnega stanja, sme taka oseba voziti motorno vozilo v cestnem prometu le, če njeno stanje ne more vplivati na njeno zmožnost za varno vožnjo motornega vozila.

(3) Šteje se, da oseba, pri kateri je telesna ali duševna zmožnost za varno vožnjo motornega vozila osebe zmanjšana zaradi zaužitja alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, ali zaradi utrujenosti, ni zmožna varno voziti motorno vozilo.

Pogoji za vožnjo koles in koles s pomožnim motorjem

50. člen

(1) Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

(2) Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroke.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek sme učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, spremljati največ pet otrok hkrati, če so na cestah, na katerih poteka usposabljanje, drugi vozniki pa so na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so na cestah, na katerih se opravlja izpit, drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

(4) V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(5) Kolo s pomožnim motorjem sme voziti v cestnem prometu otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(6) Starostni pogoj za pridobitev pravice voziti kolo in kolo s pomožnim motorjem izpolni otrok z nastopom koledarskega leta, v katerem dopolni predpisano starost.

(7) Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

Splošni pogoji za udeležbo voznikov motornih vozil v cestnem prometu

51. člen

(1) Motorno oziroma motorno in priklopno vozilo sme voziti oseba, ki:

- je telesno in duševno zmožna voziti vozilo;
- je dopolnila predpisano starost za vožnjo vozil;
- ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi in ne vozi v nasprotju z omejitvijo, vpisano v njenem vozniškem dovoljenju;
- se ji ne izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije, ji ni izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali ji ni izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja;
- uporablja pripomočke za vožnjo, ki so vpisani v njenem vozniškem dovoljenju;

(2) Ne glede na tretjo alinejo prejšnjega odstavka sme voziti motorno oziroma motorno in priklopno vozilo oseba:

- ki je opravila vozniški izpit za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi,
- ne vozi vozila ali skupine vozil v nasprotju z omejitvijo, vpisano v zdravniškem spričevalu,
- je vključena v pridobivanje temeljnih kvalifikacij v skladu z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu,

- jo pri vožnji spremlja učitelj vožnje, ki voznika usposablja za pridobitev temeljnih kvalifikacij.

(3) Ne glede na tretjo alinejo prvega odstavka sme voziti motorno oziroma motorno in priklopno vozilo oseba, ki opravlja vozniški izpit za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi.

(4) Ne glede na tretjo alinejo prvega odstavka tega člena sme v Republiki Sloveniji do izdaje vozniškega dovoljenja voziti motorno in priklopno vozilo tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi, oseba, ki ima potrdilo, da je pri upravni enoti dala vlogo za izdajo vozniškega dovoljenja, na kateri je navedeno, da izpolnjuje pogoje za izdajo vozniškega dovoljenja.

(5) V cestnem prometu se ne sme uporabljati vozniškega dovoljenja, namesto katerega je izdan dvojniki.

(6) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki vozi z vozniškim dovoljenjem, katerega veljavnost je potekla, če pogoj za podaljšanje njegove veljavnosti ni predložitev veljavnega zdravniškega spričevala.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvo ali peto alinejo prvega odstavka tega člena.

(8) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugo ali tretjo alinejo prvega odstavka ali s petim odstavkom tega člena.

(9) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek oseba, ki da motorno vozilo v uporabo osebi, ki ne sme voziti takega vozila.

(10) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi motorno vozilo v cestnem prometu v času, ko se mu izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije. Poleg globe se vozniku izreče tudi 18 kazenskih točk.

(11) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi motorno vozilo v cestnem prometu v času, ko se mu izvršuje sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ali varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja.

Vožnja s spremljevalcem

52. člen

(1) Ne glede na določbi druge in tretje alineje prvega odstavka prejšnjega člena in določbo o predpisani starosti za vožnjo motornih vozil določeno s tem zakonom sme voziti osebni avtomobil tudi oseba, starejša od 16 let:

- ki je v šoli vožnje opravila teoretični del usposabljanja za voznika motornih vozil kategorije B, je pred pristojno izpitno komisijo opravila teoretični del vozniškega izpita in v šoli vožnje končala praktični del usposabljanja;
- ki ji vozniško dovoljenje ni odvzeto oziroma se ji ne izvršuje izrečena sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije oziroma se ji ne izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja oziroma ji ni izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in v evidenci nima nobene kazenske točke v cestnem prometu, če ima vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil druge kategorije;
- če jo med vožnjo spremlja spremljevalec in
- če je vozilo označeno s predpisano »L« tablico.

(2) Spremljevalec osebe iz prejšnjega odstavka je lahko eden od staršev, posvojiteljev, skrbnikov, rejnikov ali druga oseba, ki je stara najmanj 27 let in ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B najmanj pet let in v evidenci nima več kot pet kazenskih točk. Osebo, mlajšo od 18 let lahko spremlja druga oseba pod pogojem, da s tem pisno soglašajo starši, skrbniki, posvojitelji ali rejniki. Spremljevalec lahko usposablja največ dve osebi iz prvega odstavka tega člena, kar se vpiše v evidenco o voznških dovoljenjih. Spremljevalec mora biti vpisan v evidenčni karton vožnje. Vpis opravi izpitni center, ko ugotovi, da so izpolnjeni pogoji. Pred vpisom v evidenčni karton vožnje mora izpitni center spremljevalcu posredovati ustrezna navodila.

(3) Usposabljanje iz prve alineje prvega odstavka tega člena sme pričeti oseba, ki je dopolnila šestnajst let.

(4) Med vožnjo motomega vozila mora imeti oseba iz prvega odstavka tega člena pri sebi evidenčni karton vožnje in veljavno zdravstveno spričevalo, spremljevalec pa veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B. Te listine morata na zahtevo izročiti policistu na vpogled.

(5) Pod pogoji, navedenimi v tem členu, sme oseba iz prvega odstavka tega člena voziti osebni avtomobil, dokler ne opravi vozniškega izpita za vožnjo motornih vozil kategorije B, vendar največ dve leti od začetka usposabljanja.

(6) Pri spremljanju osebe iz prvega odstavka tega člena je spremljevalec odgovoren za varnost vožnje in za prekršek, ki ga je storila ta oseba, razen če ga ni mogel preprečiti.

(7) Tablica iz četrte alineje prvega odstavka tega člena je kvadratne oblike, zelene barve, na kateri je črka »L« bele barve. Nameščena mora biti na levi polovici zadnje strani vozila, kadar vozi vozilo voznik s spremljevalcem.

(8) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek spremljevalec, ki ravna v nasprotju z določbo četrte alineje prvega odstavka ter oseba iz prvega odstavka tega člena ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s četrnim odstavkom tega člena.

Vožnja vojaških vozil

53. člen

Za vožnjo vojaških vozil, ki po konstrukciji in namenu lahko prevažajo tovor, osebe ali oborožitev in se uporabljajo za opravljanje nalog Slovenske vojske (bojna in nebojna vozila za posebne namene), ne veljajo določbe tega zakona o številu oseb, ki se smejo prevažati v vojaških vozilih ali na njih, in kategoriji vozniškega dovoljenja, če se v vozilu ali na njem poleg voznika vozi več kot osem oseb.

IX. VOZNIŠKO DOVOLJENJE

Izdaja, veljavnost in podaljšanje veljavnosti vozniškega dovoljenja

54. člen

(1) Vozniško dovoljenje izda oziroma njegovo veljavnost podaljša upravna enota oziroma izpitni center (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ). Vozniško dovoljenje prične veljati z dnem izdaje.

(2) Vozniško dovoljenje se izda oziroma njegova veljavnost se podaljša osebi, ki ima v Republiki Sloveniji stalno prebivališče oziroma začasno prebivališče več kot šest mesecev.

(3) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorij A2, A, B, BE, C1, C1E, C in CE se vozniku začetniku izda z veljavnostjo do dopolnjenega 21. leta starosti oziroma za dve leti po prvi pridobitvi vozniškega dovoljenja. Vozniško dovoljenje se vozniku začetniku podaljša, ko opravi program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov.

(4) Upravičencu iz prejšnjega odstavka lahko pristojni organ največ enkrat podaljša veljavnost vozniškega dovoljenja za obdobje, potrebno za izpolnitev predpisanih obveznosti, vendar ne več kot za eno leto. Če upravičenec predpisanih obveznosti tudi v tem roku ne izpolni, se mu izda novo vozniško dovoljenje le, če ponovno opravi vozniški izpit. V tem primeru ponovno postane voznik začetnik.

(5) Če ta zakon ne določa drugače se vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorij AM, A1, A2, A, B, B1 in BE izda z veljavnostjo desetih let. Po dopolnjeni starosti 65 let se vozniško dovoljenje upravičencu izda z veljavnostjo petih let.

(6) Če ta zakon ne določa drugače se vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E izda z veljavnostjo petih let. Po dopolnjeni starosti 65 let se vozniško dovoljenje upravičencu izda z veljavnostjo treh let.

(7) Imetniku vozniškega dovoljenja kategorij AM, A1, A2, A, B, B1 in BE, ki dopolni starost 65 let, se podaljša veljavnost vozniškega dovoljenja, če predloži zdravniško spričevalo, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila določene kategorije.

(8) Veljavnost vozniških dovoljenj kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E se po poteku podaljša, če imetnik vozniškega dovoljenja predloži zdravniško spričevalo, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila določene kategorije.

(9) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se veljavnost vozniškega dovoljenja omeji na rok, določen v zdravniškem spričevalu pooblaščenega zdravstvene organizacije, pooblaščenega zasebnega zdravnika oziroma osebnega zdravnika o telesni in duševni zmožnosti upravičenca za vožnjo motornega vozila.

(10) Pri izrekanju kazenskih točk v cestnem prometu se šteje, da ima veljavno vozniško dovoljenje, izdano v Republiki Sloveniji, tudi imetnik vozniškega dovoljenja, kateremu je potekel rok veljavnosti, oziroma voznik, ki je v času storitve prekrška vozil vozilo s potrdilom iz četrtega odstavka 14. člena tega zakona.

Pogoji za izdajo vozniškega dovoljenja

55. člen

(1) Vozniško dovoljenje se izda osebi, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- je telesno in duševno zmožna voziti vozilo, kar dokaže z veljavnim zdravniškim spričevalom,
- je dopolnila predpisano starost za vožnjo vozil,
- je opravila vozniški izpit pred pristojno izpitno komisijo iz 53. člena tega zakona,
- je uspešno opravila tečaj o varnem delu s traktorjem in traktorskimi priključki, če zahteva izdajo vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorije F,
- ji ni odvzeto ali začasno odvzeto vozniško dovoljenje,
- se ji ne izvršuje stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije,
- ji ni prepovedana izdaja vozniškega dovoljenja v zvezi z varnostnim ukrepom odvzema vozniškega dovoljenja, dokler taka prepoved traja, in
- je zahtevi priložila ustrezno fotografijo.

(2) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A (brez omejitev) se izda tudi osebi, ki poleg pogojev, določenih v prejšnjem odstavku, izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je opravila praktični del vozniškega izpita vozil kategorije A brez omejitev,
- da ima najmanj dve leti veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2.

(3) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2 se izda tudi osebi, ki poleg pogojev iz prvega odstavka tega člena izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je opravila praktični del vozniškega izpita vozil kategorije A2,
- da ima najmanj dve leti veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A1.

(4) Osebi, ki ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B, BE, C1, C, C1E, CE, D1, D1E, D ali DE najmanj šest mesecev, se izda tudi vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije F, če uspešno opravi tečaj o varnem delu s traktorjem in traktorskimi priključki.

(5) Osebi, ki opravi praktični del vozniškega izpita na vozilu, katerega prestavno razmerje med motorjem in kolesi se spreminja z uporabo stopalke za plin ali zavore oziroma brez stopalke sklopke ali ročne prestavne ročice - sklopke za dvokolesna motorna vozila (vozila z avtomatskim menjalnikom), se to zapiše v izdano vozniško dovoljenje. Z vozniškim dovoljenjem s tako opombo sme imetnik voziti samo vozila z avtomatskim menjalnikom.

(6) V vozniškem dovoljenju se potrdijo vse tiste kategorije vozil, ki jih sme imetnik voziti oziroma jih bo smel voziti po dopoljnjeni predpisani starosti (kategorija G).

(7) Vsaka oseba ima lahko le eno vozniško dovoljenje. Imetniku veljavnega tujega vozniškega dovoljenja se slovensko vozniško dovoljenje izda oziroma njegova veljavnost podaljša, če odda tuje vozniško dovoljenje.

(8) Vozniško dovoljenje se ne izda oziroma se njegova veljavnost ne podaljša, če je bilo osebi njeno vozniško dovoljenje v drugi državi članici odvzeto, začasno odvzeto ali razveljavljeno.

(9) Imetniku vozniškega dovoljenja druge države članice se veljavnost vozniškega dovoljenja podaljša tako, da se izda slovensko vozniško dovoljenje.

(10) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih in priklopnih vozil, ki so razvrščena v kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE ter nacionalni kategoriji F in G, se izda na enotnem obrazcu.

(11) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek oseba, ki ima več kot eno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil iste oziroma istih kategorij.

Predpisana starost za vožnjo motornih vozil

56. člen

(1) Za vožnjo motornih vozil posamezne kategorije mora imeti voznik dopolnjeno naslednjo starost:

- za vozila kategorije AM 15 let;
- za vozila kategorije A1 16 let;
- za vozila kategorije A2 18 let;
- za vozila kategorije A, če ima imetnik dve leti vozniško dovoljenje kategorije A2 20 let;
- za vozila kategorije A 24 let;
- za motorna trikolesa z močjo motorja, večjo od 15 kW 21 let;
- za vozila kategorije B1 16 let;
- za vozila kategorij B, BE 18 let;
- za vozila kategorij C1, C1E 18 let;
- za vozila kategorije C, CE 21 let;
- za vozila kategorij D1, D1E 21 let;
- za vozila kategorij D, DE 24 let;
- za vozila kategorije F, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h 16 let;
- za vozila kategorije F, katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 40 km/h 18 let;
- za vozila kategorije G – motokultivatorji 15 let;
- za vozila kategorije G – delovni stroji 18 let.

(2) Ne glede na deseto alinejo prejšnjega odstavka mora imeti voznik dopolnjeno starost 18 let za vožnjo vozil kategorije C in CE, če ima spričevalo, ki potrjuje temeljne kvalifikacije, določene v zakonu, ki ureja prevoze v cestnem prometu.

(3) Ne glede na dvanajsto alinejo prvega odstavka tega člena mora imeti voznik dopolnjeno starost 21 let za vožnjo vozil kategorije D in DE, če ima spričevalo, ki potrjuje temeljne kvalifikacije, določene v zakonu, ki ureja prevoze v cestnem prometu.

(4) Ne glede na dvanajsto alinejo prvega odstavka tega člena mora imeti voznik dopolnjeno starost 21 let za vožnjo vozil kategorije D in DE, če ima spričevalo, ki potrjuje pospešeno pridobljene temeljne kvalifikacije, določene v zakonu, ki ureja prevoze v cestnem prometu, in opravlja linijski prevoz potnikov, ki ni daljši od 50 km.

(5) Ne glede na dvanajsto alinejo prvega odstavka tega člena mora imeti voznik dopolnjeno starost 23 let za vožnjo vozil kategorije D in DE, če ima spričevalo, ki potrjuje pospešeno pridobljene temeljne kvalifikacije, določene v zakonu, ki ureja prevoze v cestnem prometu.

Kategorije vozil

57. člen

(1) V kategorijo AM spadajo kolesa z motorjem in lahka štirikolesa. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije G.

(2) V kategorijo A1 spadajo motorna kolesa na dveh kolesih s stransko prikolico ali brez nje, katerih prostornina motorja ne presega 125 ccm in katerih moč motorja ne presega 11 kW, z razmerjem moč motorja/masa vozila, ki ne presega 0,1 kW/kg, ter trikolesa, katerih moč motorja ne presega 15 kW. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije AM in G.

(3) V kategorijo A2 spadajo motorna kolesa, katerih moč motorja ne presega 35 kW in pri katerih razmerje med močjo motorja in maso vozila ne presega 0,2 kW/kg in ne izvira iz vozila z dvakrat večjo močjo. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije AM, A1 in G.

(4) V kategorijo A spadajo motorna kolesa na dveh kolesih s stransko prikolico ali brez nje in trikolesa. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM, A1, A2 in G.

(5) V kategorijo B1 spadajo štirikolesa. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM in G.

(6) V kategorijo B spadajo motorna vozila, razen vozil kategorije A1, A2, A, F in G, katerih največja dovoljena masa ne presega 3.500 kg in poleg sedeža za voznika nimajo več kot osem sedežev. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM, B1 in G.

(7) V kategorijo BE spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije B, ki mu je dodano priklopno vozilo, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila ne presega 3.500 kg in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil.

(8) V kategorijo C1 spadajo motorna vozila, razen vozil kategorije D1, D ali F, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg in ne presega 7.500 kg in poleg sedeža za voznika nimajo več kot osem sedežev. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM, B1, B in G.

(9) V kategorijo C1E spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije C1, ki mu je dodano priklopno vozilo, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila presega 750 kg in največja dovoljena masa te skupine vozil ne presega 12.000 kg. V to kategorijo spadajo tudi skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije B in priklopnega vozila, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila presega 3.500 kg in največja dovoljena masa te skupine vozil ne presega 12.000 kg in v obeh primerih taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE.

(10) V kategorijo C spadajo motorna vozila razen vozil kategorije D1, D in F, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg in poleg sedeža za voznika nimajo več kot osem sedežev. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM, B1, B, C1 in G.

(11) V kategorijo CE spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije C in priklopnega vozila, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila presega 750 kg in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE in C1E, v kombinaciji z vozniškim dovoljenjem kategorije D1 pa tudi kategorije D1E ter v kombinaciji z vozniškim dovoljenjem kategorije D tudi kategorije DE.

(12) V kategorijo D1 spadajo motorna vozila za prevoz oseb, ki imajo poleg sedeža za voznika največ 16 sedežev ter katerih največja dolžina ne presega 8 metrov in cestni turistični vlak. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije AM, B1, B in G.

(13) V kategorijo D1E spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije D1 in priklopnega vozila, pri čemer največja dovoljena masa priklopnega vozila presega 750 kg in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE.

(14) V kategorijo D spadajo motorna vozila za prevoz oseb, ki imajo poleg sedeža za voznika več kot osem sedežev. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije AM, B1, B, C1, C, D1 in G.

(15) V kategorijo DE spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije D in priklopnega vozila, katerega največja dovoljena masa presega 750 kg, in taka skupina vozil

ne posega v pravila o homologaciji vozil. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE in D1E.

(16) Vozniško dovoljenje se izda tudi za vožnjo drugih motornih in priklopnih vozil, ki so razvrščena v nacionalni kategoriji F in G.

(17) V kategorijo F spadajo traktorji in traktorski priklopniki. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije G.

(18) V kategorijo G spadajo delovni stroji in motokultivatorji.

(19) Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije B smejo voziti v Republiki Sloveniji tudi trikolesa.

(20) Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorij B, C1, C, D1 ali D smejo voziti motorna vozila navedenih kategorij tudi, kadar so jim dodani lahki priklopniki. Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije B smejo voziti motorno vozilo te kategorije tudi, kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik, če največja dovoljena masa skupine vozil ne presega 3.500 kg in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil. Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije B smejo voziti motorno vozilo te kategorije tudi, kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik in največja dovoljena masa take skupine vozil presega 3.500 kg, a ne presega 4.250 kg, in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil, če opravi praktični del vozniškega izpita s tako skupino vozil ter ima v vozniškem dovoljenju z ustrežno kodo označeno pravico do vožnje take skupine vozil.

(21) Vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE, C1E, CE, D1E in DE se izda le osebi, ki ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B, C1, C, D1 in D.

(22) Ob uporabi in zamenjavi vozniškega dovoljenja, izdanega na obrazcu, določenim s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in vozniškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/00) in Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04), in izdanega na podlagi 128.a člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/00 - odločba US, 39/00 - popravek odločbe US, 61/00, 100/00 - odločba US, 21/02 in 67/02), oziroma ob uporabi in zamenjavi vozniškega dovoljenja, izdanega na obrazcu, določenem s Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 80/05), se upošteva enakovrednost med kategorijami:

DOSEDANJE VOZNIŠKO DOVOLJENJE		NOVO VOZNIŠKO DOVOLJENJE
A do 125 ccm	=	A1
A do 125 ccm in 11 kW	=	A1
A ≤ 125 ccm in ≤ 11kW	=	A1
A1	=	A1
A ≤ 25 kW in ≤ 0,16 kW/kg oziroma A – A z omejitvijo ≤ 25 kW in ≤ 0,16 kW/kg	=	A2
A do 350 ccm	=	A2
A	=	A
B	=	B
C	=	C
D1		D1
D	=	D
E le z vozili kategorije B	=	BE
E		BE, CE in če ima imetnik vozniškega dovoljenja kategorijo D, tudi DE
B + E	=	BE
C + E		CE
D1 + E		D1E
D + E		DE
F	=	F
G	=	G
H	=	AM
A – le do 50 km/h	=	AM

58. člen

(1) Upravna enota na podlagi dokončnega zdravniškega spričevala iz drugega odstavka 70. člena tega zakona z odločbo odvzame imetniku voznško dovoljenje za toliko časa, dokler se s kontrolnim zdravstvenim pregledom ne ugotovi, da je telesno in duševno zmožen voziti motorna vozila.

(2) Imetniku veljavnega voznškega dovoljenja, ki ima dovoljenje za vožnjo motornih vozil več kategorij, vendar mu je ta pravica iz razlogov, določenih v prejšnjem odstavku, omejena na določen čas ali le za posamezno ali posamezne kategorije, se izda novo voznško dovoljenje oziroma dovoljenje za učitelja vožnje, v katero se vpišejo tiste kategorije motornih vozil, ki jih sme voziti, oziroma omeji njegovo veljavnost.

(3) Pritožba zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

Ponovna pridobitev voznškega dovoljenja

59. člen

(1) Oseba, ki ji je izrečeno prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja po zakonu, ki ureja postopek o prekršku, lahko pridobi novo voznško dovoljenje po šestih mesecih od izvršitve odločbe, če ji je izrečeno prenehanje prej kot v dveh letih od ponovne pridobitve voznškega dovoljenja pa po enem letu od izvršitve odločbe. Oseba, ki ji je bil izrečen varnostni ukrep odvzema voznškega dovoljenja po kazenskem zakoniku lahko pridobi novo voznško dovoljenje po izvršitvi tega varnostnega ukrepa.

(2) Pogoj za pridobitev novega voznškega dovoljenja je, da opravi kontrolni zdravstveni pregled, se udeleži programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo določenega s tem zakonom in ponovno opravi voznški izpit.

(3) Če so bile osebi iz prvega odstavka izrečene kazenske točke oziroma varnostni ukrep odvzema voznškega dovoljenja zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi pa mora pred ponovnim opravljanjem voznškega izpita opraviti kontrolni zdravstveni pregled in se namesto programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo udeležiti rehabilitacijskega programa določenega s tem zakonom.

(4) Oseba iz prvega in tretjega odstavka se sme priglasiti k opravljanju voznškega izpita, ko predloži zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu in dokazilo, da je opravila program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo oziroma rehabilitacijskega programa določenih s tem zakonom.

(5) Če je imela oseba iz prejšnjega odstavka v voznškem dovoljenju, za katero ji je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti, vpisanih več kategorij motornih vozil, se ji v voznško dovoljenje vpišejo vse te kategorije, če opravi voznški izpit za motorna vozila tiste oziroma tistih kategorij, s katerimi je storila prekršek ali prekrške, za katere so ji bile izrečene kazenske točke in izpolni druge pogoje za izdajo voznškega dovoljenja.

(6) Z globo 500 evrov se kaznuje za prekršek voznik, ki se pri vožnji vozila v cestnem prometu izkazuje z voznškim dovoljenjem, ki je na podlagi sodne odločbe prenehalo veljati. Enako se kaznuje tudi voznik, ki se pri vožnji vozila v cestnem prometu izkazuje z voznškim dovoljenjem, izdanim v drugi državi članici EU na podlagi slovenskega voznškega dovoljenja, ki je na podlagi sodne odločbe prenehalo veljati. Vozniško dovoljenje se odvzame in vrne upravni enoti, na območju stalnega prebivališča imetnika voznškega dovoljenja, če tega v Republiki Sloveniji nima pa upravni enoti, ki ima sedež na območju storitve prekrška.

Zamenjava voznškega dovoljenja in izdaja dvojnika

60. člen

(1) Imetnik vozniškega dovoljenja, ki spremeni osebno ime ali naslov stalnega prebivališča oziroma začasnega prebivališča, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča, mora v roku 30 dni od nastale spremembe veljavno vozniško dovoljenje zamenjati.

(2) Namesto pogrešanega ali ukradenega veljavnega vozniškega dovoljenja se na zahtevo stranke izda novo vozniško dovoljenje.

(3) O pogrešanih ali ukradenih veljavnih vozniških dovoljenjih ministrstvo, pristojno za promet vodi register pogrešanih ali ukradenih vozniških dovoljenj. Register vsebuje:

- osebno ime imetnika vozniškega dovoljenja,
- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča imetnika,
- EMŠO imetnika,
- kategorije, za katere je vozniško dovoljenje izdano,
- ime organa, ki je izdal vozniško dovoljenje,
- datum izdaje in datum veljavnosti vozniškega dovoljenja,
- številko obrazca vozniškega dovoljenja,
- datum prijave pogrešitve vozniškega dovoljenja.

(4) Podatki iz pete, šeste, sedme in osme alineje prejšnjega odstavka se javno objavijo na enotnem državnem portalu e-uprava.

(5) Podatki se v registru vodijo tri leta od poteka roka, za katerega je bilo pogrešano ali ukradeno vozniško dovoljenje izdano, nato se uničijo.

(6) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek imetnik vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek oseba, ki da lažno izjavo o pogrešitvi ali kraji vozniškega dovoljenja.

Vožnja z vozniškim dovoljenjem, izdanim v tujini

61. člen

(1) Tujec, ki ima na podlagi dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji prijavljeno prebivališče, sme z veljavnim vozniškim dovoljenjem, ki mu ga je izdal pristojni organ tuje države, in ob vzajemnosti voziti v Republiki Sloveniji tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniškem dovoljenju, izdanem v tujini, in sicer eno leto od dneva prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.

(2) Državljan Republike Slovenije, ki začasno ali stalno prebiva ali je prebival v tujini in pride začasno ali stalno v Republiko Slovenijo, sme z veljavnim vozniškim dovoljenjem, ki mu ga je izdal pristojni organ tuje države, voziti tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniškem dovoljenju, izdanem v tujini, in sicer dve leti od dneva prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.

(3) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena mora oseba, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, izdano v tujini, ki ni v skladu s Konvencijo o cestnem prometu (Uradni list RS - MP, št. 9-55/92), imeti med vožnjo motornega vozila po cesti pri sebi poleg veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, tudi veljavno mednarodno vozniško dovoljenje, ki ga je izdal pristojni organ ali organizacija tuje države.

(4) Oseba iz prvega in drugega odstavka tega člena v Republiki Sloveniji ne sme voziti motornega vozila po cesti, če ji je bila v tuji državi, v kateri ji je bilo izdano vozniško dovoljenje, prepovedana vožnja vozil kategorije oziroma vrste, v katero spada vozilo, ki ga vozi. Prav tako ne sme voziti motornega vozila oseba, ki ne izpolnjuje starosti za vožnjo motornih vozil, določene v 29. členu tega zakona.

(5) Ne glede na določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena sme oseba z veljavnim vozniškim dovoljenjem, ki ji ga je izdal pristojni organ druge države članice EU, voziti v Republiki Sloveniji tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniškem dovoljenju, izdanem v drugi državi članici EU.

(6) Z globo najmanj 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo najmanj 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali četrtem odstavkom tega člena.

Zamenjava vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini

62. člen

(1) Tujec, ki ima na podlagi dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji prijavljeno prebivališče več kot šest mesecev ali državljani Republike Slovenije, ki se vme iz tujine v Republiko Slovenijo zaradi stalnega prebivanja ali ima prijavljeno začasno prebivališče v Republiki Sloveniji več kot šest mesecev, lahko, če izpolnjuje druge s tem zakonom določene pogoje za vožnjo motornih vozil, zahteva zamenjavo veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, za slovensko vozniško dovoljenje.

(2) Določba prejšnjega odstavka, ki se nanaša na prebivanje, se smiselno uporablja tudi za imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja druge države članice EU, ki kljub določbi petega odstavka prejšnjega člena tega zakona želi zamenjati veljavno vozniško dovoljenje izdano v drugi državi članici EU, za slovensko vozniško dovoljenje.

(3) Slovensko vozniško dovoljenje se izda, če imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, opravi praktični del vozniškega izpita za tiste kategorije vozil, ki jih sme voziti z vozniškim dovoljenjem, izdanem v tujini in osebi, ki je že imela veljavno slovensko vozniško dovoljenje.

(4) Praktičnega dela vozniškega izpita ni treba opraviti imetnikom vozniških dovoljenj tistih tujih držav, ki jih določi s pravilnikom minister, pristojen za promet, na podlagi ocene kakovosti izobraževanja, teoretičnega znanja in znanja vožnje motornih vozil voznikov ter prometno varnostnih razmer v posamezni tuji državi in imetnikom vozniških dovoljenj tujih držav, ki imajo dokazilo o strokovni usposobljenosti v skladu s predpisi Evropske unije o najnižji stopnji usposabljanja za nekatere poklicne voznike v cestnem prometu.

(5) Slovensko vozniško dovoljenje se izda namesto vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini.

(6) Izjemoma in ob vzajemnosti se od osebja diplomatskih in konzularnih predstavništev ter misij tujih držav in predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji ob zamenjavi vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, ne zahtevajo dokazila o telesni in duševni zmožnosti voziti motorna vozila ter opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita.

(7) Tujcu in državljanu Republike Slovenije se zamenja vozniško dovoljenje, izdano v tujini, s slovenskim vozniškim dovoljenjem, če ga je pridobil med najmanj šestmesečnim neprekinjenim bivanjem v državi, v kateri je bilo izdano.

(8) Če se iz besedila vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, ne da sklepati, za katero kategorijo oziroma vrsto vozila velja in ali še velja, se sme vozniško dovoljenje, izdano v tujini, zamenjati po prvem odstavku tega člena, če oseba, ki prosi za zamenjavo, priloži listino, iz katere je razvidno, katera motorna vozila sme voziti, oziroma listino o veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(9) Mednarodnega vozniškega dovoljenja ni mogoče zamenjati za slovensko vozniško dovoljenje.

(10) Vozniško dovoljenje, izdano v tujini, ki se zamenja za slovensko vozniško dovoljenje, in vozniško dovoljenje, ki je bilo oddano v skladu z določbami tega zakona, se vrne organu tuje države, ki ga je izdal.

Zamenjava vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi Evropske unije

63. člen

(1) Imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja druge države članice EU, ki stalno ali začasno prebiva v Republiki Sloveniji, lahko brez opravljanja vozniškega izpita in predložitve dokazila o duševni in telesni zmožnosti za vožnjo vozil, zamenja veljavno vozniško dovoljenje za slovensko vozniško dovoljenje, če izpolnjuje druge s tem zakonom določene pogoje za vožnjo motornih vozil, in sicer za tiste kategorije vozil, ki jih sme voziti po vozniškem dovoljenju, katerega zamenjavo zahteva.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se tiste nacionalne kategorije, ki jih po določbi tega zakona o kategorijah voznških dovoljenj, ne vsebuje slovensko voznško dovoljenje, opustijo.

(3) Imetnik voznškega dovoljenja iz prvega odstavka tega člena, pri katerem je ugotovljena telesna ali duševna nezmožnost za vožnjo motornih vozil, mora oddati voznško dovoljenje. Slovensko voznško dovoljenje lahko pridobi, ko predloži dokazilo o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil.

(4) Imetniku voznškega dovoljenja druge države članice EU, ki v nasprotju z določbo prejšnjega odstavka ne odda voznškega dovoljenja, z odločbo odvzame voznško dovoljenje pristojni organ Republike Slovenije za toliko časa, dokler se z zdravstvenim pregledom ne ugotovi, da je telesno in duševno zmožen voziti motorna vozila.

(5) Vozniško dovoljenje, izdano v drugi državi članici EU, ki se zamenja za slovensko voznško dovoljenje, in voznško dovoljenje, ki je bilo oddano v skladu z določbami tega zakona, se vrne organu tuje države, ki ga je izdal.

Mednarodno voznško dovoljenje

64. člen

(1) Imetnik veljavnega slovenskega voznškega dovoljenja lahko dobi na lastno zahtevo tudi mednarodno voznško dovoljenje, če mu ni izrečen varnostni ukrep odvzema voznškega dovoljenja ali sankcija prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja oziroma se mu ne izvršuje kazen ali sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(2) Mednarodna voznška dovoljenja izdaja organizacija, ki jo pooblasti javna agencija.

(3) Mednarodnega voznškega dovoljenja, izdanega v Republiki Sloveniji, ni mogoče uporabljati za vožnjo motornih vozil v Republiki Sloveniji.

(4) Izdajanje mednarodnih voznških dovoljenj in vodenje evidence nadzoruje ministrstvo, pristojno za promet.

(5) Organizacija, ki izdaja mednarodna voznška dovoljenja, mora voditi evidenco o izdanih mednarodnih voznških dovoljenjih. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime voznika,
- EMŠO,
- številko vpisa v evidenco in serijsko številko obrazca,
- serijsko številko voznškega dovoljenja, na podlagi katerega je bilo izdano mednarodno voznško dovoljenje in
- opombe.

(6) Evidenca izdanih mednarodnih voznških dovoljenj se hrani najmanj tri leta od dneva izdaje voznškega dovoljenja. Evidenca se vodi v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Evidenca o voznških dovoljenjih

65. člen

(1) Evidenca izdanih voznških dovoljenj vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime, EMŠO, datum in kraj rojstva in fotografijo;
- organ oziroma organizacijo, ki je izdal voznško dovoljenje oziroma podaljšal njegovo veljavnost,
- datum izdaje in spremembe,
- številko vpisa,
- serijsko številko izdanega voznškega dovoljenja,
- veljavnost posameznih kategorij voznškega dovoljenja,
- veljavnost obrazca voznškega dovoljenja,
- zaznamke o veljavnosti, zamenjavi zaradi obrabljenosti, zamenjavi tujega voznškega dovoljenja za slovensko, poprešitvi ali kraji oziroma deponiranju ali ostalih spremembah, ki se nanašajo na voznško dovoljenje,

- zaznamke o kaznih oziroma sankcijah in odvzemu voznškega dovoljenja zaradi zdravstvene nezmožnosti,
- kategorije vozil, za katere velja, in datum pridobitve dovoljenja za vožnjo vozil posamezne kategorije,
- da je oseba voznik začetnik,
- da je oseba spremljevalec voznika,
- omejitve: pripomočke, ki jih mora voznik uporabljati med vožnjo, oziroma omejitve za vožnjo vozil posameznih kategorij.

(2) Evidenco voznških dovoljenj vodi ministrstvo, pristojno za promet. Podatke v evidenco vnašajo upravne enote in izpitni centri.

Personalizacija, prenos voznških dovoljenj in vročanje

66. člen

(1) Vozniško dovoljenje za posamezno osebo se mora personalizirati v Republiki Sloveniji.

(2) Osebe, ki pri pooblaščenem izvajalcu opravljajo naloge izdelave obrazcev voznških dovoljenj in obrazcev vlog za izdajo voznških dovoljenj ter personalizacije obrazcev voznških dovoljenj, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so polnoletne,
- da niso bile pravnomočno obsojene zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece in
- da niso v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja iz prejšnje alineje.

(3) Prenos voznških dovoljenj iz prvega odstavka tega člena in vlog za njihovo izdajo med pristojnim organom in podjetjem ali organizacijo za personalizacijo obrazcev voznških dovoljenj ter vročanje voznških dovoljenj izvaja podjetje ali organizacija, registrirana za prenos poštnih pošiljk, na način, ki zagotavlja zaščito, varnost in sledljivost poštnih pošiljk.

(4) Vročitev voznškega dovoljenja je opravljena, ko upravičenec prevzame voznško dovoljenje pri organu, ki ga je izdal, ali pri vročevalcu iz prejšnjega odstavka, kot je sam določil v vlogi za izdajo voznškega dovoljenja. Če voznškega dovoljenja pri vročevalcu ne prevzame v osmih dneh, se voznško dovoljenje vrne organu, ki ga je izdal.

(5) Javna agencija in ministrstvo, pristojno za promet, imata pri nadzoru podjetja ali organizacije za izdelavo obrazcev voznških dovoljenj in obrazcev vlog ter pri organizaciji za personalizacijo voznških dovoljenj pravico pregledati vso dokumentacijo, ki se nanaša na izdelavo, personalizacijo voznškega dovoljenja za posamezno osebo in skladiščenje obrazcev, prostore, v katerih to poteka, ter preveriti izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka tega člena.

X. VOZNIŠKI IZPITI

Pogoji za opravljanje voznškega izpita

67. člen

(1) Vozniški izpit za voznika motornih vozil lahko v Republiki Sloveniji opravljajo kandidati, ki imajo v Republiki Sloveniji stalno prebivališče ali začasno prebivališče več kot šest mesecev.

(2) Kandidati za voznike motornih vozil se lahko prijavijo k voznškemu izpitu pri izpitnem centru oziroma upravni enoti.

(3) Vozniški izpit je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela. K teoretičnemu delu voznškega izpita se lahko prijavijo kandidati za voznika, ki je opravil teoretični del usposabljanja v voznški šoli. K praktičnemu delu voznškega izpita za voznika motornega

vozila ali skupine vozil, razen vozil kategorije G, se lahko prijavijo kandidati za voznika, ki je v vozniki šoli po predpisanem programu končal usposabljanje za voznika.

(4) Kandidati za voznike motornih vozil smejo opravljati praktični del vozniskega izpita, če izpolnjujejo pogoje, določene za pridobitev pravice voziti motorno vozilo.

(5) Kandidati za voznike motornih vozil kategorije C1 ali C smejo opravljati vozniki izpit, če imajo veljavno voznisko dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B.

(6) Kandidati za voznike motornih vozil kategorije D1 smejo opravljati vozniki izpit, če imajo veljavno voznisko dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B najmanj tri leta ali voznisko dovoljenje kategorije C1 ali C.

(7) Kandidati za voznike motornih vozil kategorije D smejo opravljati vozniki izpit, če imajo veljavno voznisko dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B najmanj tri leta in imajo veljavno voznisko dovoljenje za vožnjo vozil kategorije C ali kategorije D1.

(8) Kandidati za voznike skupine vozil BE, C1E, CE, D1E ali DE kategorije smejo opravljati vozniki izpit, če imajo veljavno voznisko dovoljenje za tisto kategorijo, v katero spada vlečno vozilo oziroma če so opravili vozniki izpit za to kategorijo vozil.

(9) Ne glede na četrto, peto ali šesto odstavka tega člena smejo kandidati za voznike motornih vozil kategorij C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E in DE opravljati vozniki izpit, če jim je bila v postopku o prekršku izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniskega dovoljenja ali varnostni ukrep odvzema vozniskega dovoljenja in so pred izrekom kazni imeli veljavno voznisko dovoljenje navedenih kategorij.

Prva pomoč

68. člen

(1) Izpit iz prve pomoči, kot del izpita za voznike motornih vozil kategorij A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D in DE opravi kandidat pri pristojni organizaciji Rdečega križa, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje usposabljanj iz prve pomoči.

(2) O opravljenem izpitu organizacija iz prejšnjega odstavka vodi evidenco in izda potrdilo o opravljenem izpitu.

(3) Izpita ne opravlja kandidat za voznika, ki že ima voznisko dovoljenje kategorij A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D in DE.

Opravljanje vozniskega izpita

69. člen

(1) Kandidat za voznika motornih vozil opravlja vozniki izpit v izpitnem centru, ki ga sam izbere.

(2) Vozniki izpit je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela. Na teoretičnem delu vozniskega izpita se ugotavlja, ali kandidat za voznika motornih vozil obvlada teoretično znanje vožnje, predpisano s programom usposabljanja. Na praktičnem delu vozniskega izpita se ugotavlja, ali kandidat obvlada praktično vožnjo določene kategorije motornega vozila oziroma motornega vozila s priklopnim vozilom v skladu s predpisi in na način, ki zagotavlja samostojno varno udeležbo z vozilom v prometu.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se na vozniskem izpitu za kategorijo G ugotavlja, ali kandidat za voznika motornih vozil te kategorije obvlada teoretično znanje, ki je predpisano s programom usposabljanja.

(4) Oseba, ki zaradi telesnih zmožnosti, za vožnjo motornih vozil sme voziti v cestnem prometu le tem zmožnostim prilagojeno vozilo, mora opravljati praktični del vozniskega izpita na tako prilagojenem motornem vozilu. Oseba, ki ima veljavno voznisko dovoljenje, pa ji je obveza voziti motorno vozilo, prilagojeno njenim telesnim zmožnostim, bila določena po opravljenem vozniskem izpitu za to kategorijo vozil, mora ponovno opraviti praktični del vozniskega izpita na tako prilagojenem vozilu, za čas, dokler tega dela vozniskega izpita ne opravi, pa se ji odvzame voznisko dovoljenje za vožnjo vozil take kategorije. V izdano

vozniško dovoljenje take osebe se vpiše podatek, da sme voziti le prilagojeno vozilo ter številko šasije oziroma podatke o prilagoditvi vozila.

(5) Če se kandidat po opravljanju vozniškega izpita z oceno ne strinja, lahko v treh dneh od dneva opravljanja vozniškega izpita poda ugovor. O ugovoru odloči vodja izpitnega centra, v petnajstih dneh po prejemu ugovora. Odločitev sprejme na podlagi izpitne dokumentacije, pisne obrazložitve člana izpitne komisije, ki je kandidata ocenjeval na izpitu, in strokovne presoje ocene dveh članov izpitne komisije, ki ne moreta biti tista, katerih oceno se presoja. Odločitev vodje izpitnega centra je dokončna. Če se v postopku z ugovorom ugotovi, da je potrebno izpit ponoviti, nosi stroške državni proračun, vozilo šole voznje in učitelja voznje pa zagotovi kandidat za voznika motornih vozil.

(6) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi vozilo v nasprotju z določbo četrtega odstavka tega člena.

Izpitna komisija

70. člen

(1) Vozniški izpiti se v Republiki Sloveniji opravljajo pred izpitno komisijo za vozniške izpite.

(2) Člani izpitne komisije morajo imeti najmanj višjo izobrazbo, predsednik komisije pa najmanj visoko izobrazbo.

(3) Član izpitne komisije za kategorijo B je lahko oseba, ki:

- ima vozniško dovoljenje kategorije B najmanj tri leta,
- je stara najmanj 24 let,
- ima najmanj tri leta izkušenj pri usposabljanju kandidatov za voznike motornih vozil ali voznikov kot učitelj voznje,
- je opravila usposabljanje in preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniskem izpitu.

(4) Član izpitne komisije za druge kategorije je lahko oseba, ki:

- ima veljavno vozniško dovoljenje za voznika motornih vozil kategorij, za katere ocenjuje kandidate za voznike motornih vozil, ali enakovredno znanje, pridobljeno z ustrezno poklicno kvalifikacijo,
- je opravila usposabljanje in preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniskem izpitu,
- je najmanj tri leta opravljala delo člana izpitne komisije za kategorijo B.

(5) Pogoja iz tretje alineje prejšnjega odstavka ni treba izpolnjevati osebi, ki dokaže:

- da ima najmanj šest let voznških izkušenj za kategorijo, za katero ocenjuje kandidate za voznike motornih vozil, ali
- da ima teoretično in praktično oceno voznške sposobnosti, ki ustreza višjim merilom, kakor so potrebna za pridobitev vozniškega dovoljenja za kategorijo, za katero ocenjuje kandidate za voznike motornih vozil.

(6) Član izpitne komisije ne more biti oseba, ki je v delovnem razmerju v šoli voznje, ki izobražuje kandidate za voznike ali v njej opravlja začasna ali občasna dela.

(7) Preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniskem izpitu iz četrte alineje tretjega odstavka in druge alineje četrtega odstavka tega člena opravlja kandidat za predsednika ali člana izpitne komisije pred komisijo, ki jo na predlog javne agencije imenuje minister, pristojen za promet.

(8) Komisija iz prejšnjega odstavka opravlja tudi redni strokovni nadzor nad ocenjevanjem na vozniskem izpitu. Vsak član izpitne komisije mora biti nadzorovan najmanj enkrat letno, vsakih pet let pa mora biti nadzorovan pri vodenju voznških izpitov.

(9) Program usposabljanja za ocenjevanje na vozniskem izpitu in dodatnega usposabljanja članov oziroma predsednika izpitne komisije izvaja javna agencija.

(10) Člani izpitnih komisij morajo vsaki dve leti opraviti najmanj štiridnevno redno dodatno usposabljanje po programu za pridobivanje novega znanja ter za ohranjanje in obnavljanje znanja in ocenjevalnih spretnosti ter najmanj petdnevno usposabljanje v petih letih za razvijanje in ohranjanje potrebnih praktičnih voznških spretnosti.

(11) Član izpitne komisije, ki v dveh letih ni ocenjeval voznških izpitov za posamezno kategorijo, mora pred ponovnim ocenjevanjem voznških izpitov za to kategorijo obnoviti ocenjevalne spretnosti.

(12) Določbe četrtega, petega, šestega, sedmega, desetega in enajstega odstavka tega člena veljajo tudi za predsednika izpitne komisije.

(13) Člana izpitne komisije, za katerega se je pri opravljanju dela ugotovilo, da dela resne strokovne napake, na predlog komisije iz sedmega odstavka tega člena javna agencija napoti na ponovno usposabljanje in preizkus usposobljenosti. Kot resna strokovna napaka se šteje ocenjevanje vozniškega izpita, ki ni v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

(14) Javna agencija vodi evidenco o opravljenih preizkusih usposobljenosti, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime,
- EMŠO,
- datum in kraj rojstva,
- kategorijo, za katero je oseba opravila preizkus usposobljenosti,
- datum opravljanja preizkusa usposobljenosti,
- številko potrdila o opravljenem preizkusu usposobljenosti.

Evidenca o opravljanju voznških izpitov

71. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za promet vodi evidenco o opravljanju voznških izpitov, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča ter kraj rojstva kandidata;
- podatke o datumu izdaje zdravstvenega spričevala ter podatke o številki in datumu izdaje potrdila o opravljenem izpitu iz prve pomoči;
- osebno ime člana oziroma članov izpitne komisije, ki so bili prisotni na teoretičnem in praktičnem delu voznškega izpita;
- osebno ime učitelja vožnje in naziv šole vožnje, pri kateri se je kandidat za voznika usposabljal;
- datum kandidatovega opravljanja teoretičnega in praktičnega dela voznškega izpita, njegovo uspešnost in število praktičnih ur vožnje;
- opombe.

(2) Podatke v evidenco vnašajo izpitni centri.

Stroški izpita

72. člen

Stroške voznškega izpita plača kandidat.

XI. ZDRAVSTVENI PREGLEDI VOZNIKOV

Zdravstveni pregled

73. člen

(1) Kandidati za voznike motornih vozil morajo pred začetkom praktičnega dela usposabljanja opraviti zdravstveni pregled.

(2) Vozniki motornih vozil opravljajo zdravstvene preglede s svetovanjem ali kontrolne zdravstvene preglede, če je tako določeno s tem ali drugim zakonom.

(3) Z zdravstvenim pregledom se ugotavlja, ali je kandidat za voznika ali voznik motornega vozila telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila.

(4) Kandidatu za voznika motornega vozila kategorije G pred začetkom praktičnega dela usposabljanja ni potrebno opravljati zdravstvenega pregleda.

Stroški pregleda

74. člen

(1) Stroške zdravstvenega pregleda, kontrolnega zdravstvenega pregleda in zdravstvenega pregleda s svetovanjem plača kandidat za voznika oziroma imetnik vozniškega dovoljenja.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek stroške kontrolnega zdravstvenega pregleda imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja invalida, ki vozi izključno svojim zmožnostim prilagojeno motorno vozilo krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Izvajalci zdravstvenega pregleda

75. člen

(1) Zdravstvene preglede kandidatov za voznike in voznikov motornega vozila opravljajo javni zdravstveni zavodi in druge fizične in pravne osebe, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na področju medicine dela, prometa in športa (v nadaljevanju: izvajalci zdravstvene dejavnosti).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko zdravstveni pregled o telesni in duševni zmožnosti kandidata za voznika in imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil za kategorije F, G in AM opravi tudi izbrani osebni zdravnik na podlagi pregleda kandidata oziroma voznika in vpogleda v njegovo zdravstveno dokumentacijo.

(3) Z globo najmanj 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna ali fizična oseba, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 200 eurov.

Način opravljanja zdravstvenega pregleda

76. člen

(1) Zdravstveni pregled se opravi na podlagi pregleda osebe in vpogleda v njeno zdravstveno dokumentacijo, ki jo posreduje izbrani osebni zdravnik.

(2) Pred izdajo zdravniškega spričevala lahko izvajalec zdravstvene dejavnosti, glede na rezultate pregleda in pregleda zdravstvene dokumentacije, napoti kandidata za voznika in voznika motornega vozila na pregled še k drugemu zdravniku specialistu ali psihologu.

Zdravstveni pregled s svetovanjem

77. člen

(1) Zdravstvenega pregleda s svetovanjem pri izbranem osebnem zdravniku se lahko udeleži voznik enkrat v dveh letih od tedaj, ko je bil prvič pravnomočno kaznovan zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola.

(2) Zdravstvenega pregleda iz prejšnjega odstavka se lahko udeležijo:

- a) voznik začetnik;
- b) voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E in DE;
- c) voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe;
- d) voznik vozila, s katerim se prevažata nevarno blago;

- e) poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic;
- f) učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika ali spremljevalec;
- g) voznik, ki mu je bilo odvzeto vozniško dovoljenje;
- h) voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje sankcija prepoved vožnje motornega vozila ali
- i) voznik, ki prevažata skupino otrok

če je bilo ugotovljeno, da so imeli v organizmu do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

(3) Drug voznik pa se lahko udeleži zdravstvenega pregleda s svetovanjem, če bilo ugotovljeno, da je imel v organizmu nad 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali nad 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

(4) Imetniku vozniškega dovoljenja, ki se je udeležil zdravstvenega pregleda s svetovanjem, se z dnem, ko predloži organu pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk potrdilo o opravljenem zdravstvenem pregledu s svetovanjem, iz evidence kazenskih točk izbriše polovica prvih pravnomočno izrečenih kazenskih točk za prekršek vožnje pod vplivom alkohola, kar pa ne velja za imetnika vozniškega dovoljenja, ki je presegel mejne vrednosti, določene v drugem in tretjem odstavku.

(5) Ministrstvo, ki vodi evidenco kazenskih točk obvesti imetnika vozniškega dovoljenja o možnosti izbrisa kazenskih točk po vpisu prve pravnomočne odločbe za prekršek določen s tem členom.

Opravljanje kontrolnih zdravstvenih pregledov

78. člen

(1) Kontrolne zdravstvene preglede opravljajo javni zdravstveni zavodi ali druge fizične ali pravne osebe, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na področju medicine dela, prometa in športa, in jih za opravljanje teh pregledov pooblasti minister, pristojen za zdravje na predlog Razširjenega strokovnega kolegija za medicino dela, prometa in športa (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti).

(2) Kontrolni zdravstveni pregled se opravi na podlagi pregleda osebe in vpogleda v njeno zdravstveno dokumentacijo, ki jo posreduje izbrani osebni zdravnik.

(3) Pred izdajo zdravniškega spričevala lahko pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti iz prvega odstavka tega člena glede na rezultate pregleda in zdravstveno dokumentacijo napoti kandidata za voznika in voznika motornega vozila na pregled še k drugemu zdravniku specialistu ali psihologu.

(4) Če je potrebno, lahko pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti pridobi tudi podatke o cestnoprometnih prekrških in kaznivih dejanjih v cestnem prometu in prometnih nesrečah kandidata za voznika in voznika motornih vozil in podatke o opravljanju vozniških izpitov iz uradnih evidenc od upravljavcev zbirke podatkov, ki vsebujejo te podatke.

Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled

79. člen

(1) Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled iz prejšnjega člena tega zakona opravi upravna enota, na območju katere ima oseba stalno oziroma začasno prebivališče z odločbo, v kateri določi tudi pooblaščenega izvajalca zdravstvene dejavnosti, pri katerem oseba opravi pregled. Če oseba v Republiki Sloveniji nima stalnega oziroma začasnega prebivališča, napoti osebo upravna enota, ki je izdala vozniško dovoljenje.

(2) Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled lahko predlagajo Policija, državni tožilec, sodnik, zdravstveni zavod, osebni zdravnik, izpitna komisija in delodajalec oziroma delodajalka. Pri tem morajo navesti in obrazložiti razloge za podan dvom, da imetnik vozniškega dovoljenja telesno ali duševno ni zmožen za vožnjo motornega vozila.

(3) Pritožba zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

Kontrolni zdravstveni pregled

80. člen

(1) Na kontrolni zdravstveni pregled se napoti imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja, če:

- mu je bila v zadnjih treh letih najmanj dvakrat pravnomočno izrečena sankcija za prekršek ali kaznivo dejanje povzročitve prometne nesreče;
- se je pri njem pojavil sum bolezenskega stanja, okvara ali hiba, katere simptomi lahko predstavljajo nevarnost v cestnem prometu.

(2) Na kontrolni zdravstveni pregled se napoti tudi voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca, če se s toksikološko preiskavo ugotovi prisotnost prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in njihovih presnovkov le v urinu. Na kontrolni zdravstveni pregled se napoti tudi voznika, učitelja vožnja ali spremljevalca, če se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin ugotovi, da uporablja psihoaktivna zdravila, ki mu jih je predpisal zdravnik.

(3) Snovi oziroma zdravila iz prejšnjega odstavka določi minister, pristojen za zdravje.

(4) Kontrolni zdravstveni pregled opravi tudi voznik, ki ga v primeru odložitve izvršitve stranske sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja na pregled napoti sodišče in oseba, ki ji je bila sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja izvršena.

Neopravljeni kontrolni zdravstveni pregled

81. člen

(1) Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja, ki ne opravi kontrolnega zdravstvenega pregleda, na katerega je bil napoten v določenem roku ali ga ne opravi v celoti, upravna enota z odločbo odvzame vozniško dovoljenje za čas, dokler se s kontrolnim zdravstvenim pregledom ne ugotovi telesna in duševna zmožnost za vožnjo motornih vozil. V odločbi tudi določi rok v katerem mora imetnik vozniškega dovoljenja vozniško dovoljenje vrniti upravni enoti.

(2) Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

(3) Podatke o odvzemu vozniškega dovoljenja vpiše upravna enota v evidenco izdanih vozniških dovoljenj.

(4) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki se vozi z vozniškim dovoljenjem, ki mu je bilo v skladu s prvim odstavkom tega člena odvzeto.

Neopravljeni kontrolni zdravstveni pregled ob pogojni odložitvi izvrševanja sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja

82. člen

Če se imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki mu je sodišče pogojno odložilo izvrševanje prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ne udeleži kontrolnega zdravstvenega pregleda, na katerega je bil napoten v določenem roku, se sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja izvrši.

Dvom o telesni in duševni nezmožnosti za vožnjo

83. člen

(1) Če se med pregledom ali zdravljenjem imetnika vozniškega dovoljenja utemeljeno podvomi o njegovi telesni ali duševni zmožnosti za vožnjo zaradi bolezenskega stanja, okvar

ali hib katerih simptomi lahko predstavljajo nevarnost v cestnem prometu in lahko pomenijo povečano tveganje za varno udeležbo v prometu, ga izbrani osebni zdravnik napoti na kontrolni zdravstveni pregled k pooblaščenemu izvajalcu zdravstvene dejavnosti, ki si ga izbere imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja iz seznama pooblaščenih izvajalcev zdravstvene dejavnosti. V napotnici mora navesti in obrazložiti razloge za podan dvom, da imetnik vozniškega dovoljenja telesno ali duševno ni zmožen za vožnjo motornega vozila, napotitev na kontrolni zdravstveni pregled in razloge zanj pa zabeležiti v njegovo zdravstveno dokumentacijo in jo skupaj z napotnico posredovati izbranemu izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

(2) Če pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti ugotovi, da imetnik vozniškega dovoljenja ni sposoben za vožnjo motornih vozil oziroma je sposoben za vožnjo motornih vozil z omejitvijo, o tem obvesti imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja in osebnega zdravnika, upravni enoti pa posreduje zdravniško spričevalo.

(3) Če imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja v roku enega meseca od napotitve ne opravi kontrolnega zdravstvenega pregleda iz prvega odstavka tega člena mora pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti o tem obvestiti osebnega zdravnika, ki poda predlog upravni enoti za odvzem vozniškega dovoljenja v skladu z določbo prejšnjega člena tega zakona.

(4) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki o ugotovljeni nezmožnosti imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo ne obvesti upravne enote in osebnega zdravnika.

(5) Z globo najmanj 1.000 eurov se kaznuje za prekršek zdravnik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

Zdravstveni pregledi zaradi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja

84. člen

Zdravstveni pregled kandidata za voznika, ki ponovno opravlja vozniški izpit zaradi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ali v primeru odložitve izvršitve stranske sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja se opravlja v skladu z določili tega zakona, ki urejajo kontrolne zdravstvene preglede.

XII. ZDRAVNIŠKA SPRIČEVALA

Zdravniško spričevalo po opravljenem zdravstvenem pregledu

85. člen

(1) Po opravljenem zdravstvenem pregledu izda izvajalec zdravstvene dejavnosti zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil. Zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti kandidata za voznika in imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil za kategorije F, G in AM lahko izda tudi osebni zdravnik na podlagi pregleda kandidata oziroma voznika in vpogleda v njegovo zdravstveno dokumentacijo.

(2) Zdravniško spričevalo velja tri leta.

(3) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec zdravstvene dejavnosti ali osebni zdravnik, ki brez opravljenega zdravstvenega pregleda izda zdravniško spričevalo, odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

Zdravniško spričevalo po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu

86. člen

(1) Po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu izda pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti kandidata za voznika motornega vozila ali imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil.

(2) Zdravniško spričevalo izda pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti tudi, če se po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu ugotovi, da imetnik vozniškega dovoljenja ni sposoben za vožnjo motornih vozil oziroma je sposoben za vožnjo motornih vozil z omejitvijo.

(3) Z globo 2.000 evrov se kaznuje za prekršek pooblaščen izvajalci zdravstvene dejavnosti, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena, odgovorna oseba pa z globo 200 evrov.

Ugovor zoper zdravniško spričevalo

87. člen

(1) Kandidat za voznika in voznik motornega vozila, ki se ne strinja z zdravniškim spričevalom o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil iz tega zakona, lahko zahteva ponovni zdravstveni pregled pred posebno zdravstveno komisijo.

(2) Mnenje komisije iz prejšnjega odstavka je dokončno.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

88. člen

(1) Predpis iz prve alineje 17. člena tega zakona mora biti izdan najkasneje do 1. septembra 2012.

(2) Kandidatu za voznika motornih vozil, ki je zaključil vzgojne in izobraževalne programe iz prve alineje 17. člena tega zakona ob priglasitvi na teoretični del vozniškega izpita ni potrebno priložiti dokazila o opravljenem teoretičnem delu usposabljanja v šoli vožnje.

89. člen

Določbe sedmega odstavka 38. člena, šestega odstavka 41. člena in določbe sedmega odstavka 44. člena tega zakona se pričnejo uporabljati po treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

90. člen

(1) Določba prvega odstavka 41. člena tega zakona, ki se nanaša na izvajanje teoretičnega dela programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov se prične uporabljati v štirih letih po uveljavitvi tega zakona. Do takrat navedeno usposabljanje izvajajo organizacije na podlagi pooblastil, izdanih na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Ur. list Republike Slovenije 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/2010)

(2) Določba drugega odstavka 44. člena tega zakona, ki se nanaša na izvajanje teoretičnega dela programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo se prične uporabljati v dveh letih po uveljavitvi tega zakona. Do takrat navedeno usposabljanje izvajajo organizacije na podlagi pooblastil, izdanih na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Ur. list Republike Slovenije 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/2010)

91. člen

Ne glede na drugo alinejo prvega odstavka 42. člena tega zakona, smejo vadbo varne vožnje pri dodatnem usposabljanju voznika začetnika izvajati osebe, ki so pridobile dovoljenje na podlagi 141. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Ur. list Republike Slovenije, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/2010),

92. člen

Ne glede na tretji odstavek 43. člena tega zakona, lahko organizacije, ki so pridobile pooblastila na podlagi četrtega odstavka 140. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Ur. list Republike Slovenije, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/2010) izvajajo program usposabljanja ter rednega izpopolnjevanja znanja ter organiziranje opravljanja izpitov za osebe, ki izvajajo program varne vožnje in skupinskih delavnic do izteka veljavnosti pooblastila.

93. člen

Učitelj vožnje, ki ima na dan uveljavitve tega zakona veljavno dovoljenje za učitelja vožnje in nima izobrazbe, določene v prvem odstavku 35. člena tega zakona, si mora predpisano izobrazbo pridobiti v petih letih od uveljavitve tega zakona.

94. člen

(1) Določba prvega odstavka 47. člena, ki se nanaša na izvajanje izobraževanja učiteljev prometne vzgoje in strokovnih vodij šol vožnje ter dodatno usposabljanje učiteljev prometne vzgoje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje se prične uporabljati 1.10.2011. Do takrat navedeno izobraževanje oziroma dodatno usposabljanje izvajajo organizacije na podlagi pooblastil, izdanih na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Ur. list Republike Slovenije št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/2010).

(2) Določba drugega odstavka 47. člena, ki se nanaša na izvajanje usposabljanja in dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje se prične uporabljati 1.10.2011. Do takrat navedeno usposabljanje izvajajo organizacije na podlagi pooblastil, izdanih na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list Republike Slovenije, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/2010).

95. člen

Šole vožnje morajo zagotoviti svetlobno tablo z napisom "ŠOLA VOŽNJE L" iz tretjega odstavka 31. člena v enem letu od uveljavitve tega zakona.

96. člen

(1) Vsi imetniki vozniških dovoljenj morajo najpozneje do 30. aprila 2018 zamenjati vozniška dovoljenja, izdana na obrazcih, predpisanih s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in vozniškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/2000), Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04) ali Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 80/05), z vozniškim dovoljenjem na obrazcu, ki je predpisan v skladu z Direktivo 2006/126/ES.

(2) Vozniška dovoljenja, izdana na obrazcu vozniškega dovoljenja, določenega s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in vozniškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/2000) ali Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04) ali Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 80/05) ostanejo v uporabi do 30. 4. 2018.

(3) Ob zamenjavi voznškega dovoljenja iz prejšnjega odstavka obdržijo imetniki voznških dovoljenj vse pravice, ki izhajajo iz tega voznškega dovoljenja.

97. člen

(1) Ne glede na 56. člen tega zakona smejo imetniki voznških dovoljenj voziti motorna in priklopna vozila posameznih kategorij, če so voznško dovoljenje za te kategorije pridobili pred 30. aprilom 2008.

(2) Pooblastila, izdana organizacijam na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08 - uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/2010) ostanejo v veljavi.

98. člen

(1) Podzakonski akti, ki jih na podlagi določb tega zakona izda minister, pristojen za promet, se izdajo najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 61/2000, 21/02 in 67/02) in na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 83/04, 35/05, 69/05, 108/05, 105/06, 37/08 in 58/09) se uporabljajo do izdaje ustreznih predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, v kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

99. člen

Za predsednika ali člana izpitne komisije, ki ima več kot petnajst let delovnih izkušenj na tem delovnem mestu in je starejši od 50 let, pogoj iz drugega odstavka 70. člena ne velja.

100. člen

Imetniki voznškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije AM smejo voziti tudi motorna kolesa, izdelana do 27. julija 2002, katerih delovna prostornina motorja ne presega 50 ccm, in konstrukcijsko določena hitrost ne presega 50 km/h.

101. člen

Osebe, ki so bile do 30. aprila 2008 imenovane za člane izpitnih komisij, nadaljujejo svoje delo ne glede na tretji in četrti odstavek 70. člena zakona.

102. člen

(1) S 1. januarjem 2012 prevzame javna agencija javne uslužbenke upravnih enot, ki izvajajo naloge izpitnih centrov.

(2) Javnim uslužbencem, ki jih je javna agencija prevzela na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 36/2010), so zagotovljene najmanj enake pravice iz delovnega razmerja, kot so jih imeli pred premestitvijo.

(3) Javna agencija s 1. januarjem 2012 prevzame vso dokumentacijo ter tehnična in materialna sredstva, ki jih na dan uveljavitve tega zakona uporabljajo izpitni centri pri izvajanju svojih nalog.

(4) Javni uslužbenci iz prvega odstavka tega člena sklenejo pogodbo o zaposlitvi z javno agencijo za delovna mesta, določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest javne agencije, pri čemer se prevzamejo vsi zaposleni s pravicami, ki so jih imeli pred premestitvijo.

(5) Javna agencija prevzame vse pogodbene obveznosti in pravice iz pogodb, ki so jih kot pogodbene stranke sklenili Ministrstvo za promet, Direkcija Republike Slovenije za ceste in Ministrstvo za notranje zadeve in se nanašajo na izvajanje nalog javne agencije, in sicer do iztekov rokov, določenih v pogodbah.

103. člen

(1) S 1. januarjem 2012 Ministrstvo za promet, prevzame v vodenje in upravljanje register pogrešanih ali ukradenih vozniških dovoljenj iz 60. člena, evidenco vozniških dovoljenj iz 65. člena, evidenco izdanih dovoljenj za učitelje vožnje, dovoljenj za učitelje predpisov o varnosti cestnega prometa in dovoljenj za strokovne vodje avtošole iz 36. člena in evidenco o opravljanju vozniških izpitov iz 71. člena. Do takrat evidence iz prejšnjega stavka vodi in upravlja Ministrstvo za notranje zadeve.

(2) S 1. januarjem 2012 se na Ministrstvo za promet prenese tudi dokumentarno in drugo gradivo, ki se nanaša na evidence iz prejšnjega odstavka.

104. člen

(1) S 1. januarjem 2011 Prometni inšpektorat Republike Slovenije prevzame naloge, določene v 23. členu zakona. Do takrat te naloge opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve.

(2) S 1. januarjem 2011 Prometni inšpektorat Republike Slovenije prevzame javne uslužbenke, ki na Inšpektoratu Republike Slovenije za notranje zadeve opravljajo naloge, prenesene v pristojnost Prometnega inšpektorata Republike Slovenije, dokumentacijo ter tehnična in materialna sredstva, ki so namenjena za izvajanje prenesenih nalog. Javni uslužbenci sklenejo pogodbo o zaposlitvi s Prometnim inšpektoratom Republike Slovenije kot organom v sestavi Ministrstva za promet za delovna mesta, določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Prometnega inšpektorata Republike Slovenije kot organa v sestavi Ministrstva za promet, pri čemer se jim zagotovijo najmanj enake pravice iz delovnega razmerja, kot so jih imeli pred premestitvijo.

105. člen

Upravni postopki, začeti pred začetkom uporabe tega zakona, katerih vodenje je s tem zakonom preneseno na javno agencijo in ministrstvo, pristojno za promet, se dokončajo po tem zakonu.

106. člen

(1) Do imenovanja direktorja javne agencije imenuje Vlada Republike Slovenije, na predlog ministra, pristojnega za promet, in ministra, pristojnega za notranje zadeve, vršilca dolžnosti direktorja, vendar ne za dlje kot za šest mesecev.

(2) Svet javne agencije mora najkasneje en mesec po konstituiranju sprejeti sklep o objavi javnega natečaja za izbiro direktorja javne agencije. Objava javnega natečaja mora biti izvedena v 15 dneh od sprejema sklepa o objavi.

107. člen

Določba 5. člena tega zakona se začne uporabljati 1.9.2012.

108. člen

Določbe petega, šestega, sedmega in osmega odstavka 54. člena tega zakona se začnejo uporabljati 19. januarja 2013. Do takrat se uporabljajo določbe petega, šestega, sedmega in osmega odstavka 146. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 133/06 – uradno prečiščeno besedilo in 139/06 – ZORed).

109. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2011.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Z uvodnim členom se opredeljuje vsebina predlaganega zakona. Predmet zakonskega urejanja je področje voznikov, od pričetka usposabljanja kandidatov za voznike in opravljanja vozniškega izpita do pridobitve upravne odločbe (vozniškega dovoljenja). Zajete so določbe o programu dodatnega usposabljanja za voznike začetnike in določbe o izobraževanju tistih voznikov, ki zaradi kršitev prometnih pravil dosežejo ali presežejo določeno število kazenskih točk in so zato podvrženi dodatnemu izobraževanju. Zakon vsebuje tudi določbe o strokovnem in inšpekcijskem nadzoru nad delom organizacij, ki izvajajo usposabljanja in izobraževanja kandidatov za voznike in voznikov, ter določbe o opravljanju zdravstvenih pregledov voznikov. S tem zakonom se opredeljuje načrtovanje in izvajanje nalog za preventivo in varnost v cestnem prometu. Člen opredeljuje tudi direktive, ki so prenesene v pravni red RS.

K 2. členu:

Opredeljeni so posamezni pojmi, ki so uporabljeni v tem zakonu. Dodana je splošna določba, da imajo drugi izrazi o vozilih, voznikih, cestah ali vrstah cest v zakonu enak pomen, kot ga določajo zakon o motornih vozilih, zakon o pravilih cestnega prometa, zakon o javnih cestah in zakon o prevozih v cestnem prometu.

K 3. členu:

Nacionalni program za varnost cestnega prometa se pripravlja za obdobje desetih let, pripravo in usklajevanje nacionalnega programa vodi ministrstvo, pristojno za promet. Vse operativne naloge in izvajanje preventivnega in vzgojnega dela pa prevzame nova javna agencija za varnost prometa.

K 4. členu:

Javna agencija določa namen ustanovitve javne agencije za varnost prometa. Tako določa, da se javna agencija ustanovi za izvajanje regulatornih, razvojnih, strokovnih in drugih nalog s področja voznikov, vozil in prevoza nevarnega blaga, analitsko-raziskovalnih nalog, povezanih z varnostjo cestnega prometa, preventive, vzgoje, usposabljanja v cestnem prometu, neodvisnega preiskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom ter strokovnih nalog za pripravo in izvedbo nacionalnega programa varnosti cestnega prometa. Ustanovitev javne agencije za varnost prometa zagotavlja povezovanje ključnih področij za varnost cestnega prometa in sicer področij vozil, voznikov, preventivnega in vzgojnega dela, ter odpira možnosti za organizacijo načrtnega analitskega in raziskovalnega dela, ter neodvisnega preiskovanja nesreč.

K 5. členu:

Zakon daje izhodišča za urejanje področja vzgoje in izobraževanja tudi v programe predšolske vzgoje, osnovnega oziroma srednjega šolstva. Tudi med smotri in cilji Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa RS je poudarjena vzgoja in izobraževanje kot ukrep za spremembo slabih načinov vedenja v prometu (prometna vzgoja). Dolgoročno sta predlagani prometna vzgoja v kurikularnih izobraževalnih vsebinah na osnovnih oziroma srednjih šolah in preventivni programi v šolah in vrtcih, kot temelj varnejšega ravnanja in ustreznih navad udeležencev v cestnem prometu. S prometno vzgojo se namreč oblikujejo pozitivna stališča do prometne varnosti nasploh in do njenih

posameznih segmentov (npr. uporaba varnostnega pasu, zavedanje tveganja zaradi prevelike hitrosti, zlorabe alkohola in drog). Usposabljanja teorije in oblikovanje stališč do varnosti v cestnem prometu je utemeljen tudi s primerjalno analizo kakovosti usposabljanja v šolah vožnje. Empirična analiza je pokazala določene pomanjkljivosti v avtošolskem usposabljanju glede oblikovanja primernih stališč do prometne varnosti pri kandidatih za voznike, posledično pa je tudi kakovost usposobljenosti kandidatov na voznških izpitih na stalni ravni in se ne izboljšuje.

K 6. členu:

Z ustanovitvijo javne agencije se naloga sodelovanja s sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v samoupravnih lokalnih skupnostih in pomoč pri njihovem delu, prenaša tudi na javno agencijo. Za načrtovanje in usklajevanje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni ustanovijo samoupravne lokalne skupnosti svete za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (v nadaljnjem besedilu: svet). Svet je posvetovalno telo župana, ki ga sestavljajo predstavniki organov, organizacij in institucij, katerih dejavnost je usmerjena k preventivi in vzgoji v cestnem prometu (npr. vzgojno izobraževalnih organizacij, organizacij civilne družbe, policije, občinskih redarjev, šol vožnje, upravljavci cest in drugih izvajalcev). Župan lokalne skupnosti določi število članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: članov) sveta in jih na podlagi predlogov organizacij in institucij iz prejšnjega stavka, imenuje za mandatno dobo štirih let. Svet ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu na lokalni ravni, predlaga županu lokalne skupnosti programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje, koordinira izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa na lokalni ravni predvsem pa skrbi za izvajanje prometne vzgoje, dodatno izobraževanje in obveščanje udeležencev cestnega prometa, izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni. Strokovne naloge za svet zagotavlja uprava lokalne skupnosti. Svet sodeluje z javno agencijo in ministrstvom, pristojnim za promet. Svet se ustanovi za območje lokalne skupnosti. Dve ali več občin lahko ustanovijo skupni svet. Za usklajevanje dela na širšem območju lahko župani dveh ali več občin ustanovijo odbor. Sredstva za financiranje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni se zagotovijo s proračuni lokalnih skupnosti ter iz drugih sredstev.

K 7. členu:

Društvom, ki delujejo na področjih, pomembnih za preventivo in varnost cestnega prometa podeli in odvzame status društva v javnem interesu minister, pristojen za promet.

K 8. členu

Člen določa, status Javne agencije in sicer določa, da je Javna agencija pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata ta zakon in zakon, ki ureja javne agencije.

K 9. členu

Javne agencija prevzema naloge, ki so se v okviru ministrstva, pristojnega za promet in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve izvajale na področju vozil, voznikov in preventivnega ter vzgojenega dela za večjo varnost cestnega prometa. Javna agencija bo opravljala nekatere naloge na podlagi javnega pooblastila (izdaja odločb, izbira in pooblaščenje organizacij za opravljanje nalog s področja voznikov in vozil ter strokovni nadzor nad njihovim delom, vodenje in upravljanje zbirk podatkov in evidenc). Izvajala bo določene strokovne naloge, kot so izvajanje izobraževalnih programov s področja voznikov, razvijanje in pospeševanje prometne vzgoje ter strokovna pomoč in sodelovanje s sveti za

preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni. Med pomembnejšimi nalogami so tudi analitsko-raziskovalne naloge (priprava analiz in poročil, ocenjevanje stanja varnosti cestnega prometa in sodelovanje pri oblikovanju politike na tem področju). Javna agencija bo opravljala tudi naloge načrtovanja, organiziranja in izvajanja neodvisnega preiskovanja dejavnikov za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom. Med ključnimi nalogami javne agencije so tudi razvijanje mednarodnega sodelovanja na področjih voznikov, preventivnega, vzgojnega in raziskovalnega dela ter na drugih področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa.

K 10. členu

Deseti člen določa organe Javne agencije. Javna agencija bo pokrivala široko področje delovanja, zato je predvideno večje število članov sveta agencije, da bodo lahko v procesu odločanja o ključnih vprašanih delovanja javne agencije sodelovali predstavniki uporabnikov organiziranih v organizacijah civilne družbe in interesnih združenjih. Zaradi pomena preventivnega in vzgojnega dela na lokalni ravni je kot posvetovalno telo Sveta javne agencije predviden Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki daje pobude in predloge za načrtovanje programa dela javne agencije in finančnega načrta na področju preventive in vzgoje. Posvetovalno telo bo zagotavljalo večjo povezanost strokovnega dela, hitrejši pretok informacij, izvajanje dodatnih programov, ki bodo spodbujali delo na lokalni ravni in ne nazadnje ohranitev 38 letne tradicije, ki jo ima Slovenija na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu. Delovanje posvetovalnega telesa za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na državni ravni bo dal večjo težo delu lokalnih svetov, ki delujejo kot organi lokalnih skupnosti. Posvetovalno telo sestavljajo predstavniki svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu lokalnih skupnosti ter predstavniki strokovne javnosti in civilne družbe.

K 11. členu:

Javna agencija se financira iz sredstev proračuna, poleg tega pa lahko pridobiva sredstva tudi na drugih podlagah. Za izvajanje javnih pooblastil in nalog, ki jih nalaga ta zakon, bo sredstva iz proračuna pridobila javna agencija na podlagi letnega programa dela in letne pogodbe z ministrstvom, pristojnim za promet.

K 12. členu:

Ta člen določa, pristojni organ za odločanje o pravnih sredstvih. Tako zakon določa, da bo ministrstvo, pristojno za promet, v upravnem postopku na drugi stopnji odločalo o pravnih sredstvih zoper akte, ki jih bo izdajala javna agencija, upravne enota oziroma izpitni centri.

K 13. členu:

Člen zakona določa pristojnost vlade, da določi ceno dodatnega programa usposabljanja za voznika začetnika, s čemer se bo dosegla cenovno enotna ponudba v celi državi, in določi ceno vozniškega izpita.

K 14. členu:

Določa pristojnosti ministra, pristojnega za promet, za izdajo podzakonskih predpisov, programov, obrazcev, ki so potrebni za izvajanje določb tega zakona.

K 15. členu:

Določa pristojnosti ministra, pristojnega za zdravje za izdajo podzakonskih predpisov, potrebnih za izvajanje tega zakona.

K 16. členu:

Določa pristojnosti ministra, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo za izdajo podzakonskih aktov ter izdajo posameznih odločb, potrebnih za izvajanje tega zakona. Tako je določeno pooblastilo ministru, pristojnem za kmetijstvo in gozdarstvo, da v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, predpiše program usposabljanja za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki in predpiše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za izvajanje tega programa.

K 17. členu:

Določa pristojnosti ministra, pristojnega za šolstvo za izdajo podzakonskih aktov.

K 18. členu:

Določa pristojnosti ministra, pristojnega za obrambo, da v soglasju z ministrom, pristojnom za notranje zadeve predpiše način in pogoje za vožnjo vojaških vozil, pri čemer določi zlasti število oseb in pogoje za prevoz oseb ter kategorijo voznškega dovoljenja in vojaško usposobljenost.

K 19. členu:

Določa splošno pristojnost pooblaščenih uradnih oseb, ki izvajajo nadzor nad izvrševanjem tega predpisa, da pri izvajanju tega nadzora v cestnem prometu uporabljajo ukrepe določene z zakonom, ki ureja cestno prometna pravila. Tako smejo ustaviti voznika (učitelja vožnje, kandidata za voznika, voznika začetnika), in zahtevati na vpogled določene listine, ki jih morajo imeti udeleženci cestnega prometa med vožnjo pri sebi, odrediti odvoz vozila ter tudi izreči po zakonu, ki ureja cestnoprometna pravila globo udeležencu cestnega prometa, ki ne ravna po odredbi pooblaščenih uradnih oseb.

K 20. členu:

Opređeljeno je, da strokovni nadzor nad izvajanjem predpisov o voznških dovoljenjih in voznških izpitih opravlja ministrstvo, pristojno za promet. Strokovni nadzor nad delom subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike motornih vozil, izvajajo programe usposabljanj in izobraževanj pa izvaja javna agencija.

K 21. členu:

Opređeljena so policijska pooblastila zaradi kršitev določb tega zakona. Tako je policija pristojna, da opravlja nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, katerih kršitve predstavljajo prekrške v cestnem prometu, razen če je s tem zakonom določeno drugače. Drugi odstavek določa pristojnost vojaške policije in sicer tako, da izvaja nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, katerih kršitve predstavljajo prekrške voznikov vojaških vozil v cestnem prometu.

K 22. členu:

Nadzor nad izvajanjem tega zakona opravljajo tudi inšpektorji, pristojni za inšpekcijsko nadzorstvo prevozov v cestnem prometu in za delo vsak v okviru svojega delovnega področja. Tako npr. inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov izdanih na njegovi podlagi, ki urejajo področje zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike in voznikov motornih vozil opravlja zdravstvena inšpekcija.

K 23. členu:

Podrobno so opredeljene določbe glede opravljanja inšpekcijskega nadzora nad subjekti, ki usposabljujejo kandidate za voznike motornih vozil, izvajajo programe za voznike začetnike, dodatne programe usposabljanja voznikov ter spremljevalcev izrednih prevozov. V tem členu je opredeljeno tudi, kdo opravlja inšpekcijski nadzor, ter da se za opravljanje inšpekcijskega nadzora uporabljata Zakon o inšpekcijskem nadzoru in ZUP.

K 24. členu:

Opredeljuje pooblastila inšpektorjev, da lahko opravlja nadzor v prostorih šol vožnje in pooblaščenih organizacij, kakor tudi v vozilih šole vožnje ter v cestnem prometu v okviru svojih pooblastil. Kadar oseba (voznik, učitelj vožnje, spremljevalec ali kandidat za voznika ne ustavi nas znak inšpektorja in mu ne omogoči pregleda naprav in opreme na vozilu, ima inšpektor v tem zakonu in v zakonu, ki ureja cestnoprometna pravila pooblastilo, da izreče globo po zakonu, ki ureja cestno prometna pravila in sicer zaradi neupoštevanja odredbe o ustavitvi in odredbe inšpektorja, da mora inšpektorju omogočiti pregled zahtevanih dokumentov, naprav in opreme na vozilu).

K 25. členu:

Opredeljuje pooblastila inšpektorjev, da lahko pregleda prostore, naprave in opremo ter dokumente organizacije, ki se nanašajo na izvajanje določb zakona.

K 26. členu:

Določba daje pravico inšpektorju, da pri opravljanju inšpekcijskega nadzora pregleda evidence organizacije, pridobi podatke oziroma opravi pregled varovanja prostorov, naprav, opreme, evidenc in listin ter slednje lahko tudi zaseže.

K 27. členu:

Določa pravice in dolžnosti, ki jih ima inšpektor, če pri opravljanju nalog ugotovi, da šola vožnje ali pooblaščen organizacija krši določbe tega zakona in podzakonskih predpisov.

K 28. členu:

Opredeljeni so subjekti, ki imajo v zvezi s svojim delom pravico pridobiti in uporabljati podatke o imetnikih vozniških dovoljenj, kandidatih za voznike, prekrških in kaznivih dejanjih voznikov ter o izrečenih kaznih in ukrepih. V istem členu pa je opredeljen tudi namen vodenja podatkov o voznikih v evidencah. Opredeljeno je, da morajo organi in organizacije brezplačno posredovati javni agenciji podatke za izvajanje tega zakona.

K 29. členu:

Zakon predpisuje, da lahko usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil opravljajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, javni in zasebni izobraževalni zavodi in druge pravne osebe zasebnega prava, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. Zaradi zahtev Direktive o storitvah in za zagotavljanje prostega pretoka storitev je v zakonu dodana novost, da se za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov v Republiki Sloveniji lahko registrira tudi pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima enakovredno dovoljenje za izvajanje usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil v drugi državi članici EU in izpolnjuje predpisane pogoje. Odločbo o registraciji šole vožnje izda javna agencija, ki tudi vodi register šol vožnje. Našteti pa so tudi razlogi, zaradi katerih lahko javna agencija izda odločbo o izbrisu šole vožnje iz registra.

30. členu:

Določajo se samo minimalni pogoji za delovanje šol vožnje, pri čemer zakon ne predpisuje več zahtev glede velikosti neprometne površine za izvajanje vaj iz tehnike vožnje, ki so predpisane za opravljanje vozniškega izpita. Med pogoji za delovanje šole vožnje ni več zahtevan pogoj pisarniški prostor za sprejem kandidatov. Predlog zakona odpravlja omejitve glede števila zaposlenih v šoli vožnje. Zahteva po določanju najmanjšega števila zaposlenih je lahko za izvajalce usposabljanja obremenjujoča, zlasti za majhna podjetja in organizacije, ki bi bila tako prisiljena povečati število osebja, da bi lahko opravljala svojo dejavnost. Takšna zahteva lahko manjša podjetja celo izključi iz trga, kar je v nasprotju z zahtevami direktive o storitvah. Nova določba je utemeljena s pretežno evropsko prakso, kjer je za delovanje šole vožnje dovolj samo ena oseba (voznik inštruktor), zaposlena v šoli vožnje (od petih vprašanih držav so vse odgovorile pritrdilno: Madžarska, Velika Britanija, Norveška, Švedska, Finska).

Določba tega člena opredeljuje strokovnega vodjo šole vožnje ter določa ključne naloge za katere je odgovoren.

K 31. členu:

Določbe o opremljenosti vozil, na katerih se kandidati učijo vožnje se glede na veljavno ureditev ne spreminjajo.

K 32. členu:

Določba opredeljuje pogoje, pod katerimi lahko učitelj vožnje poučuje kandidata, in sicer, da mora biti v takem zdravstvenem in siceršnjem stanju, da lahko zanesljivo nadzira kandidata. Enake zahteve določba postavlja tudi za kandidata.

K 33. členu:

Med določbami o usposabljanju za vožnjo je nova določba, da zakon izrecno določa, da sme učitelj vožnje pričeti usposabljanje kandidata na cesti šele, ko ta obvlada tehniko vožnje vozila in ne ogroža svoje varnosti in varnosti drugih udeležencev cestnega prometa, do takrat pa mora usposabljati na neprometni površini. Takšno omejevanje je nujno zlasti iz varnostnega vidika usposabljanja. Ravnanje učitelja vožnje v nasprotju s to določbo je tudi sankcionirano. Učna ura praktičnega usposabljanja je po novem opredeljena v njenem dejanskem trajanju, tj. 50 minut. Predpisani počitek pa obsega najmanj 30 minut po petih učnih urah.

K 34. členu:

V tem členu je splošno določeno, da lahko vožnjo v cestnem prometu poučujejo učitelji vožnje, ki imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje tiste kategorije, za katero poučujejo kandidate za voznike motornih vozil. Določene so izjeme, da lahko učitelj vožnje poučuje kandidate za voznike nižjih kategorij, če ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje »višje« kategorije (tako na primer lahko kandidata za voznika motornih vozil kategorij AM, A1 in A2 poučuje učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje kategorije A). Učitelj vožnje je pri poučevanju odgovoren za varnost vožnje.

K 35. členu:

Zakon našteva pogoje, ki jih mora izpolnjevati učitelj vožnje in učitelj predpisov za pridobitev dovoljenja za poučevanje vožnje in poučevanje predpisov. Za pridobitev dovoljenja za učitelja vožnje se preveri tudi pogoj, da oseba v zadnjih treh letih ni bila pravnomočno obsojena in ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa ali kaznivo dejanje zoper življenje in telo ali kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost ali kaznivo dejanje nasilništva oziroma dva ali več hujših prekrškov zoper javni red in mir. Za opravljanje dela učitelja vožnje ne sme imeti v evidenci kazenskih točk vpisanih več kot pet kazenskih točk.

K 36. členu:

Določba ureja izdajo in podaljšanje dovoljenj za učitelje vožnje, učitelje predpisov, strokovnih vodij šol vožnje in učiteljev prometne vzgoje. Opredeljeni so podatki o izdanih dovoljenjih, ki se bodo vodili v evidenci ministrstva, pristojnega za promet. Novost je v tem, da se dovoljenje za učitelja vožnje, učitelja predpisov in učitelja prometne vzgoje podaljša na podlagi potrčila o opravljenem dodatnem usposabljanju.

K 37. členu:

Določba natančno opredeljuje razloge, zaradi katerih se lahko dovoljenje za učitelja vožnje odvzame (tudi v primeru, če je bilo učitelju vožnje izrečenih več kot pet kazenskih točk, če je bil v zadnjih treh letih pravnomočno obsojen ali je v kazenskem postopku za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost ali ogrožanja javnega prometa ali za kaznivo dejanje nasilništva, če mu je izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja ter prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije zaradi vožnje pod vplivom alkohola ali vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ali zaradi odklonitve preizkusa z ustreznimi sredstvi, napravami ali strokovnega pregleda zaradi preveritve, ali ima v organizmu alkohol, ali odklonitve preizkusa z napravo ali sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi ali zaradi odklonitve strokovnega pregleda).

K 38. členu:

Program usposabljanja za voznike motornih vozil je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela. Teoretični del usposabljanja traja najmanj 20 pedagoških ur in je sestavljen iz splošnega in dodatnega dela. Z zakonom je normiran tudi obvezen obseg praktičnega dela usposabljanja, ki se mora izvesti v trajanju najmanj 20 ur, opredeljene pa so tudi temeljne vsebine teoretičnega in praktičnega dela programa usposabljanja. Predpisana je obveznost obveščanja o času in kraju izvajanja usposabljanja in predpisana globa v primeru, če šola vožnje javne agencije ne obvesti v določenem roku pred izvedbo usposabljanja.

K 39. členu

V šoli vožnje se opušča obveznost opravljanja preizkusa znanja teoretičnega in praktičnega dela usposabljanja. Preizkus znanja se bo opravil izključno pred izpitno komisijo izpitnega centra, pri čemer bo moral kandidat teoretični del vozniškega izpita pred komisijo izpitnega centra opraviti pred začetkom praktičnega dela usposabljanja v šoli vožnje, praktični del vozniškega izpita pa po zaključku praktičnega dela usposabljanja v šoli vožnje. S tem bodo tudi zmanjšani stroški usposabljanja kandidatov.

K 40. členu:

V navedenem členu je opredeljena obveznost, da morajo vsi vozniki začetniki opraviti program dodatnega usposabljanja, ki sestoji iz dveh sklopov, vadba varne vožnje in skupinskih delavnic o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa. Obvezni program za voznike začetnike je predpisal že zakon o varnosti cestnega prometa, sprejet v letu 2004, ta pa je bil noveliran in je določil zamik uporabe teh določb v leto 2010.

K 41. členu:

Teoretični del programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov bo izvajala javna agencija, za izvajanje praktičnega dela usposabljanja pa bo javna agencija pooblastila pravne osebe ali samostojne podjetnike posameznike, ki bodo morali izpolnjevati določene prostorske, kadrovske in materialne pogoje. Za izvajanje tega programa bodo morali subjekti zagotavljati izvajalce (fizične osebe), ki bodo izpolnjevali z zakonom predpisane pogoje (izobrazba, veljavno vozniško dovoljenje..). Opredeljene so kršitve, zaradi katerih se organizaciji lahko odvzame pooblastilo za izvajanje programa za voznike začetnike. V zakonu je bilo potrebno normirati odvzem pooblastila za primere, ko pooblaščen organizacija ne izvaja predpisanega programa usposabljanja ali ga ne izvaja v skladu s predpisi. Zaradi učinkovitejšega spremljanja izvajanja pooblastila s strani pooblastitelja (javne agencije) je izvajalec dolžan o samem izvajanju programa (kraju in času) obveščati javno agencijo preko spletnega mesta. Za neobveščanje je predvidena tudi globa. Za praktični del programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov je v predlogu zakona dana možnost, da bodo lahko praktični del v Republiki Sloveniji izvajale tudi pravne osebe ali samostojni podjetniki posamezniki, ki bodo imeli v drugi državi članici EU izdano dovoljenje oziroma pooblastilo za izvajanje tega programa in bodo pooblaščen s strani javne agencije.

K 42. členu:

Z navedeno določbo se opredeljujejo izobrazbeni in drugi pogoji ter zahteve, ki jih morajo izpolnjevati fizične osebe za izvajanje posameznih sklopov programa dodatnega usposabljanja za voznike začetnike (vadbe varne vožnje, skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa).

K 43. členu:

Kandidati za izvajalce programa vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic se morajo usposobiti po predpisanem programu ter opraviti izpit pred komisijo, ki jo imenuje javna agencija. Vsaka tri leta se morajo udeležiti rednega izpopolnjevanja znanja. Usposabljanje kandidatov ter redno izpopolnjevanje znanja bo izvajala javna agencija, ki bo dolžna o izvedbi usposabljanja voditi evidenco.

K 44. členu:

Program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo obsega teoretični in praktični del. Teoretični del obsega 12 pedagoških ur z vsebinami o varnosti cestnega prometa, tveganjih vožnje, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu. Praktični del se izvede v obliki vadbe varne vožnje v obsegu 6 pedagoških ur. Teoretični del programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo bo izvajala javna agencija. Praktični del programa dodatnega usposabljanja izvaja pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če izpolnjuje pogoje glede poslovnih prostorov, vadbene proge, predpisane opreme in naprav ter kadrov, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi, in jo za to pooblasti javna agencija.

K 45.členu

Predlog zakona predpisuje udeležbo voznika, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, če vozniku niso bile izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Gre za napotitev v primeru, če sodišče odloči, da se pod določenimi pogoji izvršitev sankcije lahko odloži.

Prostovoljno pa se lahko imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki doseže ali preseže 4 kazenske točke, pa ne preseže 17 kazenskih točk, udeleži programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, če mu niso bile izrečene kazenske točke zaradi prekrškov z vožnjo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Po uspešno zaključenem seminarju se vozniku, enkrat v dveh letih, izbriše iz evidence 4 kazenske točke, tiste, ki so bile v evidenco vpisane zadnje.

K 46.členu

Voznik se vpiše v določen rehabilitacijski program na podlagi mnenja zdravnika specialista medicine dela, prometa in športa, ki ga je na kontrolnem zdravstvenem pregledu podal v sodelovanju z zdravniki specialisti psihiatrije, subspecializiranimi za področje odvisnosti od alkohola. Kontrolni zdravstveni pregledi se izvajajo v za to pooblaščenih zdravstvenih ustanovah.

Programi rehabilitacije so:

- Edukacijske delavnice so namenjene osebam, pri katerih je bilo v kontrolnem pregledu ugotovljeno, da ne sodijo med tiste, ki tvegano in škodljivo pijejo, in je šlo v primeru vožnje in alkohola za enkratni dogodek, povezan z izjemno situacijo;
- Psihosocialne delavnice so namenjene osebam, za katere se v kontrolnem pregledu ugotovi, da sodijo med tiste, ki tvegano in škodljivo pijejo;
- Program zdravljenja je namenjen osebam, za katere se v kontrolnem pregledu ugotovi, da so odvisne od alkohola.

Edukacijske delavnice

Edukacijske delavnice zajemajo vsebine prometne psihologije, vsebine o varnosti cestnega prometa, tveganja zaradi vožnje pod vplivom alkohola, mamil, vsebine o pomenu odgovornosti voznikov in so namenjena edukaciji voznikov. Njihov cilj je udeležence osvestiti glede vpliva alkohola na sposobnost za vožnjo. Z izmenjavo izkušenj in mnenj se v okviru delavnice vodeno vpliva na stališča in omogoči refleksije na preteklo vedenje. Delavnica vključuje tudi načrtovanje spremembe ravnanja glede alkohola in vožnje. Delo je skupinsko (10 - 15 udeležencev) v obliki predavanj, ogledov videov, socialnih iger, diskusij in podobno. Skupno trajanje edukacijske delavnice je 6 pedagoških ur.

Delavnice bodo izvajali psihologi, ki bodo za izvajanje programa pridobili licenco in bodo za pridobitev licence izpolnjevali predpisane pogoje.

Psihosocialne delavnice

V okviru delavnic se udeleženci seznanijo s problemom vožnje pod vplivom alkohola (vpliv na sposobnosti za vožnjo, pogostost, statistični podatki, ...). Program vključuje emocionalni pristop ter soočanje z možnimi posledicami in možnimi načini spreminjanja ravnanja v prometu glede vožnje pod vplivom alkohola. Cilj programa je sprememba ravnanja na podlagi izmenjave izkušenj, prepričanj in spreminjanja stališč, motivov, refleksije na preteklo ravnanje in načrtovanje sprememb vedenja v prihodnosti. Program poteka v obliki individualnega dela z udeleženci ter dela v manjših skupinah (6 - 10 udeležencev) z informiranjem, ogledi videov, z gradivi, socialnimi igrami in diskusijo. Delavnice obsegajo vsaj dve uri individualne obravnave (anamneza, vzpostavitev osnovne motivacije za sodelovanje v programu) in 15 ur skupinskega dela. Poudarek je na vsebinah o varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, o odgovornosti voznikov ter o psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa.

Izvajalci programa bodo psihologi, ki bodo pridobili ustrezno licenco za izvajanje programa.

Programi zdravljenja

Mednarodna klasifikacija bolezni MKB-10 uvršča odvisnost od alkohola med duševne in vedenjske motnje in jo podrobneje definira kot skupek vedenjskih, kognitivnih in fizioloških fenomenov, ki se razvije po ponavljajočem se in dlje časa trajajočem uživanju alkohola. Pri odvisnosti od alkohola pride do sprememb možganske nevrobiologije. Možgani se lahko po daljšem obdobju abstinence od alkohola ustrezno regenerirajo. Cilj procesa zdravljenja odvisnosti od alkohola je abstinenca od alkohola, kar pa je predvsem nevrobiološka osnova, ki omogoči ustrezne spremembe stališč in prepričanj odvisnega človeka ter psihosocialno rehabilitacijo zdravljenecv. Program zdravljenja voznikov s prepoznano odvisnostjo od alkohola sestavljata intenzivno zdravljenje ter podaljšano zdravljenje, ki sledi intenzivnemu zdravljenju. Izvaja se v pooblaščenih medicinskih ustanovah, kjer psihiater, specializiran za področje odvisnosti od alkohola, skupaj z voznikom načrtuje ustrezno obliko zdravljenja odvisnosti. Zdravljenje odvisnosti je že zagotovljeno v okviru zdravstvene dejavnosti. Intenzivno zdravljenje poteka v obliki ambulantnega programa ali intenzivne bolnišnične obravnave (psihoterapija, farmakološko zdravljenje, psihoedukacija tudi o temah, povezanih z vožnjo pod vplivom alkohola, ...). Namen podaljšanega zdravljenja je podpora pri zagotavljanju stabilnosti vedenjske spremembe v smislu vožnje brez vpliva alkohola. Poteka v obliki obiskovanja skupine/kluba zdravljenecv, individualne ambulantne obravnave in podobno. Intenzivno zdravljenje odvisnosti od alkohola traja približno 3 mesece. Abstinenca od alkohola, ki traja približno dve leti, glede na ugotovitve raziskav, kaže tendenco k stabilni abstinenca, triletna abstinenca od alkohola pa velja v strokovnem smislu za stabilno vedenjsko spremembo. Zdravljenje odvisnosti od alkohola je plačano iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

K 47. členu

Zaradi zagotovitve višje ravni kvalitete izobraževanja in dodatnega usposabljanja učiteljev predpisov (po zaključenem izobraževanju v javnih visokošolskih zavodih bodo pridobili naziv učitelji prometne vzgoje) in strokovnih vodij šol vožnje, predlog zakona določa, da bodo z dne 1.10.2011 javni visokošolski zavodi prevzeli izobraževanje in dodatno usposabljanje učiteljev prometne vzgoje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol vožnje. Javni visokošolski zavodi bodo sprejeli ustrezen program za izobraževanje oziroma dodatno usposabljanje, skladno s predpisi, ki urejajo visoko šolstvo. V enakem obdobju bo javna agencija prevzela usposabljanje in dodatno usposabljanje učiteljev vožnje.

K 48. členu

Zakon v tem členu predpisuje usposabljanje spremljevalcev izrednega prevoza, ki jih izvaja izobraževalna ali druga organizacija na podlagi pooblastila javne agencije.

K 49. členu:

Zakon nalaga voznikom obveznost lastnega zavedanja, da so lahko udeleženi v cestnem prometu, če izpolnjujejo zakonske pogoje in so telesno in duševno zmožni za varno vožnjo motornega vozila, in opredeljuje, kdaj se šteje, da je telesna in duševna zmožnost za vožnjo zmanjšana (zaradi zaužitja alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil, psihoaktivnih snovi, utrujenosti).

K 50. členu:

Opredeljeni so pogoji za udeležbo otrok, ki se s kolesi udeležujejo v cestnem prometu.

K 51. členu:

Predpisani so pogoji, ki jih mora oseba izpolnjevati, da sme v cestnem prometu voziti motorna in priklopna vozila, in negativni pogoji, ki osebi prepovedujejo udeležbo v cestnem prometu. Za vožnjo motornega vozila se med drugim zahteva pogoj, da oseba poseduje veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil tiste kategorije, v katero spada vozilo, ki ga vozi. Z globo 500 eurov je sankcionira vožnja, če oseba uporablja vozniško dovoljenje namesto katerega je izdan dvojniki pa tudi oseba, ki vozi motorno ali priklopno vozilo brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil tiste kategorije, ki jo vozi. Dodana je novost, da se z globo 1.000 eurov kaznuje za prekršek voznik, ki vozi motorno vozilo v cestnem prometu v času, ko se mu izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila. Obenem je določeno, da se tem voznikom izreče 18 kazenskih točk. Z globo 1.000 eurov se kaznuje tudi voznik, ki vozi motorno vozilo v času, ko se mu izvršuje sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ali varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja.

K 52. členu:

Zakon dovoljuje, da sme oseba, ki je starejša od 16 let, voziti avtomobil v spremstvu spremljevalca, ko opravi teoretični del usposabljanja v šoli vožnje, opravi teoretični del vozniškega izpita pred izpitno komisijo izpitnega centra ter v šoli vožnje zaključi praktični del usposabljanja. V predlaganem členu so opredeljeni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki se odloči za vožnjo v spremstvu druge osebe in pogoji, ki jih mora izpolnjevati spremljevalec. Ta alternativna oblika usposabljanja se je že po veljavnem zakonu izkazala kot pozitivna, saj mladi pridobijo določene vozniške izkušnje pri vožnji v spremstvu polnoletnega ožjega družinskega člana ali druge osebe, ki vozniku s svojim znanjem pomaga k pridobivanju prvih vozniških izkušenj. Usposabljanje z vožnjo s spremljevalcem trenutno predstavlja le približno pol odstotka vseh usposabljanj kandidatov za voznike. V tujini npr. Nemčiji se za tako usposabljanje odloči med 20% in 40% vseh kandidatov. Države kot so Francija, Švedska, Avstrija in Norveška so znižale minimalno starost za pričetek usposabljanja kandidatov za voznike na 16 let. Ideja temelji na načelu, da kandidat tako akumulira mnogo več prevoženih kilometrov in izkušenj. Mednarodna komisija, ki deluje na področju varnosti cestnega prometa in je bila na obisku v Sloveniji oktobra 2008 (CIECA) je priporočila, da pogoji, ki predpisujejo alternativno obliko usposabljanja s spremljevalcem, ne smejo biti previsoki. Predlog zakona uvaja obveznost označevanja vozil, v katerih se vozijo spremljevalci. Vozila bodo morala biti označena s tablico zelene barve, na kateri je črka "L" bele barve. Z označevanjem vozila se v enak polražaj postavljajo vsi udeleženci v cestnem prometu, ki se še usposabljaajo za pridobitev pravice do vozniškega dovoljenja, s tem pa je zagotovljena tudi večja varnost, saj so tako tudi ostali udeleženci opozorjeni, da gre za voznika, ki je v procesu usposabljanja.

K 53. členu:

Člen določa izjemo glede prevoza števila oseb, ki jih smejo prevažati vozniki vojaških vozil, in sicer določa, da za vožnjo vojaških vozil, ki po konstrukciji in namenu lahko prevažajo tovor, osebe ali oborožitev in se uporabljajo za opravljanje nalog Slovenske vojske (bojna in nebojna vozila za posebne namene), ne veljajo določbe tega zakona o številu oseb, ki se smejo prevažati v vojaških vozilih ali na njih, in kategoriji vozniškega dovoljenja, če se v vozilu ali na njem poleg voznika vozi več kot osem oseb.

K 54. členu:

Zakon določa organ pristojen za izdajo vozniškega dovoljenja ali njegovo podaljšanje ter določa, da začne vozniško dovoljenje veljati z dnem njegove izdaje.

Določbe, vsebovane v tem členu so bile opredeljene že z novelo Zakona o varnosti cestnega prometa, sprejeto v letu 2008.

Gre za implementacijo večjega števila določb Direktive 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih, zlasti določb, ki se nanašajo na izdajo vozniških dovoljenj, določitev njihove veljavnosti in opredelitev pogojev za podaljšanje veljavnosti vozniških dovoljenj. Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih v 7. členu, točki 2. (a) določa, da so vozniška dovoljenja, ki jih izdajajo države članice za kategorije AM, A1, A2, A, B, B1 in BE veljavna 10 let. Vozniška dovoljenja za kategorije C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E se izdajajo z veljavnostjo 5 let. Direktiva sicer dopušča, da države članice EU same odločijo, da se vozniška dovoljenja za kategorije AM, A1, A2, A, B, B1 in BE izdajajo z veljavnostjo 15 let. Nikakor pa direktiva državam članicam ne dopušča, da bi znižale veljavnost vozniških dovoljenj kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E za obdobje, ki je manjše od 5 let. Nasprotno pa lahko države članice obdobje veljavnosti prvega dovoljenja, ki se izda novim voznikom za kategoriji C in D omejijo na tri leta z namenom, da bi lahko za te voznike uporabljale posebne ukrepe za izboljšanje prometne varnosti teh voznikov. Za vsako podaljšanje veljavnosti vozniških dovoljenj kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E je zahtevano ponovno preverjanje izpolnjevanja minimalnih standardov fizične in duševne sposobnosti za vožnjo, ki so določeni v prilogi III. Direktive (vozniki teh kategorij so razvrščeni v skupino 2). Navedeno bodo imetniki vozniških dovoljenj dokazovali z veljavnim zdravniškim spričevalom. Opcijska pravica posamezne države pa je, da tudi pri podaljšanju veljavnosti vozniških dovoljenj kategorij AM, A1, A2, A, B, B1 in BE zahteva pregled, pri katerem se ugotovijo minimalni standardi fizične in duševne sposobnosti za vožnjo.

Izhajajoč iz omenjenih določb direktive je predlagatelj zakona sledil obveznim določbam direktive, delno pa upošteval t.i. diskrecijsko pravico, ki jo direktiva državam članicam daje, da lahko skrajšajo obdobje veljavnosti vozniških dovoljenj za osebe, ki dopolnijo starost 50 let. Predlagatelj zakona je pri tem izhajal iz izkušenj, dosedanje ureditve, upoštevajoč pri tem specifičnost posameznih kategorij voznikov. V novem členu je predlagana ureditev, po kateri se bodo vozniška dovoljenja kategorij AM, A1, A2, A, B, B1 in BE izdajala z veljavnostjo 10 let. Vozniška dovoljenja za vožnjo vozil kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E se bodo izdajala z veljavnostjo 5 let. Ker je z direktivo državam članicam prepuščeno, da skrajšajo obdobje veljavnosti vozniških dovoljenj za imetnike, ki so dopolnili 50 let, z namenom, da se pogosteje izvajajo zdravstveni pregledi, je v novem členu predlagana optimalna rešitev, da se imetnikom vozniških dovoljenj kategorij AM, A1, A2, A, B, B1 in BE po dopolnjeni starosti 65 let skrajšuje obdobje veljavnosti za pet let. Imetnikom vozniških dovoljenj kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E pa se po dopolnjeni starosti 65 let obdobje veljavnosti dovoljenj skrajšuje za dobo treh let. Predpisovanje obveznega opravljanja zdravniškega pregleda pomeni zagotavljanje jamstva za izpolnjevanje minimalnih standardov psihofizične sposobnosti. Ohranjena pa je določba zakona, da se lahko veljavnost vozniških dovoljenj v vsakem primeru omeji na rok, ki je določen v zdravniškem spričevalu zdravstvene organizacije, pooblaščenega zasebnega zdravnika oziroma osebnega zdravnika. Zakon določa prehodno obdobje za uveljavitev določb o omejevanju veljavnosti vozniških dovoljenj (19. 1. 2013).

K 55. členu:

Določeni so splošni in posebni pogoji za izdajo vozniških dovoljenj. V osmem odstavku gre za prenos 4. odstavka 11. člena direktive, kjer je posebej določeno, da država članica zavrne izdajo vozniškega dovoljenja prosilcu, čigar vozniško dovoljenje je v drugi državi članici odvzeto, začasno odvzeto, razveljavljeno. S tako ureditvijo se bodo preprečevale izdaje vozniških dovoljenj v drugih državah članicah EU, če bodo zaprosene države predhodno pridobile podatke o tem, da v prvi državi obstojijo zadržki za izdajo vozniškega dovoljenja zaradi odvzema ali razveljavitve dovoljenja v tej državi.

K 56. členu:

Z določbo tega člena se predpisuje starost za vožnjo motornih vozil oziroma za izdajo vozniškega dovoljenja posameznih kategorij. Predlagatelj zakona je pri opredeljevanju starosti izhajal iz obveznih določb direktive, kjer so predpisane najnižje starosti za vožnjo vozil posameznih kategorij. Ker direktiva v 4. členu dopušča možnost, da države članice zvišajo ali znižajo najnižjo starost za izdajo vozniškega dovoljenja nekaterih kategorij, je predlagatelj za vozila kategorije AM predpisal najnižjo starost 15 let namesto 16 let. Nekatero izjemo za določitev najnižjih starosti za voznike kategorij C, CE in D, DE so predvidene z Direktivo 2003/59/ES. V tem členu se tako določa izjema za voznike vozil kategorije C in CE, za katere je sicer zahtevana starost 21 let. Po določbi 2. odstavka tega člena se vozniku vozil kategorije C in CE omogoča vožnja vozil te kategorije, če dopolni starost 18 let in ima spričevalo, ki potrjuje temeljne kvalifikacije, določene v prvem odstavku šestega člena Direktivo 2003/59/ES. Enako se opusti zahtevan starostni pogoj 24 let za voznika kategorij D in DE, če oseba dopolni starost 21 let ali 23 let in ima spričevalo, ki potrjuje temeljne kvalifikacije, določene v prvem (ali drugem) odstavku šestega člena Direktivo 2003/59/ES.

K 57. členu:

Določbe, vsebovane v tem členu so bile opredeljene že z novelo Zakona o varnosti cestnega prometa, sprejeto v letu 2008. Določba tega člena je povzeta po Direktivi 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih, ki določa usklajene kategorije in opredelitve kategorij vozniških dovoljenj ter pravice, ki izhajajo iz posameznih kategorij vozniškega dovoljenja. V tem členu je še določena ustreznost med kategorijami, ki se bo upoštevala ob zamenjavi sedanjih vozniških dovoljenj za vozniška dovoljenja, izdana na enotnem obrazcu EU.

K 58. členu:

Opredeljen je postopek odvzema vozniškega dovoljenja s strani upravne enote. Upravna enota na podlagi zdravniškega spričevala z odločbo odvzame vozniško dovoljenje za toliko časa, dokler se z zdravstvenim pregledom ne ugotovi, da je telesno in duševno zmožen voziti motorna vozila.

K 59. členu

Gre za določitev pogojev za novo pridobitev vozniškega dovoljenja, če je osebi v postopku o prekršku ali zaradi kaznivega dejanja vozniško dovoljenje prenehalo veljati. Materialnopravne določbe predpisujejo izrek te sankcije za najhujše kršitve (povzročitev prometne nesreče, vožnja pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali psihoaktivnih snovi...) in za ponavljajoče se kršitve zoper varnost javnega prometa (obdobje

treh let). Ker se je pri voznikih, ki ponovno opravljajo vozniški izpit za pridobitev novega vozniškega dovoljenja izkazalo, da taki ukrepi niso vplivali na kasnejše obnašanje voznika v cestnem prometu in voznika ni spodbujalo k zavedanju o nevarnostih, tveganjih in posledicah njegovega deviantnega ravnanja, predlog zakona predpisuje obvezno opravljanje kontrolnega zdravstvenega pregleda in udeležbo takega voznika v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo. Če pa so bile osebi izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi pa mora pred ponovnim opravljanjem vozniškega izpita opraviti kontrolni zdravstveni pregled in se namesto programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo udeležiti ustreznega rehabilitacijskega programa za voznike. Vsebino rehabilitacijskega programa bo predpisal minister, pristojen za zdravje.

Zaradi potrebe po stimuliranju voznikov k izboljšanju prometne varnosti bo z novelo Zakona o prekrških predpisana tudi možnost odložitve izvršitve sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Sodišče bo lahko le izjemoma storilcu prekrška, kateremu je izreklo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izvršitev te sankcije odložilo pod pogojem, da v preizkusni dobi, ne bo storil novega prekrška. Izvršitev sankcije bo lahko odložena, če bo storilec v preizkusni dobi izpolnil določene obveznosti (kontrolni zdravstveni pregled, rehabilitacijski program), pri tem pa bo sodišče upoštevalo tudi osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje, njegovo obnašanje po storitvi prekrška, stopnjo odgovornosti.

Rehabilitacijski programi bodo prilagojeni za voznike glede na storitev prekrška in glede na rezultate kontrolnega zdravstvenega pregleda.

K 60. členu:

Ker je vozniško dovoljenje identifikacijski dokument in bo vseboval tudi naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča imetnika vozniškega dovoljenja, je zaradi točnosti podatkov na tem dokumentu predpisana obveznost, da mora imetnik zaradi nastale spremembe osebnega imena ali naslova prebivališča, vozniško dovoljenje zamenjati. V tem členu so vsebovane tudi določbe o vzpostavitvi registra pogrešanih ali ukradenih voznških dovoljenj, ki vsebuje podatke o imetniku vozniškega dovoljenja in voznškem dovoljenju, ki je bilo pogrešano ali ukradeno. Ta register bo vodilo ministrstvo, pristojno za promet. Podrobnejše določbe glede izdaje nadomestnega vozniškega dovoljenja v primeru pogrešitve ali kraje so predpisane v podzakonskem aktu. Te določbe se uporabijo tudi v primeru, ko se nadomestno vozniško dovoljenje izda osebi iz druge države članice, ki ima v Republiki Sloveniji prijavljeno prebivališče. V takem primeru upravni organ v Republiki Sloveniji izda nadomestno vozniško dovoljenje, potem, ko si priskrbi potrebne informacije in dokazila iz države članice, ki je izdala originalno vozniško dovoljenje, v slovensko vozniško dovoljenje pa s posebno kodo zaznamuje, da gre za izdajo dvojnika.

K 61. členu:

Gre za ureditev vprašanja vožnje s tujimi voznškimi dovoljenji, izvzemši voznška dovoljenja, izdana v kateri od držav članic EU, za katera velja drugačna ureditev. Pri tem gre za razlikovanje oseb, ki so tujci in imajo na podlagi dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji prijavljeno prebivališča, za katere velja, da smejo v Republiki Sloveniji voziti eno leto od dneva prijave prebivališča, in oseb, ki so državljani Republike Slovenije, ki začasno ali stalno prebivajo v tujini in pridejo začasno v Republiko Slovenijo, za njih velja dveletni rok.

K 62. členu:

Določbe glede zamenjave tujih voznških dovoljenj za slovenska voznška dovoljenja se ne spreminjajo glede na obstoječo veljavno ureditev. Določbe o obveznosti opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita se nanašajo na imetnike tistih držav, ki jih s pravilnikom

določi minister, pristojen za promet. Nespremenjena je ureditev, ki velja za zamenjavo vozniških dovoljenj, izdanih v drugih državah članicah EU. Navedeni člen napotuje na uporabo pravil o odvzemu vozniškega dovoljenja osebi, pri kateri je ugotovljena telesna ali duševna nezmožnost za vožnjo motornih vozil

K 63. členu:

V tem členu je opredeljeno, da lahko imetniki veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v kateri od držav članic EU, zahtevajo zamenjavo tujega vozniškega dovoljenja brez opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita in brez predložitve zdravniškega spričevala. Zamenjava pa za imetnike teh vozniških dovoljenj ni obvezna, saj med državami članicami EU velja načelo medsebojnega priznavanja vozniških dovoljenj. Enako pa je za imetnike teh vozniških dovoljenj predpisano, da morajo vozniško dovoljenje oddati, če je pri njih ugotovljena telesna ali duševna nezmožnost za vožnjo.

K 64. členu:

Pravnosistemsko se v navedenem členu določa nabor podatkov, ki jih bo organizacija, ki izdaja mednarodna vozniška dovoljenja, vodila v evidenci. Glede na to, da se bodo v evidenci zbirali in obdelovali osebni podatki, mora v skladu z ustavo zbiranje, obdelovanje, namen uporabe in nadzor in varstvo tajnosti osebnih podatkov določiti že zakon. Mednarodna vozniška dovoljenja izdaja organizacija, ki jo bo za to pooblastila javna agencija.

K 65. členu:

Glede na to, da se bodo v evidenci zbirali in obdelovali osebni podatki, mora v skladu z ustavo zbiranje, obdelovanje, namen uporabe in nadzor in varstvo tajnosti osebnih podatkov določiti že zakon. Določeno je, da se v evidenci izdanih vozniških dovoljenj vodijo osebni podatki o imetniku vozniškega dovoljenja in podatki o samem dovoljenju ter drugi zaznamki in omejitve, ki se nanašajo na vozniško dovoljenje (zaznamki o kaznih in sankcijah). Določba se usklajuje z Zakonom o izvrševanju kazenskih sankcij, ki napotuje, da upravne enote v prehodnem obdobju do vzpostavitve ustreznih elektronskih povezav, določene podatke o kaznih vpisujejo v evidenco vozniških dovoljenj. V prihodnje bodo podatke v evidenco vpisovala sodišča, pri katerih ti podatki nastanejo. Evidenco vozniških dovoljenj vodi ministrstvo, pristojno za promet.

K 66. členu:

V tem členu je določeno, da se mora vozniško dovoljenje za posamezno osebo personalizirati v Republiki Sloveniji. Predpisani so pogoji glede izdelave in personalizacije obrazcev vozniških dovoljenj, pogoji, ki jih morajo izpolnjevati osebe, ki pri pooblaščenem izvajalcu opravljajo naloge izdelave obrazcev vozniških dovoljenj in obrazcev vlog za izdajo vozniških dovoljenj ter personalizacije obrazcev vozniških dovoljenj. Hkrati pa je določen tu način prenosa vozniških dovoljenj in vlog za njihovo izdajo med pristojnim organom in podjetjem ter postopek vročitve vozniškega dovoljenja stranki. Določeno je tudi, da imata javna agencija in ministrstvo, pristojno za promet, pri nadzoru podjetja ali organizacije, ki so bile izbrane za izdelavo vlog in obrazcev vozniških dovoljenj pravico pregledati vso dokumentacijo, ki se nanaša na izdelavo, personalizacijo vozniškega dovoljenja za posamezno osebo in skladiščenje obrazcev, prostore, v katerih to poteka, ter preveriti izpolnjevanje pogojev iz tega člena.

K 67. členu:

Določba opredeljuje splošne pogoje za opravljanje voznškega izpita v Republiki Sloveniji. Za pristop k opravljanju voznškega izpita nekaterih »višjih kategorij« zakon predpisuje pogoj predhodnega posedovanja voznškega dovoljenja »nižje kategorije« in ne omogoča direktnega pristopa. Stopnjevitost kategorij je povzeta po členu 6 (a)(b) direktive o voznških dovoljenjih.

K 68. členu:

Določbe o opravljanju izpita iz prve pomoči kot dela izpita za voznike se ne spreminjajo. Izpit iz prve pomoči kot del izpita za voznike motornih vozil se opravi pri pristojni organizaciji Rdečega križa, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje usposabljanj iz prve pomoči.

K 69. členu:

Določba določa vsebino voznškega izpita in način opravljanja ter posebne pogoje za opravljanje voznškega izpita osebe, ki sme voziti v cestnem prometu le svoji zmožnostim prilagojeno vozilo tako, da tudi izpit opravlja na takšnem vozilu. Urejen je postopek ugovora v primeru, če se kandidat po opravljanju voznškega izpita z oceno ne strinja. O ugovoru odloči vodja izpitnega centra v 15 dneh po prejemu ugovora.

K 70. členu:

Določbe o pogojih, ki veljajo za člane izpitne komisije in predsednika izpitne komisije so usklajene z Direktivo o voznških dovoljenjih in so bile povzete že v noveli ZVCP-1E v letu 2008. V skladu s to direktivo se zahteva izvajanje rednega strokovnega nadzora nad ocenjevanjem na voznškem izpitu. Vsak ocenjevalec mora biti nadzorovan najmanj enkrat letno, vsakih pet let pa mora biti nadzorovan pri vodenju voznških izpitov. Člani izpitnih komisij morajo vsaki dve leti opraviti najmanj štiridnevno redno usposabljanje po programu za pridobivanje novega znanja ter najmanj petdnevno usposabljanje v petih letih za razvijanje in ohranjanje potrebnih praktičnih voznških spretnosti.

K 71. členu:

Taksativno so v zakonu opredeljeni podatki, ki jih mora ministrstvo, pristojno za promet voditi v evidenci opravljenih voznških izpitov. Podatke v evidenco vnašajo izpitni centri.

K 72. členu

Določba opredeljuje stroške voznškega izpita.

K 73. členu:

V tem členu je predpisana dolžnost, da morajo kandidati za voznike motornih vozil pred začetkom praktičnega dela usposabljanja opraviti zdravstveni pregled. Vozniki pa morajo opravljati tudi kontrolne zdravstvene preglede ali zdravstvene preglede s svetovanjem, kar je novost.

K 74. členu:

Opredeljeni so stroški zdravstvenega pregleda, kontrolnega zdravstvenega pregleda in pregleda s svetovanjem, ter kdo plača stroške.

K 75. členu:

Zdravstvene preglede opravljajo javni zdravstveni zavodi in druge fizične in pravne osebe, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na področju medicine dela, promet in športa. Za kategorijo F, G in AM pa tudi osebni zdravnik.

K 76. členu

Določba opredeljuje način opravljanja zdravstvenega pregleda.

K 77. členu:

Novost je opravljanje zdravstvenega pregleda s svetovanjem. Pregled, ki bo predpisan s podzakonskim aktom, bo vseboval oceno pitja alkohola s pogovorom in standardiziranim vprašalnikom, svetovane zdravstvene organizacije AUDIT, oceno zavedanja tveganega oziroma škodljivega pitja alkohola in svetovanje.

Zdravstvenega pregleda s svetovanjem se lahko pod različnimi pogoji udeležijo voznik začetnik, voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E in DE, voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe, voznik vozila, s katerim se prevaža nevarno blago, poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic, učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika v vožnji motornega vozila, spremljevalec, voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila ali mu je voziško dovoljenje odvzeto, voznik, ki prevaža skupino otrok in drugi vozniki.

Imetniku voziškega dovoljenja, ki se je udeležil zdravstvenega pregleda s svetovanjem, se z dnem, ko predloži organu pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk potrdilo o opravljenem zdravstvenem pregledu s svetovanjem, iz evidence kazenskih točk izbriše polovica prvih pravnomočno izrečenih kazenskih točk za prekršek vožnje pod vplivom alkohola, kar pa ne velja za imetnika voziškega dovoljenja, ki je presegel mejne vrednosti. Ministrstvo, ki vodi evidenco kazenskih točk obvesti imetnika voziškega dovoljenja o možnosti izbrisa kazenskih točk po vpisu prve pravnomočne odločbe za prekršek določen s tem členom.

K 78. členu:

Kontrolne zdravstvene preglede bodo opravljali izvajalci zdravstvene dejavnosti na področju medicine dela, prometa in športa, ki jih bo za to pooblastil minister, pristojen za zdravje, na predlog razširjenega strokovnega kolegija, za medicino dela, prometa in športa. S tem bo pri teh izvajalcih zagotovljena večja preglednost pri opravljanju zdravniških pregledov in zmanjšanje možnost zlorab, na način, da kandidat, ki ni uspešno opravil kontrolnega zdravstvenega pregleda, le tega poskuša opraviti pri drugem oziroma večih izvajalcih.

K 79. členu:

Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled opravi upravna enota, novost pa je, da določi pooblaščenega izvajalca zdravstvene dejavnosti, pri katerem mora oseba opraviti pregled. Poleg že dosedaj določenih možnih predlagateljev, predlog zakona kot novost določa tudi izpitno komisijo. Pogosto se namreč med opravljanjem voziškega izpita utemeljeno

podvomi tudi v zdravstveno zmožnost kandidata za voznika motornih vozil. Za napotitev je določena pristojnost tiste upravne enote na območju katere ima oseba stalno oziroma začasno prebivališče.

K 80. členu:

Predpisuje razloge, zaradi katerih je potrebno imetnika voznškega dovoljenja napotiti na kontrolni zdravstveni pregled. Razlogi za napotitev imetnika so: če mu je bila v zadnjih treh letih najmanj dvakrat pravnomočno izrečena sankcija za prekršek ali kaznivo dejanje povzročitve prometne nesreče ali če se je pri njem pojavil sum bolezenskega stanja, okvara ali hiba, katere simptomi lahko predstavljajo nevarnost v cestnem prometu.

Novost zakona je, da se na kontrolni zdravstveni pregled napoti tudi voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca, če se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin v urinu ugotovi prisotnost prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in njihovih presnovkov, ki zmanjšujejo njihovo sposobnost za vožnjo. Na kontrolni zdravstveni pregled se napoti tudi voznika, učitelja vožnja ali spremljevalca, če se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin ugotovi, da uporablja psihoaktivna zdravila, ki mu jih je predpisal zdravnik. Snovi oziroma zdravila pa določi minister, pristojen za zdravje. Kontrolni zdravstveni pregled mora opraviti tudi voznik, ki mu je sodišče pogojno odložilo izvrševanje sankcije prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja in oseba, ki ji je bila sankcija prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja izvršena.

K 81. členu:

Določba pooblašča upravno enoto, da odvzame voznško dovoljenje tistemu imetniku veljavnega voznškega dovoljenja, ki ne opravi kontrolnega zdravstvenega pregleda, ali ga ne opravi v celoti, in sicer za čas, dokler se s kontrolnim zdravstvenim pregledom ne ugotovi telesna in duševna zmožnost za vožnjo motornih vozil. Podatke o odvzemu voznškega dovoljenja vpiše upravna enota v evidenco izdanih voznških dovoljenj.

K 82. členu:

Zakon določa, da se imetnik veljavnega voznškega dovoljenja, ki mu je sodišče pogojno odložilo izvrševanje sankcije prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja mora udeležiti kontrolnega zdravstvenega pregleda. Kolikor se kontrolnega zdravstvenega pregleda, na katerega je bil napoten v določenem roku ne udeleži, se sankcija prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja izvrši.

K 83. členu:

Na kontrolni pregled se napoti tudi imetnika veljavnega voznškega dovoljenja, pri katerem lečeči zdravnik specialist ali izbrani osebni zdravnik tekom zdravljenja utemeljeno podvomita o voznikovi nadaljnji zmožnosti za varno vožnjo motornih vozil. Določen je način napotitve imetnika voznškega dovoljenja na kontrolni zdravstveni pregled v takem primeru ter možnost izbire pooblaščenega izvajalca zdravstvene dejavnosti. Če pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti v takem primeru ugotovi, da imetnik voznškega dovoljenja ni sposoben za vožnjo oziroma je sposoben z omejitvami, o tem obvesti poleg imetnika, njegovega osebnega zdravnika, tudi upravno enoto. V primeru, da se imetnik voznškega dovoljenja, ki ga je na kontrolni pregled napotil osebni zdravnik v roku 1 meseca, pregleda ne opravi, mora pooblaščen izvajalec o tem obvestiti osebnega zdravnika, ta pa ima možnost predlagati napotitev na kontrolni zdravstveni pregled z odločbo upravne enote.

K 84. členu:

Smiselno se uporabljajo določbe tega zakona tudi za opravljanje zdravstvenega pregleda za voznika, ki ponovno opravlja vozniški izpit zaradi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ali zaradi odložitve izvršitve te sankcije.

K 85. členu

Po opravljenem zdravstvenem pregledu se izda zdravniško spričevalo s strani izvajalca zdravstvene dejavnosti. Za kategorije F, G in AM pa ga lahko izda izbrani osebni zdravnik.

K 86 členu:

Zdravniško spričevalo se izda tudi po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu s strani pooblaščenega izvajalca.

K 87. členu:

Opređeljena je možnost, da lahko kandidat za voznika in voznik, ki se ne strinja z zdravniškim spričevalom, zahteva ponovni zdravstveni pregled pred posebno zdravstveno komisijo. Mnenje te komisije je dokončno.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 88 členu:

Vsebino in način vključitve vzgoje in izobraževanja za varno udeležbo v cestnem prometu v vzgojne in izobraževalne programe se določi s predpisom, ki mora biti izdan najkasneje do 1. septembra 2012. Z uveljavitvijo tega predpisa, kandidatu za voznika motornih vozil, ki bo zaključil vzgojne in izobraževalne programe, za prigrasitev k vozniškemu izpitu, ne bo potrebno priložiti dokazila o opravljenem teoretičnem delu usposabljanja v šoli vožnje, saj bodo te vsebine izčrpane že v izobraževalnih programih osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja. Kandidat bo imel še vedno možnost udeležbe programa v šoli vožnje.

K 89. členu:

Ker je v zakonu predlagano, da bodo izvajalci določenih programov za voznike, dolžni o času planirane izvedbe programa obveščati javno agencijo preko spletnega mesta Ministrstva za promet, je potrebno prehodno obdobje za čas do vzpostavitve spletnega mesta.

K 90. členu:

Ker bo v obdobju štirih let teoretični del programa za voznike začetnike prevzela javna agencija, je v prehodni določbi potrebno urediti, da bodo pooblaščene organizacije te programe lahko izvajale na podlagi pooblastil iz ZVCP-1.

Enako je potrebno urediti tudi predhodno obdobje za začetek izvajanja teoretičnega dela programa usposabljanja za varno vožnjo, ki ga bo v roku dveh let od uveljavitve zakona, prevzela javna agencija.

K 91. členu:

Zaradi predpisanega novega izobrazbenega pogoja za izvajalce varne vožnje je potrebno določiti, da smejo vadbo varne vožnje izvajati osebe, ki so že pridobile dovoljenje s strani Ministrstva za notranje zadeve po ZVCP-1.

K 92. členu:

Predlog zakona uvaja novost, da bo usposabljanje kandidatov za izvajalce vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic, ter redno izpopolnjevanje znanja prevzela javna agencija. Ker so nekatere organizacije že pridobile pooblastila z veljavnostjo 5 let, je potrebno ohraniti veljavnost že izdanih pooblastil do izteka njihove veljavnosti.

K 93. členu:

Predlog zakona predpisuje višješolsko izobrazbo (raven 6/I) za učitelje vožnje in določa, da si morajo zahtevano izobrazbo v petih letih pridobiti tudi učitelji vožnje, ki na dan uveljavitve zakona ne bodo imeli ustrezne izobrazbe.

K 94. členu:

Ker s 1.10.2011 preide izobraževanje in dodatno usposabljanje učiteljev prometne vzgoje, strokovnih vodij šol vožnje in učiteljev vožnje na javne visokošolske zavode oziroma na javno agencijo, je v prehodni določbi določeno, da navedeno izobraževanje in usposabljanje do takrat izvajajo že pooblaščen organizacije.

K 95. členu:

Zaradi preimenovanja avtošol v šole vožnje, morajo le te zagotoviti svetlobno tablo z napisom "ŠOLA VOŽNJE L" na motornih vozilih, na katerih se kandidati za voznika usposablja za praktični del programa, in sicer v enem letu od uveljavitve tega zakona.

K 96. členu:

Gre za prevzem prehodne določbe Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1E), ki določa, da morajo vsi imetniki voznških dovoljenj najpozneje do 30. aprila 2018 zamenjati voznška dovoljenja, izdana na obrazcih, predpisanih s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in voznškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/2000), Pravilnikom o voznških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04) ali Pravilnikom o voznških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 80/05), z voznškim dovoljenjem na obrazcu, ki je predpisan v skladu z Direktivo 2006/126/ES. Ob zamenjavi voznškega dovoljenja obdržijo imetniki voznških dovoljenj vse pravice, ki izhajajo iz tega voznškega dovoljenja. Osebe, ki so bile do 30. aprila 2008 imenovane za člane izpitnih komisij, nadaljujejo svoje delo ne glede na tretji in četrti odstavek 70. člena tega zakona.

K 97. členu:

Gre za prevzem prehodne določbe Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1E), ki določa, da smejo ne glede na 26. člen tega zakona imetniki vozniških dovoljenj voziti motorna in priklopna vozila posameznih kategorij, če so vozniško dovoljenje za te kategorije pridobili pred 30. aprilom 2008. Pooblastila, izdana organizacijam na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08 - uradno prečiščeno besedilo in 58/09) pa ostanejo v veljavi.

K 98. členu:

Določi se rok za izdajo podzakonskih predpisov. Podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 61/2000, 21/02 in 67/02) in na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 83/04, 35/05, 69/05, 108/05, 105/06, 37/08 in 58/09) se uporabljajo do izdaje ustreznih predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, v kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

K 99. členu:

Gre za prevzem prehodno določbe Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1), ki je določila, da predpisani izobrazbeni pogoji ne veljajo za tiste predsednike oziroma člane izpitnih komisij, ki imajo več kot deset let delovnih izkušenj in starejši od 45 let. Glede na dejstvo, da je bila določba predpisana v letu 2004 se izjema od predpisane izobrazbe smiselno poviša na petnajst let delovnih izkušenj in strost najmanj 50 let.

K 100. členu:

Gre za prevzem prehodne določbe Zakona o varnosti cestnega prometa, ki določa, da smejo imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije AM voziti tudi motorna kolesa, izdelana do 27. julija 2002, katerih delovna prostomina motorja ne presega 50 ccm, in konstrukcijsko določena hitrost ne presega 50 km/h.

K 101. členu:

Gre za prevzem prehodne določbe Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1E), ki določa, da osebe imenovane za člane izpitnih komisij pred 30. aprilom 2008 nadaljujejo svoje delo ne glede spremnjene pogoje za delo člana izpitne komisije.

K 102. členu:

Gre za prevzem prehodnih določb Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1G), ki še niso v veljavi in se nanašajo na prevzem javnih uslužbencev upravnih enot, dokumentacije ter tehničnih sredstev izpitnih centrov.

K 103. členu:

Ker se v skladu z ZVCP-1G na javno agencijo prenašajo posamezne evidence (1. 1. 2012), ki jih sedaj vodi Ministrstvo za notranje zadeve, je potrebno urediti prevzem evidenc in pristojnost za vodenje do prevzema tudi v tem zakonu.

K 104. členu:

Gre za prevzem prehodnih določb Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1G), ki še niso v veljavi in se nanšajo na prenos dela in nalog, ki ga sedaj opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve na prometni inšpektorat Republike Slovenije. Prenos se nanša tudi na dokumentacijo ter tehnična in materialna sredstva.

K 105. členu:

Upravni postopki, začeti pred začetkom uporabe tega zakona, katerih vodenje je s tem zakonom preneseno na javno agencijo in ministrstvo, pristojno za promet, se dokončajo po tem zakonu.

K 106. členu:

Gre za prevzem prehodnih določb Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1G), ki določa, da Vlada Republike Slovenije imenuje vršilca dolžnosti direktorja dokler direktor javne agencije ni imenovan, vendar ne dlje kot za šest mesecev ter da mora Svet javne agencije sprejeti sklep o objavi javnega natečaja za izbiro direktorja.

K 107. členu:

Ker se s 1.9.2012 vzgoja in izobraževanje za varno udeležbo v cestnem prometu začne izvajati tudi v programih predšolske vzgoje ter programih osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja, ki je bistveno za ozaveščanje mladih, širjenju njihovih obzorij o prometni varnosti in s tem vplivanju na njihovo vedenje v prometu bo posledično zagotovljen višji nivo varnosti v cestnem prometu s čimer se bo tudi zmanjšalo število prometnih nesreč s hudimi posledicami.

K 108. členu

Gre za prenos prehodne določbe Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1E), ki določa začetek omejevanja veljavnosti vozniških dovoljenj na pet oziroma deset let z dnem 19. januar 2013.

K 109. členu:

Določi se rok uveljavitve in uporabe zakona.